

Webpropol-lomakkeella saadut lausunnot OKM:n työryhmäraportista **Valmiina valintoihin II. Ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluun**

Raportti: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-477-1>

Helsingin yliopisto.....	3
Itä-Suomen yliopisto.....	4
Jyväskylän yliopisto	6
Oulun yliopisto.....	8
Taideyliopisto	10
Tampereen teknillinen yliopisto.....	11
Tampereen yliopisto.....	12
Turun yliopisto.....	14
Vaasan yliopisto.....	15
Lapin yliopisto.....	16
Centria-ammattikorkeakoulu	18
Diakonia-ammattikorkeakoulu	19
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy	20
Humanistinen ammattikorkeakoulu.....	21
Hämeen ammattikorkeakoulu.....	22
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	23
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy	24
Kajaanin ammattikorkeakoulu	26
Karelia-ammattikorkeakoulu	27
Lahden ammattikorkeakoulu	28
Laurea-ammattikorkeakoulu	29
Metropolia Ammattikorkeakoulu.....	31
Saimaan amk	32
Satakunnan ammattikorkeakoulu	33
Savonia-ammattikorkeakoulu	35
Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy.....	37
Tampereen ammattikorkeakoulu.....	38
Yrkeshögskolan Arcada.....	39
Yrkeshögskolan Novia.....	40
Helsingin yliopiston ylioppilaskunta (HYY)	42
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry	44
Suomen Lukiolaisten Liitto	45
Suomen Opiskelija-Allianssi -OSKU ry.....	46
Suomen Opiskelijakuntien liitto	47

Suomen ylioppilaskuntien liitto.....	49
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry.....	52
Suomen yliopistot UNIFI ry.....	53
Axxell Utbildning AB.....	55
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia.....	56
Etelä-Savon Koulutus Oy.....	57
Helsingin kaupunki.....	59
Helsinki Business College Oy.....	61
Hengitysliitto ry. / Ammattiopisto Luovi.....	64
Invalidisäätiö / Keskuspuiston ammattiopisto.....	66
Kajaanin kaupunki.....	67
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä.....	68
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä.....	69
Korpisaaren säätiö.....	71
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä.....	72
Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä.....	73
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä.....	74
Länsirannikon Koulutus Oy.....	76
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä.....	77
Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry.....	78
Raahen koulutuskuntayhtymä.....	80
Raision seudun koulutuskuntayhtymä.....	80
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur.....	81
Tampereen kaupunki.....	82
Turun kaupunki/amatillinen koulutus.....	84
Vaasan kaupunki, Vamia.....	85
Yrkesakademien i Österbotten.....	86
EK.....	87
Kirkon työmarkkinalaitos.....	88
Rakennusteollisuus RT ry.....	90
Sivistystyönantajat.....	91
Suomen Yrittäjät.....	93
Akava ry.....	94
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry.....	96
Suomen ammatilliset johtajat ry (SAJO ry).....	98
Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry.....	100
Tieteentekijöiden liitto.....	101
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry.....	102
Yliopistojen opetusalan liitto YLL.....	103
Sosiaali- ja terveysministeriö.....	105
Työ- ja elinkeinoministeriö.....	107
Valtiovarainministeriö.....	108
Opetushallitus.....	109
Poliisihallitus.....	113
Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry.....	113

Korkeakoulututkimuksen seura ry.....	115
MTK ry	118
Suomen Kuntaliitto.....	119

Helsingin yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 4

numeerinen vastaus ehdotus 2: 4

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Helsingin yliopistossa haluaa nostaa esiin yliopiston opiskelijavalinnan tavoitteen: saada tutkintoon tähtääviä opiskelijoita, jotka menestyvät ja etenevät opinnoissaan, suorittavat tutkintonsa mielellään tutkinnolle asetetussa tavoiteajassa ja työllistyvät sen jälkeen koulutusta vastaaviin tehtäviin.

Helsingin yliopisto ei pidä mahdollisena, että yliopistossa siirryttäisiin ammatillisiin tutkintoihin perustuvaan todistusvalintaa, koska:

- Ammatilliset tutkintotodistukset eivät perustu kaikille yhteisiin kokeisiin, vaan niihin voivat vaikuttaa enemmän koulu- ja opettajakohtaiset arviot aivan kuten lukion päättötodistukseen, jota ei juuri tästä syystä nykyisin käytetä laajalti yliopistojen opiskelijavalinnoissa.
- Toisen asteen ammatilliselle tutkinnolle on asetettu omat, ylioppilastutkinnosta poikkeavat tavoitteet: Ammatillisen peruskoulutuksen ja aikuiskoulutuksen tarkoituksena on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin sekä edistää työllisyyttä ja yrittäjyyttä sekä tukea elinikäistä oppimista (Lait 630/1998 ja 631/1998). Sen sijaan lukiokoulutuksen tarkoituksena antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa opiskelu yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa (Laki 629/1998).

Helsingin yliopisto ei pidä mielekkäänä ammatillisen tutkinnon kehittämistä yliopisto-opiskelun näkökulmasta, jotta ei menetetä tämän tärkeän ja yhteiskunnalle välttämättömän ammatillisen koulutuksen keskeisiä ominaispiirteitä.

Helsingin yliopiston näkemyksen mukaan lukio ja ylioppilastutkinto luovat pohjan yliopisto-opinnoille ja opiskelijavalinnan tulee perustua lukiokoulutuksen aikana hankittuun osaamiseen. Mikäli yliopistoissa käytetään todistusvalintaa, tulee valinnan tapahtua ylioppilastutkintotodistuksesta saatavilla tiedoilla. Tämän lisäksi valtakunnallisessa opiskelijavalintojen kehittämishankkeessa kehitetään sellaisia valintaväyliä,

joissa pääsee antamaan näytön omasta osaamisestaan ja kyvykkyydestä yliopisto-opintoihin. Tällaiset valintaväylät ovat riippumattomia siitä, missä korkeakoulukelpoisuus on hankittu.

Mikäli edellä esitetystä huolimatta todistusvalintaa halutaan laajentaa koskemaan myös ammatillisia tutkintoja, ministeriön tulisi valmistella ja antaa ammatillisista tutkinnoissa tapahtuneista uudistuksista kaikkia korkeakouluja velvoittava toimintaohje hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi. Todistusvalintaan siirtyminen edellyttää, että todistukset ovat yhdenmukaisesti verrattavissa toisiinsa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 3

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Helsingin yliopisto on vastuussa koulutuksensa laadusta ja pitää tärkeänä, että opintojaksoille ja tutkinnoille asetetut osaamistavoitteet saavutetaan. Helsingin yliopistossa kaikkiin tutkintoihin kuuluu henkilökohtainen opintosuunnitelma. Opetuksen ja ohjauksen tavoitteena on opiskelijälähtöinen, syvälinen oppiminen, joka toteuttaa elinikäisen oppimisen periaatetta. Opiskelijat kehittyvät monipuolisiksi ja vastuullisiksi alansa asiantuntijoiksi.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Itä-Suomen yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 4

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Alakohtaiset erot tulee huomioida. Yliopistopuolelle ammatillisista tutkinnoista ei pääsääntöisesti löydy vastaavia koulutuksia, joiden todistusten perusteella opiskelijavalintaa voitaisiin tehdä. Kuten mietinnössä todetaan, pelkän ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus yliopisto-opiskelijoista on varsin pieni ja toisaalta pelkän ammatillisen tutkinnon suorittaneet läpäisevät korkeakouluopinnot ylioppilaita heikommin. Vastaavuuksia amk-koulutuksiin sen sijaan löytyy helpommin ja niiden osalta ehdotukset ovat kannatettavia.

Ammatillisten tutkintojen arvosteluasteikon muutos erottelevuuden lisäämiseksi saa kannatusta, mutta toisaalta sitä ehdotetaan muutettavaksi muistuttamaan ylioppilastutkinnon arvosteluasteikkoa. Julkisessa keskustelussa on kerrottu ammatillisten tutkintojen painottuvan työssäoppimiseen. Onko arvioinneissa jatkossa sellaisia arvosanoja, joita on tarkoituksenmukaista käyttää opiskelijavalinnassa ja jotka kertovat sellaisista valmiuksista, joita korkeakouluopinnoissa tarvitaan? Kuinka taataan riittävä yleissivistävä koulutus, millaisen ylioppilastutkinto yliopisto-opintoihin antaa?

Hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta mietinnön esitykset eivät ole ongelmattomia: valtakunnallinen ylioppilastutkinto on tasalaatuinen ja tuottaa sellaisia akateemisia valmiuksia, joita yliopisto-opiskelu edellyttää. Ammatillisen tutkinnon arvosteluasteikon yhdenvertaisuudesta meillä ei ole tietoa eikä ammatillisia taitoja yliopisto-opinnoissa juurikaan pääse suoraan hyödyntämään.

Opiskelijavalinnoissa on tärkeää säilyttää eritaustaisten hakijoiden mahdollisuus hakeutua opintoihin. Tärkeää on edelleen sallia hakijoiden jonkinlainen testaaminen ja tietyillä aloilla myös soveltuvuuden testaaminen, jotta saadaan opintoihin sitoutuvia ja motivoituneita opiskelijoita, joiden akateemiset valmiudet riittävät korkeakouluopintoihin.

Hakijoiden akateemisen opiskeluvalmiuden ja motivaation testaamiseksi voidaan kehittää uusia tapoja aikaa myöten. Yhteiset, korkeakouluopintoihin soveltuvuutta mittaavat valintakokeet vaativat tarkempaa pohdiskelua.

Valintaväylien rajaaminen todistusvalintaan ja koevalintaan voi käytännössä heikentää ylioppilaiden asemaa opiskelijavalinnoissa, mikäli yhteispistevalintaa ei enää tehtäisi eikä ylioppilastutkintotodistuksesta lähtöpisteitä enää saisi. Tämä voisi johtaa entistä enemmän siihen, että valintakokeilla pyrittäisiin mittaamaan lukion oppeja.

Valintaperusteiden pysyvyyttä Itä-Suomen yliopisto on käytännössä jo toteuttanut: valintaperusteet ovat olleet melko muuttumattomia jo pitkään. Mikäli ministeriön toimenpideohjelma muuttaa valintojen rakenteita laajemmin, tulee muutosten toteuttamiselle saada riittävän pitkä siirtymäaika.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevistä ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 3

Tarkempia näkemyksiä

Hakuväylien monimuotoistuminen ja lähes yksilöllistäminen on valintoihin käytettävissä olevien resurssien kannalta huolestuttavaa.

Avoimen yliopiston opintotarjontaa voitaisiin entistä enemmän hyödyntää, jotta ammatillisen tutkinnon suorittaneiden olisi helpompaa päästä yliopisto-opintoihin. Avoimen yliopiston opintotarjontaa tulisi hyödyntää motivaation ja osaamisen mittaamiseen sekä hakuväylänä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 3

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ks. edellinen avovastaus: Hakuväylien monimuotoistuminen ja lähes yksilöllistäminen on valintoihin käytettävissä olevien resurssien kannalta huolestuttavaa.

Yliopistotutkinnon tuottamat valmiudet työelämän tarpeisiin ja jatkokoulutukseen tulee turvata.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Jyväskylän yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 4

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille ammattitaidon saavuttamiseksi tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä valmiuksia itsenäisen ammatin harjoittamiseen, kun taas yliopistoille on ominaista tieteellinen tutkimus ja siihen perustuva opetus. Mahdollisuus hyödyntää ammatillisen tutkinnon arvosanoja esimerkiksi opiskelijan jatkaessa vastaavan alan ammattikorkeakoulutukseen kuulostaa järkevältä. Yliopistokoulutuksessa ei kuitenkaan useinkaan ole tiettyä ammatillista koulutusta vastaavaa

alaa, jossa siirtymä ammatillisesta koulutuksesta yliopistokoulutukseen olisi selkeä ja valinta voitaisiin tehdä pelkästään ammatillisen tutkinnon todistusarvosanojen perusteella. Akateemisten opintojen edellyttämien taitojen ja valmiuksien arvioiminen edellyttänee jatkossakin esim. osallistumista valintakokeeseen erityisesti silloin kuin kyseessä on alalta toiselle siirtyminen.

Jyväskylän yliopisto kannattaa ammatillisen koulutuksen valtakunnallisesti yhdenmukaista arviointia, jolloin myös arvosanat olisivat vertailukelpoisia. Myös aiemmin suoritettujen tutkintojen todistusten vertailtavuus tulee olla yksiselitteistä. Opetushallituksen tuki ja koulutus on tarpeen, jotta kyetään minimoimaan se, että eri korkeakouluissa tulkitaan todistuksia eri tavoin.

Jyväskylän yliopisto pitää tärkeänä, että toisen asteen koulutuksen tuoma laaja korkeakoulukelpoisuus säilytetään, mutta ei kuitenkaan kannata erillisiä valintakiintiöitä ammatillisen tutkinnon suorittaneille. Myös yhteispistevalinnassa ammatillisesta perustutkinnosta on nykyisellään monissa opiskelijavalinnoissa haastavaa antaa lähtöpisteitä. Ammatillisella tutkinnolla hakevat on tähän asti ja voidaan jatkossakin valita pelkän valintakokeen perusteella. Tässä mielessä on kannatettavaa, että yhteispistevalinnan sijaan opiskelijavalinnoissa painotettaisiin valintoja todistus- tai valintakoe pisteiden perusteella ja yhteispistevalinnan osuus jäisi pienemmäksi. Koska yhteispistevalinnalla on joissakin hakukohteissa tällä hetkellä kuitenkin merkittävä rooli yhtenä valintatapajonona, hakukohteittain tulee selvittää, missä määrin ja millä aikataululla yhteispistevalinnasta voidaan luopua ja siirtyä pelkän todistusvalinnan ja valintakoevalinnan valintatapojen käyttöön.

Valintakokeita voidaan ja tulee kehittää esim. aineistokokeita hyödyntämällä mittaamaan entistä laajemmin hakijan valmiuksia yliopisto-opiskeluun riippumatta hakijan suorittamasta pohjatutkinnosta. Tällöin myöskin tarve pitkäkestoiselle ennakovalmistautumiselle poistuisi. Vastaavasti valintakokeiden kehittäminen yliopistojen alakohtaisessa yhteistyössä voisi tarkoittaa sitä, että valintakokeissa olisi alakohtaisesti yhteisiä osioita sekä alasta riippumattomia yhteisiä osioita yleisten akateemisten taitojen mittaamiseen.

Valintaperusteiden pitkäjänteinen suunnittelu ja niiden hyväksyminen useammaksi vuodeksi kerrallaan on hakijaystävällistä ja kaikkien osapuolten näkökulmasta kannatettavaa. Tähän ollaan siirtymässä Jyväskylän yliopistossa viimeistään vuodesta 2020 alkaen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 3

Tarkempia näkemyksiä

Tarkoituksenmukainen yhteistyö toisen asteen kanssa on erittäin kannatettavaa sujuvan siirtymän varmistamiseksi. Jyväskylän yliopistossa vakiintuneita yhteistyömuotoja ovat mm. oppilaanohjaajien kanssa tehtävä yhteistyö, hakijan päivä ja opiskelijalähettilästoiminta. Uudempia toimintamuotoja ovat mm. toisen asteen opiskelijoille tarkoitettujen tutustumiskurssien kehittäminen, joiden avulla opiskelijat pääsevät tutustumaan yliopiston opetustarjontaan jo toisen asteen opintojen aikana. Ammattitaitokilpailujen hyödyntäminen opiskelijavalinnassa ei tunnu tarkoituksenmukaiselta, sillä monille yliopiston aloille

soveltuvat ammattitaitokilpailut puuttuvat. Alakohtaista yhteistyötä tehdään jossakin määrin, mutta niillä aloilla, joilla suoraan tieteenaloihin sopivaa ammatillista peruskoulutusta ei ole, näyttäytyy laaja-alainen yhteistyö ammatillisen koulutuksen kanssa haasteellisena.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Jo nyt Jyväskylän yliopistossa pyritään rakentamaan henkilökohtaisia opiskelusuunnitelmia ja hyödynnetään aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteita. Huomioitava on, tämä vaatii huomattavia ohjausresursseja.

Opetussuunnitelmat ja opetusohjelmat laaditaan siten, että opinnot aloitetaan pääosin syyslukukauden alusta. Joissakin oppiaineissa on resurssiviisasta toteuttaa opintojen aloitus vain syyslukukaudella. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden opintosuunnittelussa on myös tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että opiskelija on tietoinen korkeakoulujen haun ajankohdista (kerran tai kahdesti vuodessa), osaa ajallisesti suunnitella opintojensa suorittamisen mahdollisimman tarkasti ja pystyy halutessaan hakemaan heti valmistumistaan lähimpänä mahdollisena ajankohtana, millä minimoidaan eri koulutusasteiden opintojen väliin jäävä tauko.

Jyväskylän yliopisto pitää kannatettavana sitä, että uudistusten vaikutuksia tutkitaan systemaattisesti, jolloin opiskelijavalintojen kehittäminen perustuu tutkittuun tietoon.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Oulun yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Oulun yliopisto kannattaa toisen asteen ammatillisen tutkintotodistuksen nykyistä parempaa hyödyntämistä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Parempi hyödyntäminen edellyttää kuitenkin uudistuksia myös ammatillisen tutkinnon arvioinnissa; sisällöissä ja arvosanoissa sekä todistusten valtakunnallisessa vertailukelpoisuudessa.

Ongelmana on tutkintojen erilainen arviointi, mutta myös arvosanojen sähköinen saatavuus. Ennen vuotta 1999 ammatillisen tutkinnon suorittaneiden todistusarvosanojen hyödyntäminen tarvitsee valtakunnan tason kartoitusta ja ns. lukuohjetta korkeakoulujen opiskelijavalintoja suunnitteleville tahoille.

Todistusvalinnan rinnalle tarvitaan valintakokeet, jotta toisen asteen opinnoissa ”epäonnistuneilla” on mahdollisuus tulla myös valituiksi. Valintakokeiden tulisi olla myös sellaisia, että ne eivät vaatisi hakijalta pitkää ennakovalmistautumista ja että ne mittaisivat hakijan soveltuvuutta alalle.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Oulun yliopisto on kiinnostunut kokeilemaan toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden valintaväylien kehittämistä yhteistyössä Oulun seudun ammattiopiston kanssa osana laajempaa tutkimushanketta Oppimisanalytiikka ammatillisen koulutuksen kehittämisessä.

Vielä ei ole linjattu, pitääkö akateemisia taitoja valmentaa ennen korkeakouluihin hakeutumista, vaihtoehtoisissa valintaväylissä opiskelun kautta vai räätälöidä ja tukea oppijan polkua vahvemmin korkeakoulupuolella.

Erytystarkasteluun tässä tulee ottaa myös ns. paperittomat hakijat sekä kansainvälisen toisen asteen tutkinnon suorittaneet, joista ammattikorkeakoulupuolella on aiempaa kokemusta ja osaamista. Tämä osaaminen puuttuu yliopistopuolelta toistaiseksi.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Avoimen väylä on jatkossakin hyvä, mutta toistaiseksi vähän käytetty ja markkinoitu vaihtoehto, jolla hakija voi osoittaa akateemisen opiskelukyvykkyytensä tai tietyn alan oppiaineen riittävän osaamisen ja näytön osaamisestaan.

Oulun yliopisto kannattaa seurantaa ja arviointia sekä tutkimusta sekä ylioppilastutkinnon että ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittaneiden opiskelijavalintojen kehittämisen tueksi.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Edelleen Suomen koulutusjärjestelmän keskeisestä periaatteesta eli etenemismahdollisuudesta kaikkia koulutusväyliä pitkin aina tohtorin tutkintoon saakka on pidettävä kiinni. Valintojen uudistamisessa on tärkeää huolehtia siitä, ettei opintojen etenemisel

Taideyliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Taideyliopisto suhtautuu positiivisesti ehdotettuihin uudistuksiin valtakunnallisella tasolla. Suurin osa raportin ehdotuksista soveltuu tiedeyliopistojen tarpeisiin, mutta taidealoilla pääsykokeiden järjestäminen on jatkossakin tarpeen. Valtakunnallisesti on myös tärkeää huolehtia siitä, että hakijoilla on jatkossakin koulutustaustasta ja kansalaisuudesta riippumatta samanlainen mahdollisuus hakeutua korkeakouluopintoihin.

Hakijoillamme on usein pitkä kokemus taiteen alalta, eikä valintakokeisiin valmistautuminen ole samanlaista kuin tiedealoilla (ei esim. tiettyä luettavaa materiaalia, joka ilmoitettaisiin tiettyinä hetkenä ennen valintakokeita). Soveltuvuutta taidealalle ei valitettavasti juurikaan pysty arvioimaan pohjakoulutuksen arvosanojen perusteella, joten valintakokeet ovat tarpeen. Taideyliopiston opiskelijavalinnoissa pidämme tärkeänä, että kaikki hakijamme ovat koulutustaustasta ja kansalaisuudesta riippumatta samalla viivalla ja arviointi keskittyy pääosin valintakoesuorituksiin, jotka mittaavat alalle soveltuvuutta, taiteellista lahjakkuutta, osaamista ja koulutettavuutta alalle. Taideyliopistossa toteutetaan valintakokeita, joissa painotetaan relevanttia osaamista.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Tampereen teknillinen yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 4

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

DIA-yhteisvalinnan uudistaminen huomioi myös ammatillisen koulutuksen suorittaneiden mahdollisuuden tulla valituksi diplomi-insinöörikoulukseen. Valinnan kehittämistyön lähtökohtana on se, että valintakoe säilytetään osana yhteisvalintaa, vaikka valintaa ylioppilastodistuksen perusteella lisätäänkin. Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen on teknis-tieteellisen yliopistotasaisen koulutuksen ydinosaaamista ja alalle valittavilla on oltava tietty osaamistaso olemassa jo koulutuksen alkaessa. Jos tämä perustavanlaatuinen lähtökohta koulutukselle haluttaisiin muuttaa, joutuisi teknis-tieteellinen yliopistokoulutus uudistamaan koko opetussuunnitelmansa. Tämä vaarantaisi pahimmassa tapauksessa suomalaisen insinööriosuamisen tason.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 3

Tarkempia näkemyksiä

TTY kehittää yhteistyötään toisen asteen kanssa aktiivisesti erityisesti Pirkanmaalla. Yliopisto tarjoaa useita vaihtoehtoja tutustua yliopiston koulutukseen ja suorittaa yliopiston opintoja jo toisen asteen opintojen aikana. KOROTA-tarjottimen ja Tampereen kaupungin toisen asteen toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön kautta, toisen asteen opiskelijat Tampereella voivat suorittaa yliopisto-opintoja jo lukioaikana tai opiskellessaan ammatillisessa oppilaitoksessa. TTY:n opinnoista kiinnostunut voi tulla hyväksytyksi kaikkiin TTY:n tutkinto-ohjelmiin ilman tiettyä taustatutkintoa myös avoimen yliopiston väyläopintojen kautta. Väyläopiskelijoiden määrää tai väyläopintojen perusteella hyväksyttävien määrää ei ole vielä tähän mennessä jouduttu rajoittamaan.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Tampereen yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Tampereen yliopisto pitää tärkeänä, ettei opiskelijavalinnoissa synny umpiperiä. Peruseriaatteena tulee olla, että kaikki hakijat ovat hyvin informoituja ja että hakijoita kohdellaan oikeudenmukaisesti. Mikäli ammatillisen koulutuksen todistusta käytettäisiin yliopiston opiskelijavalinnassa hyväksi, tulisi todistusten olla sellaisia, joiden perusteella hakijat voidaan laittaa paremmuusjärjestykseen. Todistusten tulisi siten antaa tarpeeksi erottelevaa tietoa. Tampereen yliopisto kannattaa yhteisvalintoja ja valintakoe yhteistyön kehittämistä.

Tampereen yliopisto kannattaa lämpimästi tietojärjestelmäkehitystä ja KOSKI-palvelun perustamista. On tarkoituksenmukaista, että ammatillisen koulutuksen tutkintotiedot saatavissa sähköisesti ja keskitetysti valtakunnallisesta järjestelmästä

Valintaperusteiden päivitysrytmin muuttaminen siten, että sekä ammatillisessa koulutuksessa että lukiossa opiskelevat voivat jo opintojensa alussa tietää, millaisilla perusteilla korkeakouluihin valitaan opiskelijoita, on kannatettava ajatus. Jotta tämä periaate toteutuisi myös niiden opiskelijoiden kohdalla, jotka ovat tällä hetkellä ko. koulutuksissa tai aloittamassa syksyllä 2017, aikataulu on sekä KARVIN arviointityön että valintaperusteiden rytmityksen uusinnan kannalta ongelmallinen. Uudistustyössä tulee myös muistaa yliopistojen autonomia opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä. Yliopiston tavoitteena on saada opiskelijoita, joilla yliopisto-opintojen edellyttämät valmiudet. Tampereen yliopisto kannattaa joka tapauksessa valtakunnallisten linjausten jatkokehittämistä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 3

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Henkilökohtaistettujen opintopolkujen rakentaminen on sinällään kannatettavaa, mutta vaatii toteutuakseen merkittäviä lisäresursseja sekä opiskelijoiden ohjaukseen että opetukseen järjestämiseen. Tulee huomioida myös, että opintojaksojen, opintokokonaisuuksien ja tutkintojen osaamistavoitteet ovat samat kaikille opiskelijan aiemmasta koulutustaustasta riippumatta.

Tampereen yliopisto kannattaa lämpimästi opiskelijavalintojen kehittämistä tutkimukseen perustuen.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Turun yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 3

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 5

numeerinen vastaus ehdotus 6: 5

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kohdat 1-3: Yliopistolain mukaan kaikkia hakijoita on kohdeltava yhdenvertaisesti. Ammatillisen toisen asteen todistusarvosanojen ongelmana on, että ne eivät ole keskenään vertailukelpoisia eikä asteikon yhdenmukaistaminen poista tätä sisältöongelmaa. Lisäksi todistusarvosanojen huomioon ottaminen edellyttäisi vertailukelpoisuutta yo-tutkinnon arvosanoihin, mitä ei raportissa käsitellä.

Valintakoe on siten edelleen oikeudenmukainen valintatapa myös ammatillisen tutkinnon suorittaneille.

Kohta 5: Turun yliopisto pitää yleisiä valmiuksia ja kyvykkyyttä mittaavaa koetta sinänsä jatkokehittämisen arvoisena ideana (vrt. Högskoleprovet Ruotsissa), mutta samassa yhteydessä pitäisi ratkaista sen ja ylioppilastutkinnon suhde.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

Kohta 8: yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa tukee parhaimmillaan hienosti myös opiskelijavalintaa, mutta lukioyhteistyö on yliopistoille ammatillista toista astetta luontevampaa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 5

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kohta 11: henkilökohtainen opintopolku -käsitteen suhde joka tapauksessa toteutettavaan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan jää tässä sen verran avoimeksi, että emme osaa ottaa kantaa tähän kysymykseen

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Vaasan yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 3

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

On tärkeää, että ammatillisen koulutuksen todistusten arvosanat ovat valtakunnallisesti mahdollisimman hyvin vertailtavissa keskenään, jotta niitä voitaisiin hyödyntää valinnoissa. Tämänkin jälkeen pisteitä voitaisiin mahdollisesti antaa vain saman alan opintojen arvosanoista. Valintakokeet ovat jo muutamilla aloilla muodostumassa lyhyttä valmentautumista edellyttäväksi aineistokoetyyppisiksi kokeiksi, jolloin kaikilla hakijoilla on mahdollisuus osoittaa kyvykkyyteensä ja osaamisensa valintakokeessa taustakoulutuksesta riippumatta. Valintaperusteet ovat olleet Vaasan yliopiston kaikilla aloilla melko pysyvät ja pyrkimyksenä on ollut, että valintaperusteet pysyvät samanlaisina useamman vuoden.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Vaasan yliopistolla on ollut paikallista lukioyhteistyötä jo usean vuoden ajan, lukiolaiset voivat suorittaa tiettyjä yliopistokursseja ja tutustua näin yliopisto-opiskeluun käytännössä. Ammatillisten koulutusten kanssa tehdään yhteistyötä Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa varsinkin tekniikan alalla. Myös toisen asteen ammatillisten oppilaitosten opiskelijat voivat osallistua ammattikorkeakoulun opetukseen ja sitä kautta myös Vaasan yliopiston tarjoamille tietyille tekniikan alan kursseille.

Pidämme tärkeänä, että korkeakoulun ja toisen asteen yhteistyömalleissa toteutuu yhdenvertainen opiskelijavalinta.

Myös ammattitaitokilpailuja voidaan hyödyntää valinnoissa tiedekilpailujen tapaan niillä aloilla, joille ne soveltuvat.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkua ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 3

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Hakijoiden yhdenvertainen kohtelu voi vaarantua jos opiskelijavalinnassa otetaan käyttöön paljon henkilökohtaistettuja opintopolkua. Opintojen aloittaminen joustavasti läpi lukuvuoden asettaa haasteita opetuksen järjestämiselle ja opiskelun tukipalveluille.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Lapin yliopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 1: Lapin yliopistossa taiteiden ala on jo pitkään tunnistanut ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden osaamisen osana opiskelijavalintoja. Soveltuvan alan osalta todistusvalintaa on hyvä kehittää edelleen.

Ehdotus 2: Yhteispistevalinnassa on huomioitava todistuslähtöpisteet niin ylioppilastutkinnon kuin ammatillisen perustutkinnon perusteella erityisesti alakohtaisesti.

Ehdotus 3: Ammatillisten perustutkintojen arviointiasteikon muuttaminen samanlaiset kuin yliopistoissa (5-portaiseksi) ja osa-alueiden arvosanojen keskiarvon lisääminen tutkintotodistukseen helpottaa ammatillisten tutkintojen hyödyntämistä opiskelijavalinnoissa yliopistossa.

Ehdotus 4: On erittäin kannatettavaa, että ammatillisen koulutuksen oppimistuloksista tehdään kansallinen arviointi.

Ehdotus 5: Valintakokeiden säilyttäminen luo mahdollisuuden osaamisen osoittamiseen myös muille kuin ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon suorittaneille ja myös niille, jolla aikaisempi opiskelumenestys ei ole ollut riittävä.

Ehdotus 6: Ammatillisten perustutkintojen arvosanojen saaminen KOSKI-palvelun kautta sähköisesti on erittäin kannatettavaa. Sähköinen tietojen saanti ja siirto helpottavat todistuspisteiden huomioimista opiskelijavalinnoissa. Lisäksi OPH tulkinta-apu vanhemmissa todistuksissa on erittäin tärkeää.

Ehdotus 7: Useampivuotisten valintaperusteiden laatiminen on kannatettavaa. Lapin yliopistossa tätä on jo käytännössä toteutettu, vaikka valintaperusteet on joka vuosi hyväksytty erikseen. Toimintaa tuetaan myös valtakunnallisilla yliopistojen yhteisillä valintaperustesuosituksilla, joita tehdään ensimmäistä kertaa vuodelle 2018.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 8: Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa tulee perustua alakohtaisuuteen, ei pelkästään yleiseen yhteistyöhön. Yliopisto-opintojen tunnetuksi tekeminen jo lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa on erittäin tärkeää motivoituneiden opiskelijoiden rekrytoinnin näkökulmasta.

Ehdotus 9: Erilaisten mallien seuraaminen ESR-hankkeiden myötä mahdollistaa uusien toimintatapojen syntymisen. Suoritetujen korkeakouluopintojen huomioiminen opiskelijavalinnassa on kannatettavaa alakohtaisesti. Opintojen huomioiminen tarkoittaa sitä, että myös kansainvälisesti suoritettuja korkeakouluopintoja tulee tarkastella samassa suhteessa kotimaisten suoritusten kanssa.

Ehdotus 10: Ammattitaitokilpailujen hyödyntämisestä ei Lapin yliopistossa ole kokemusta, koska yliopiston alojen mukaisia kisoja ei ole ollut. Taiteiden alalla osaaminen ja taidot otetaan huomioon valintaperusteissa portfolioiden kautta.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 11: Opiskelijan HOPS:n laadinnan yhteydessä opiskelijan osaaminen huomioidaan hyödyntäen AHOT-prosessia. Lapin yliopistossa AHOT-prosessia päivitetään kevään 2017 aikana.

Ehdotus 12: Kansallinen arviointi korkeakoulujen ja ammatillisen toisen asteen oppilaitosten yhteistyöstä on hyvä yhdistää Liikettä niveliin -raportin seuranta-arvioinnin yhteyteen.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Centria-ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisten tutkintotodistusten vertailukelpoisuus keskenään tulisi huomioida.

Pitempiaikaiset valintaperusteet helpottaisivat ohjausta, mutta tietääkö hakija silti vielä toisen asteen opintojensa alussa, mihin hän on hakemassa. Tätä kautta väliinputoajia voi syntyä entistä enemmän.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Erilaisten väylien tulisi olla hyvin selkeitä, sillä ohjaus voi muuten olla haasteellista.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Korkeakouluilla on rajalliset resurssit yksilöllisiin opiskelupolkuihin.

Toisen asteen jatkuva haku tulisi huomioida myös korkeakouluissa niin, että nykyisenkaltaisen kaksi kertaa vuodessa -sisäänoton lisäksi olisi nopeampia reittejä opintoihin.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 3

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 5: todistusvalintojen lisäksi on oltava myös muita väyliä, tätä kannatamme. Valintakokeilla täytyy voida mitata myös soveltuvuutta tietyille alalle (esim. sote). Pelkkä alojen yhteinen testi ei riitä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Onko aikataulu realistinen ja miten varmistetaan se, ettei muutoksista johtuvat työt kaadu pelkästään oppilaitosten vastuulle?

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisten tutkintotodistusten tulee olla vertailtavia keskenään. Esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia, mutta Haaga-Helia näkee haasteena eri aikoina annettujen ammatillisten tutkintotodistusten keskinäisen vertailtavuuden. Odotamme, että toisen asteen tutkintotodistukset ovat yhteismitallisia ja ennen tätä esitettyjä tavoitteita on vaikea toteuttaa. Toivottavasti Koski-palvelu hoitaa palveluna vanhanmuotoisten ammatillisten tutkintotodistusten kääntämisen uusiin arviointiasteikkoihin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Rakennettaessa henkilökohtaistettuja opintopolkuja opiskelijan itsensä tulee olla aktiivinen.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Humanistinen ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Valintojen keventäminen on tärkeä tavoite. Ammatillisen perustutkinnon aikaisempien vuosien todistusten arviointiin on luotava selkeät ja ylioppilastutkinnon suorittaneisiin nähden tasavertaiset säännöt. Ammatillisen väylän täytyy jatkossakin olla niin periaatteessa kuin käytännössä tasavertainen ja yhtä sujuva reitti korkeakouluopintoihin. Tasa-arvoisuuden periaatteen täytyy olla lähtökohta koulutuspoliittisia uudistuksia tehtäessä, jotta ei päädyttäisi nykytilanteen kaltaisiin ongelmiin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 3

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotusta 10 pidämme marginaalisena mutta mahdollisena.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Raportti antaa kokonaisvaltaisen kuvan nykyisen systeemin haasteista. Raporttia olisi voinut laajentaa eurooppalaisella osuudella, millä tavoin korkeakoulujen opiskelijavalinta toimii EU:n alueella esim. tärkeimmissä opiskelijavaihtomaissa.

Lausunnonant

Hämeen ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotuksessa pitäisi ottaa kantaa, mistä vuodesta lähtien ammatillisen perustutkinnon todistuksia pisteytetään. Eri aikoina suoritettuja ammatillisia perustutkintoja on haasteellista pisteyttää tasapuolisesti (mm. erilaiset arviointiasteikot). Herää kysymys myös ammatillisen korkea-asteen ja opistoasteen tutkintojen asemasta valinnoissa. Ammatillisia tutkintoja olisi perusteltua pisteyttää vasta uusien tutkintojen osalta, jolloin arvosanat saataisiin suoraan KOSKI-palvelusta. Vanhojen tutkintotodistusten tarkastaminen ja pisteyttäminen työllistäisi hakijapalveluja erittäin paljon. Jos vanhojen todistusten vertailukelpoisuutta aletaan selvittää, työ tarvitsee riittävästi aikaa ja asiantuntevia henkilöitä.

Valintoja voisi yksinkertaistaa niin, ettei yhteispistevalintaa käytettäisi ollenkaan. Valintatapojen suunnittelu niin, ettei kiintiöitä tarvita, on vaikeaa: eri aikoina suoritettujen ammatillisen perustutkinnon todistus pisteitä lasketaan esim. yhteisten aineiden ja ammatillisten aineiden arvosanoista ja pisteitä verrataan yo-tutkinnosta saataviin arvosanoihin (jotka myöskin on suoritettu eri aikoina). Vaarana on myös se, että valintatapoja räätälöidään hakukohdekohtaisesti ja valinnat monimutkaistuvat entisestään.

Valintakokeiden laatiminen sellaisiksi, etteivät ne suosisi mitään tiettyä koulutustaustaa, on haastavaa. Yhteiset usealla alalla käytettävät valintakokeet voisivat olla ammattikorkeakoulujen näkökulmasta toimiva ratkaisu, jos niissä tyydyttäisiin varmistamaan hakijan valmiudet korkeakouluopintoihin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Opintojen henkilökohtaistamista tehdään jo laajasti, mutta sitä on edelleen hyvä kehittää. Jatkuvan tai useasti tapahtuvan sisäänoton hyvät ja huonot puolet pitäisi arvioida tarkasti. Joustavuuden ja yksilöllisyyden lisäksi on otettava huomioon myös opiskelijan kuulumineen ryhmään ja sen antama tuki opinnoissa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

- Valintaperusteet eivät yksinkertaistu, mikäli jatkossa on todistusvalinnat ylioppilas- ja ammatillisella tutkinnolla suorittaneille, molemmille yhteispistevalinnat, valintakoevalinta sekä joukko erilaisia erillisvalintoja korkeakoulujen ja toisen asteen yhteistyön tuloksena. Mielestämme yhteispistevalinnasta voisi luopua.

- Miten varmistetaan eri vuosien ammatillisten tutkintojen yhteismitallisuus, entä ammatillisten tutkintojen ja ylioppilastutkintojen yhteismitallisuus? Ammatillisten tutkintotodistusten muuntamiseen tarvitaan selkeät muuntokaavat, ja riittävästi resursseja todistusten käsittelyyn.
- Kaikkein helpoin ja oikeudenmukaisin tapa valita opiskelijat olisi yhteisellä korkeakouluvalmiuksia mittaavalla kokeella, joka ei edellytä pitkää ennakkovalmistautumista. Tarvittaessa lisäksi alakohtaisia osioita.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

kohtaan 10 vastaaminen edellyttäisi kansallisiin ja kansainvälisiin ammattitaitokilpailuihin vastaamista

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmäraportissa esitetyt ehdotukset ovat hyviä ja toteutuessaan edistävät opiskelijavalintojen tas-arvoa ammatillisen ja lukiotutkintojen välillä. Tutkintotodistuksiin perustuva opiskelijavalinta lisää ammatillisen toisen asteen tutkinnon arvoa ja kannustaa opiskelijaa jatko-opintojen kannalta huomioitavan osaamisen kehittämiseen. Opintojen suunnittelu ja osaamisen kehittäminen sujuvoittaa jatko-opintoihin siirtymistä sekä edelleen jatkotutkinnon suorittamista.

Todistusvalintojen ja laajemmin toisen asteen koulutuksen tuottaman osaamisen arviointi tulisi perustua sekä ammatillisen että lukiokoulutuksen osalta samoihin periaatteisiin ja menetelmiin. Opiskelijavalinnoissa ammatilliseen tutkintoon ja lukiotutkintoon perustuva osaaminen tulisi olla samanarvoisia ja tutkintojen tuottamat arvosanat vertailukelpoisia. Sen lisäksi että kehitetään työryhmäraportissa esitetyllä tavoilla ammatillisten perustutkintojen arviointiasteikkoa tulisi osaamisen arviointia tarkastella ja kehittää laajemmin koko toisen asteen koulutus huomioiden.

KOSKI –järjestelmän laaja käyttöönotto sekä opintosuoritusten ja arvosanojen keskitetty valtakunnallinen tietovaranto on opiskelijavalintojen kannalta merkittävä parannus. KOSKI-järjestelmä ei kuitenkaan ratkaise todistusvalintojen toteuttamista täysimittaisesti, kun hakijoina ovat ennen 2018 valmistuneet toisen asteen opiskelijat. Työryhmäraportissa esitys ennen 2018 suoritettujen tutkintojen hyödyntämiseksi jää hyvin yleiselle tasolle ja ei anna konkreettisia vaihtoehtoja asian ratkaisuksi. Tältä osin on mahdollista että todistusvalintoja ei voida työryhmän esittämässä laajuudessa ja aikataulussa toteuttaa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmäraportissa esitetyt ehdotukset toisen asteen ja amk:jen yhteistyön lisäämisestä ja tiivistämisestä on erittäin kannatettavaa. Alueellisten yhteistyörakenteiden lisäksi on tärkeää että kehitetään valtakunnallista, kaikkia koulutuksen toteuttajia ja opiskelijoita koskeva toisen asteen ja amk –opintojen yhteistyömallia.

Suomalaisessa koulutusrakenteessa ammatillista koulutusta tulisi jatkossa tarkastella laajemmin ammatillisen toisen asteen ja ammattikorkeakoulutuksen kokonaisuutena, jossa opiskelija voi hakeutua ja opiskella amk-tutkintoon suoraan peruskoulun jälkeen. Toisen asteen ja amk-opintojen kokonaisuutta voidaan lyhentää 0,5-1 v nykyisestä ja näin osaltaan nopeuttaa työelämään siirtymistä.

On huomioitavaa että amk:jen tarjoama mahdollisuus suorittaa amk-opintoja avoimessa amk:ssa polkuopintoina, mahdollistaa hakukelpoisuuden amk-tutkinto-opiskelijaksi ilman toisen asteen tutkintoa. Tämä mahdollistaa erityisesti alalta toiselle siirtyvien ammatillisen osaamisen kehittämisen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Opintojen henkilökohtaistaminen ja aikaisempaan osaamiseen perustuvat opintopolut toteutuvat nykyisessä hops –prosessissa sekä ammatillisella toisella asteella että amk:ssa. Tätä tavoitetta on syytä edelleen vahvistaa työryhmäraportin esityksen mukaisesti.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa toteutetaan opintojen joustavoittamiseksi kolmea oppimisyölyä, joissa otetaan huomioon opiskelijan erilaiset tarpeet. Oppimisyölyt mahdollistavat työjärjestyksen mukaisten päiväopintojen lisäksi nopeutetun yölyän sekä työelämäyölyän.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Kuten työryhmäraportissakin todetaan on ammatillisen koulutuksen reformin yhtenä tavoitteen vahvistaa yksilöllisiä opintopolkuja entisestään. Koulutuksessa keskitytään hankkimaan vain sitä osaamista joka opiskelijalta puuttuu suhteessa henkilökohtaisessa

Kajaanin ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

1) tarkoitetaanko että esim. liiketalouden perustutkinnolla voi hakea vain tradenomikoulutukseen todistusvalinnassa? Jos näin, niin silloin pitää tarkasti määritellä ennakoon ja hyvissä ajoin mitkä tutkinnot antavat kelpoisuuden mihinkin korkeakoulututkintoon/ hakukohteeseen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

11) toiminta on arkipäivää jo nyt ammattikorkeakouluissa; AHOT, opinnollistaminen, KV-erillishauta jne.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Karelia-ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä**Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12***numeerinen vastaus ehdotus 11: 2**numeerinen vastaus ehdotus 12: 1***Tarkempia näkemyksiä****Lausunnonantajan muita huomioita raportista****Lahden ammattikorkeakoulu****Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7***numeerinen vastaus ehdotus 1: 1**numeerinen vastaus ehdotus 2: 1**numeerinen vastaus ehdotus 3: 1**numeerinen vastaus ehdotus 4: 1**numeerinen vastaus ehdotus 5: 1**numeerinen vastaus ehdotus 6: 1**numeerinen vastaus ehdotus 7: 1***Tarkempia näkemyksiä**

Uudistuksen onnistumisen kannalta on tärkeää kehittää ammatillisen koulutuksen arviointikäytänteitä ja kehittää opettajien arviointiosaamista.

Hakijan oikeusturvan kannalta on oleellista, että opiskelija ei kykene tekemään koulutuksessa sellaisia valintoja, jotka kokonaan estävät hänen jatko-opintomahdollisuudet. Jos valintaperusteet jollekin alalle vaativat hyvin erityisiä opintovalintoja, tulee perusteiden olla hyvin muuttumattomia.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10*numeerinen vastaus ehdotus 8: 1**numeerinen vastaus ehdotus 9: 1**numeerinen vastaus ehdotus 10: 1***Tarkempia näkemyksiä**

Mikäli opiskelijavalinnoissa hyödynnetään ammattitaitokilpailujen tuloksia, tulee valinnassa huomioitavat kilpailut määritellä valtakunnallisesti.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Joustavuuden lisääminen opintojen nivelvaiheissa edellyttää opintojen ohjauksen kehittämistä koulutuksen eri toimijoilta.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Uudistusten aikaansaaminen suunnitellussa aikataulussa vaatii kaikkien toimijoiden nopeaa reagoitua. Vuoden 2018 valintaperusteet tulee vahvistaa melko pian ja uudistuksia saadaan aikaan siten vasta aikaisintaan 2019.

Laurea-ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen toisen asteen tutkintotodistusten hyödyntäminen opiskelijavalinnoissa on kannatettavaa. Jotta valinnat voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti ja yhteishaun valinta-aikataulut huomioiden, on todistusarvosanoja voitava hyödyntää ja käsitellä sähköisesti. Tällä hetkellä ammatillisen toisen asteen arvosanoja ei ole sähköisesti saatavilla, mikä on haaste korkeakouluille. Perustettava KOSKI-palvelu helpottaa ammatillisten tutkintojen hyödyntämistä, kun arvosanat saadaan suoraan sähköisesti valintojen käyttöön, mutta tämä koskee lähinnä uusia tutkintoja. Vanhempia ammatillisia tutkintoja on edelleen mukana opiskelijavalinnoissa ja toisen asteen ammatillisen perustutkinnon todistukseen perustuva valinta ei saa tuoda lisäresurssitarvetta korkeakouluille.

Ehdotus 3: Ammatillisten arvosanojen erottelun parantaminen on kannatettavaa, mutta tämä vaikuttaisi vain uusiin ammatillisiin tutkintoihin. Opiskelijavalinnoissa olisi edelleen mukana vanhempia ammatillisia toisen asteen tutkintotodistuksia, joissa arvosana-arviointiasteikko on 1 – 3 tai hyväksytyt/hylätyt.

Ehdotus 6: Opetushallituksen tarjoama tuki korkeakouluille vanhempien tutkintotodistusten tulkitsemisessa on kannatettavaa, mutta vanhempien ammatillisten tutkintojen sisällöllinen vertailu ei sinällään ole ainoa ongelma, vaan näiden vanhempien ammatillisten arvosanojen saanti ja hyödyntäminen sähköisenä opiskelijavalinnoissa. Jotta todistusvalinnat voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti ja yhteishaun valinta-aikataulut huomioiden, on todistusarvosanoja voitava käsitellä sähköisesti. Toisen asteen ammatillisen perustutkinnon todistukseen perustuva valinta ei saa tuoda lisäresurssitarvetta korkeakouluille.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 8: Korkeakoulujen hyvien käytänteiden levittäminen olisi erittäin kannatettavaa.

Ehdotus 10: Tämä olisi yksi väylä osoittaa motivaatiota ja osaamista.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 11: Korkeakoulujen välinen yhteistyö AHOT-käytänteiden yhtenäistämiseksi

Ehdotus 12: Seurantatutkimus tärkeä kehittämistyön kannalta

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 3

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kohta 1. Käyttöön otettava toisen asteen ammattillisen perustutkinnon todistukseen perustuva valinta ei saa tuoda lisäresurssitarvetta korkeakouluille tai siihen on osoitettava erillinen määräraha. Erilaisten toisen asteen ammatillisten todistusten sisällölliseen vertailukelpoisuuteen kuin eri oppilaitosten antamien arvosanojen vertailtavuuden välillä todetuissa käytännön haasteissa pitää löytää kaikkia tyydyttävä ratkaisu, ennen ehdotetun valintatavan käyttöönottoa. Valintatavassa on varmistettava hakijoiden oikeusturva ja tasavertainen kohtelu.

Kohta 2. Kiintiöt voivat kääntyä alkuperäistä ajatusta vastaan, joten niiden käyttö pitää olla tarkkaan harkittua. Vaatimus että ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden tulee saada todistuksesta lähtöpisteitä, voi joissakin tapauksissa olla vaikea toteuttaa käytännössä, ja siitä syystä hakijan tasavertaisesta kohtelusta on huolehdittava.

Kohta 3. Arvosana-asteikon muuttaminen viisiportaiseksi on hyvä suunta erottelun parantamiseksi, mutta se ei poista annettujen arvosanojen vertailtavuusongelmaa ja siksi toimenpiteitä on seurattava ja arvioitava kriittisesti, jotta hakijat eivät joudu eriarvoiseen asemaan sen perusteella missä ja milloin arviointi on suoritettu.

Kohta 4. Onko kansallinen arvioinnin ajankohta oikea, olisiko sitä mahdollista aikaistaa.

Kohta 5. Todistusvalinnan rinnalla tulee olla valintakokeita, joissa mitataan osaamista ja valmiuksia ja kyvykkyyttä korkeakouluopintoihin, kuitenkin niin että ne ovat kansallisella tasolla yhteneväiset ja kustannustehokkaat.

Kohta 6. Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932, 28 § 3 mom. Ammattikorkeakoulu päättää opiskelijavalinnan perusteista. Hakijat voidaan erilaisen koulutustaustan perusteella jakaa valinnoissa erillisiin ryhmiin. Samaan ryhmään kuuluviin hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita. Voidaanko lainkohdan perusteella hakijat jakaa vuoden 1999 ennen ja jälkeen oleviin todistusryhmiin.

Kohta 7. Valintaperusteiden pysyvyys on tärkeää ja mahdollisille muutoksille on annettava riittävästi toteutusaikaa niin, että hakija voi toisen asteen opinnoissa omilla ainevalinnoilla vaikuttaa tulevaan korkeakouluvalintaan.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kohta 8. Toisen asteen ja korkeakoulujen välisiä yhteistyöratkaisuja lisättäessä on huolehdittava siitä, että ratkaisut eivät sido liiaksi rakenteita kahdenkeskiseksi ja näin ollen mahdollisesti estävät toisen asteen hakijoita tarkoituksenmukaisesti hakeutumasta haluamaansa myös muuhun avoimna olevaan korkeakoulupaikkaan.

Kohta 9. Korkeakoulujen on huolehdittava yhdenvertaisesta opiskelijavalinnan toteutumisesta myös kehitettävissä yhteistyömalleissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kohta 11. On kannatettavaa että korkeakoulu voi käyttää suunnitelmallisesti aikaisemman osaamisen tunnistamista ja tunnustamista, jonka pohjalta voidaan rakentaa henkilökohtaisia opintopolkuja sekä hyödyntää erilaista osaamista niin opiskelijan kuin opiskelijaryhmän oppimisessa.

Kohta 12. Mahdollisia muutoksia ja niiden vaikutuksia on hyvä seurata ja tutkia ennalta laaditun tutkimussuunnitelman pohjalta niin, että mahdolliset ongelmakohdat ja niiden korjaustoimenpiteet voidaan tehdä tarvittaessa nopeallakin aikataululla.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Saimaan amk

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdottomasti todistusvalinta mikä omalta osaltaan myös kannustaa opintomenestyskeen ammatillisella toisella asteella ja sitä kautta parantaa myös opinnoissapärjäämisitä ammattikorkeakoulussa. 1-5 arviointi mahdollistaa valitsijan kannalta paremman mahdollisuuden opiskelijavalinnassa. Todistusten keskiarvo todistuksiin näkyviin sillä se säästää paljon hakijapalveluissa muutoin tehtävää käsityötä. Tiedot suoraan KOSKI-palvelusta.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 3

numeerinen vastaus ehdotus 2: 4

numeerinen vastaus ehdotus 3: 3

numeerinen vastaus ehdotus 4: 5

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 1:

Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden arvosanoihin perustuva todistusvalinta vastaavalle alalle vaatisi sähköisen todistus- ja arvosanatietokannan lisäksi myös täsmällisiä rajoituksia siihen, millä ammatillisella perustutkinnolla voi hakea mihinkin korkeakoulutuksen hakukohteeseen. Lisäksi tulisi määritellä, miten opiskelijavalintaa toteutettaessa vanhanmallisten todistusten arvosanat pisteytetään suhteessa valinta-ajankohtana käytettyihin. Määrittelyjen tarkka aukikirjoittaminen lisää valintaperusteiden informaation määrää, mikä puolestaan lisää niiden kokemista monimutkaisina, mitä opiskelijavalinnoissa tulisi välttää. Todistusvalinta vastaavalle alalle on kuitenkin toteutuskelpoisempi ratkaisu kuin ammatillisella perustutkinnolla hakevien yleinen todistusvalinta.

Ehdotus 2:

Tehtävä on yhteisen todistusvalintakiintiön luomiseksi mahdoton. Ylioppilastutkinnon ja ammatillisten tutkintojen aineet ja arvosanat ovat erilaisia eivätkä ne ole keskenään vertailukelpoisia, mikä estää yhteisen valintapisteytyksen ja kiintiön. Todistusvalinnassa pitää olla erilliset aloituspaikkakiintiöt ylioppilaille, ammatillisen perustutkinnon suorittaneilla ja tarpeen vaatiessa myös kansainvälisen oppimistestin suorittaneille.

Ehdotus 3:

Arvosana-asteikon muuttaminen todistus pisteytyksen skaalan leventämiseksi tuo ammatillisten todistuksen pisteytyksen käyttöönoton lähivuosina ongelmaksi sen, että merkittävä osa ammatillisella tutkinnolla hakeneista on saanut vanhalla asteikolla arvioidun tutkintotodistuksen. Heidän osaltaan tulee määritellä, miten vanha ammatillinen todistus pisteytetään suhteessa uuteen. Arvosana-asteikkojen skaalauksen (ehdotus 6) lisäksi tulee huomioida tutkintotodistusten sisällön ja arviointien erilaisuus.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 10:

Ammattitaitoa mittaavien kilpailujen osalta haasteena on, miten kilpailut mittaavat ammattikorkeakouluopinnoissa tarvittavia ja 2. asteen opinnoissa hankittuja tietoja ja taitoja. Toisaalta ammattitaitoa mittaavat kilpailut erottavat ammatillisesti parhaat opiskelijakandidaatit muista samalla koulutuksella hakevista selvästi tutkintotodistusten arvosanoja paremmin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Opetus- ja kulttuuriministeriön tai Karvin olisi hyödyllistä tutkia erilaisella koulutustaustalla opiskelupaikan saaneiden opintojen etenemistä, keskeyttämistä ja valmistumisaikoja. Tutkimuksella saataisiin toisaalta tietoa siitä, millaisia valmiuksia eri

Savonia-ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kaksi kolmasosaa ammatillisen tutkinnon suorittaneista jatkaa samalla alalla amk:ssa. Sama ala on vielä tarkennettava. Esim. Onko tekniikan ala tasona se jolla toimitaan? Jos hakijalla on tietotekniikan perustutkinto (tekniikan ala), onko se saman alaa kun hakeutuu opiskelemaan rakennusinsinööriksi? Entä se kolmannes joka ei jatka samalla alalla? Valinnoissa on huomioitava, että ns. alan vaihdot onnistuvat. Ne jotka peruskoulun jälkeen eivät tiedä mille alalle hakeutuisivat, eivät saa joutua ahdinkoon sen vuoksi. Jos he joltakin alalta suorittavat ammatillisen perustutkinnon, pitää heidän pystyä pääsemään myös jollekin muulle alalle korkeakoulussa.

Ammatillisten arvosanojen tarkastelu on vaikeaa vanhoista todistuksista. Siinä ei auta OPH:n ohjeistus, sillä arvosanat (vanhoista todistuksista) ilmoittavat hakijat itse. Ammattikorkeakoulujen kokemuksen perusteella hakijat ilmoittavat niitä paljon väärin, vaikka ohjeistus olisi kuinka hyvä ja tarkka tahansa. Tämä johtaa opiskelupaikkojen purkuun, kun niitä kesällä tarkistetaan korkeakouluissa.

Koski-rekisteri tulee auttamaan uusien todistusten kanssa tässä, koska sieltä saadaan todennettu ja oikea tieto, jotka voidaan laskennoissa käyttää samaan tapaan kuin yo-arvosanat. Ehdotamme, että arvosanat otetaan huomioon vain todistuksista, jotka saadaan Koski-palvelun kautta. Aiemmin perustutkinnon

suorittaneet valitaan samaan tapaan kuin valitaan ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneet, joilla ei ole arvosanoja. Jos hakijoiden ilmoittamien tietojen perusteella lähdetään tekemään suoraan valintoja, tarkoittaa se isoja määriä purkuja opiskelupaikoikoille ja se ei ole kenenkään etu. Korkeakouluissa tulee valtavasti työtä, tarkastukset ajoittuvat elokuulle joten uudet opiskelijat ovat saattaneet jo asunnon hankkia ja muita järjestelyjä tehdä opiskelun aloitukseen liittyen, kun sitten selviää että opiskelupaikka lähteekin pois väärin tietojen perusteella. Varasijalta ei enää ketään saada tilalle jne. mikä ei ole kenenkään etu. Todistuvallinnon pitäisi helpottaa opiskelijavalintaa eikä vaikeuttaa sitä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 3

Tarkempia näkemyksiä

Erilaisten paikallisten, alueellisten, oppilaitosten välisten yms. opiskelijavalintaa monimutkaistavien mallien mielekkyyttä tulisi arvioida hakijan näkökulmasta. Opiskelijavalinnassa tulisi pyrkiä niin yksinkertaiseen, ennustettavaan ja stabiiliin malliin kuin suinkin mahdollista. Tämä olisi omiaan lisäämään valintojen läpinäkyvyyttä ja edistämään hakijoiden tasapuolista kohtelua. Myös erilaisten korjausmenettelyiden (esim. valinnan purkamisen) tarve vähenisi. Ylipäätään olisi hyvä miettiä sitä, kuinka monta erilaista tapaa oikeastaan tarvitsemme opiskelijavalintaan? Esim. erilaisiin kilpailuihin osallistuneet ja niissä menestyneet ovat hyvin pieni joukko. Opiskelijavalinnan tulisi olla selkeä. Jos aloituspaikkoja koulutukseen on 20. Kuinka monta eri valintatapaa on järkevää käyttää, että tarvittavat 20 opiskelijaa valitaan?

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Tietoon perustuvat ratkaisut ovat aina kannatettavia. Opiskelijavalintoihin liittyvää tutkimusta tarvitaan lisää. Hopsien ja AHOT-menettelyiden merkitys ammattikorkeakoulussa on koko ajan kasvanut ja tätä työtä jatketaan riippumatta opiskelijavalinnoissa tapahtuvista muutoksista. Myös opintojen erilaisia suoritustapoja osana opetus suunnitelmätystä kehitetään koko ajan monipuolisemmaksi.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 2. Ehdotuksen perusteella jää epäselväksi, miksi kiintiöiden käyttämistä pitäisi välttää, jos sillä edistetään eri hakijaryhmien välisen yhdenvertaisen kohtelun toteutumista?

Ehdotus 3. SeAMK kannattaa ammatillisten perustutkintojen arviointiasteikon muuttamista 5-portaiseksi. Todistuksiin valmiiksi merkitty keskiarvo helpottaa ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden hakulomakkeen täyttöä ja vähentää hakulomakkeella virheellisesti ilmoitetuista tiedoista aiheutuvia opiskelijavalintojen purkua.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 8 ja 9. Olisi erittäin toivottavaa, että OKM määrittäisi tarkemmin, miten korkeakoulujen ja 2. asteen yhteistyössä suoritettuja opintoja olisi suositeltavaa hyödyntää korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Vaarana on, että 2. asteen opiskelijoiden tosiasialliset mahdollisuudet suorittaa korkeakouluopintoja ja hyötyä niistä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa lisäävät alueellista epätasa-arvoa niillä alueilla, joilla korkeakoulujen ei ole mahdollista tarjota laajamittaisesti opetusta 2. asteen opiskelijoille.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 11. Henkilökohtaistettujen opintopolkujen mahdollistaminen pohjakoulutuksen ja aiemman osaamisen perusteella on kannatettavaa tietyssä määrin. Liiallinen joustavuus ja henkilökohtaistaminen

voivat kuitenkin vaarantaa korkeakoulututkintojen tuottaman osaamisen yhteismitallisuuden ja opiskelijoiden oikeuden saada tutkintokoulutukseen kuuluvaa opetusta. Tästä syystä olisi erittäin tärkeää alakohtaisesti määritellä millä tavoin aiempi osaaminen todennetaan henkilökohtaistamisen yhteydessä sekä varmistaa opetusresurssien riittävyys ja opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu myös tilanteissa, joissa samassa opiskelijaryhmässä on hyvin heterogeenisiä henkilökohtaistettuja opintopolkuja.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Tampereen ammattikorkeakoulu

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 3

numeerinen vastaus ehdotus 6: 3

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kohta1: soveltuva ala hyvä, mutta määrittely on haastava ja vaatii yhteistyötä

Kohta2: Kiintiöt on hyvä apu valinnassa. sillä varmistetaan, että saadaan molempia väyliä tulevia opiskelijoita ja vältetään keinotekoisilta ja työläiltä todistusten vertailuilta.

Kohta5: Eri aloille yhteiset valintakokeet haasteellisia, koska vaadittava osaaminen on erilaista. Sen sijaan kannattamme alakohtaisia valtakunnallisia valintakokeita.

Kohta 6: Vanhojen todistusten käyttö aiheuttaa paljon työtä. Asteikko on kolmiportainen ja vertailtavuus ylioppilastodistuksiin haastavaa. Keskiarvon puuttuminen teettää paljon tarkastustyötä hakijapalveluissa. Kiintiöt on ratkaisu.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 3

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

KOhta 8: Toisen asteen tutkinnon tulee tuottaa korkeakoulukelpoisuus. Todistusten arvosanojen tulee olla sellaisia, että niitä voidaan hyödyntää valinnassa. Periaatteessa yhteistyö on kannatettavaa ja sitä jo tehdään. Korkeakoulujen pienentyneet resurssit tulee suunnata eteenpäin. TAMKilla on kokemusta yhteisistä opintopoluista, Nämä ovat kalliita ja hyödyt ovat jääneet vähäisiksi. Osaamisen hyväksilukua on kehitetty merkittävästi.

KOhta 10: VOIVAT hyödyntää

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kohta 11: Suurissa sisäänottoryhmissä on mahdollista (näin on jo tehty) jakaa sisäänotto kaksi kertaa vuodessa tapahtuvaksi (sairaanhoitajat, biotuote- ja prosessitekniikka, sähkötekniikka).

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Yrkeshögskolan Arcada

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen toisen asteen tutkintotodistusten hyödyntäminen opiskelijavalinnoissa on kannatettavaa. Jotta valinnat voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti ja yhteishaun valinta-aikataulut huomioiden, on todistusarvosanoja voitava käsitellä sähköisesti. Tällä hetkellä ammatillisen toisen asteen todistusarvosanoja ei ole sähköisesti kansallisesti saatavissa, mikä on haaste korkeakouluille. Tästä johtuen on erittäin perusteltua, että korkeakoulut voivat halutessaan hyödyntää myös muita osaamiseen perustuvia joustavia ja tasavertaisia valintatapoja ammatillisen toisen asteen opiskelijoiden valinnoissa korkeakouluopintoihin.

Arvosana-asteikon muuttaminen viisiportaiseksi on hyvä suunta erottelun parantamiseksi.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Esitykset ovat kannatettavia ja lisäävät valintaväylien joustavuutta. Yhteistyömallit tukevat myös opiskelijoiden ohjausta korkeakouluopintoihin, sekä tukevat nivelvaiheen yhteistyötä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Esitykset ovat kannattavia.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Työryhmä on tehnyt hyvän työn.

Yrkeshögskolan Novia

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Vi understöder Arenes utlåtande, som vi önskar komplettera med detta svar.

Vi stöder förslaget på att utnyttja betygsvitsord från andra stadiets yrkesutbildning förutsatt att vitsorden kan behandlas elektroniskt och att betygen kan jämföras på ett för alla sökande rättvist sätt. Betygsurvalet får inte innebära merarbete och tilläggskostnader för högskolorna. En kombination av betygssval och urvalsprov är bästa alternativet, i och med att det samtidigt som det både förenklar och försnabbar urvalsprocessen, också ger möjlighet åt sådana sökande som av orsak eller annat inte har möjlighet att bli antagen på basen av betyg.

Punkt 1:

Det är viktigt att alla sökande behandlas jämlikt. Ifall betygssval införs måste det gälla både för sökande med studentexamen och för sökande från lämpliga utbildningsområden (soveltuva ala) inom andra stadiets yrkesutbildning. Betygssval är inte önskvärt för sökande från andra stadiets yrkesutbildning ifall sökande får samma poäng oberoende av vilken utbildning man studerat tidigare. Betygssval är lämpligt enbart då man söker sig vidare inom samma utbildningsområde.

Punkt 2:

En kombination av betygssval och urvalsprov är bästa alternativet. Genom att kombinera dessa två urvalssätt borde man klara sig helt utan kvoter. Det är viktigt att dessa två urvalssätt tidsmässigt anpassas till varandra, på ett sådant sätt att sökande som väljs på basen av betyg får information om valet i god tid före urvalsproven, så att den sökande inte i onödan behöver förbereda sig för ett urvalsprov.

Punkt 3:

En femskalig betygsskala underlättar betygssvalet, eftersom detta gör det lättare att särskilja sökande.

Punkt 5:

För att alla sökande skall behandlas jämlikt och för att det skall vara möjligt att söka till högskolan även om betygen inte är tillräckligt bra så måste det finnas andra urvalssätt än betygsurval. Urvalsproven borde mäta sådant kunnande och sådan kompetens som är relevant för utbildningen man söker till. Det känns, om inte omöjligt, så åtminstone utmanande, att kunna utveckla sådana generella urvalsprov som kunde vara relevanta och lämpliga för alla utbildningsområden.

Punkt 6:

För att möjliggöra betygssval för sökande från andra stadiets yrkesutbildning måste betygsvitsorden finnas tillgängliga i elektronisk form och automatiskt föras in i ansökningsverktyget. Det är inte hållbart att man i högskolorna manuellt skall mata in betygsvitsorden.

Punkt 7:

Bra om ansökningskriterierna kan göras långsiktiga. Idealsituationen skulle vara att sökande redan då man söker sig till andra stadiets utbildning skulle känna till vilka krav högskolorna har i olika utbildningsområden.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 5

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

Punkt 8-9:

Förslagen är bra. De ger fler möjligheter att söka till högskolan. Genom samarbete med andra stadiets skolor kan högskolestudierna för snabbas och urvalsprocesserna förenklas, samtidigt som det är viktigt att säkerställa att samarbete mellan två skolor inte utestänger sökande från andra skolor.

Punkt 10:

Idéen är intressant. Viktigt att detta inte orsakar merarbete för antagningservice i högskolorna. Kriterierna för valet borde vara en del av de nationella antagningsgrunderna.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Punkt 11.

Förslaget understöds. Till högskolorna söker det sig allt fler personer som har tidigare kunnande och kompetenser som i varierande grad kan tillgodoräknas. För dessa studerande måste man utveckla individuella studiestigar som anpassas till de studerandes behov.

Nuvarande antagningssystem är inte anpassat för kontinuerlig antagning, utan måste utvecklas.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta (HYY)

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 3

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

- numeerinen vastaus ehdotus 3: 4*
numeerinen vastaus ehdotus 4: 1
numeerinen vastaus ehdotus 5: 3
numeerinen vastaus ehdotus 6: 1
numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Suhtaudumme hyvin kriittisesti ammatillisen perustutkinnon todistukseen perustuvan todistusvalinnan käyttämiseen. Vastikään muutetun arvosana-asteikon laventaminen viisiportaiseksi ei muuta sitä tosiasiaa, että todistuksen arvosanat perustuvat opettajien arviointiin paikallistasolla eivätkä ole vertailukelpoisia eri ammatillisten oppilaitosten, saati eri alojen välillä.

On hyvä, että niin lukiolaisella kuin ammattiin opiskelevallakin on tiedossa opintoja suunnitellessaan, mitkä oppiaineet tukevat millekin korkeakoulutetulle alalle hakeutumista. Lähtökohtaisesti kuitenkin pidämme ongelmallisena sitä, että toisen asteen koulutuksessa tehdyt valinnat koulutuspolun suhteen rajoittaisivat merkittävästi mahdollisuuksia hakeutua eri aloille korkeakouluissa.

Nykytilanteessa voi päästä opiskelemaan kaikkien kilpaillummille aloille pärjäämällä hyvin pääsykokeessa, joka mittaa juuri sen alan kannalta relevantteja asioita. Raportissa esitetään tällaisista substanssia ja motivaatiota mittaavista kokeista siirtymistä puhtaasti korkeakoulukelpoisuutta mittaaviin kokeisiin. Tällaisilla yleistaitokokeilla eron tekeminen suuren hakijajoukon kesken on kuitenkin vaikeaa. Erityisen vaikeaksi korkeakouluun hakeutuminen tulisi niillä hakijoilla, jotka ovat hyviä juuri alan kannalta relevanteissa asioissa, mutta eivät välttämättä kaikissa yleistaitokokeen osa-alueissa.

Pitkää valmentautumista vaativista pääsykokeista tulee pyrkiä kohti soveltuvuutta mittaavia kokeita. Tämä ei kuitenkaan tarkoita korkeakouluopetuksen sisältöä vastaavista asiasisällöistä luopumista: Soveltavat, aineistopohjaiset kokeet antavat kuvan siitä, millaista alan opiskelu on. Tähän suuntaan myös pääsykokeet ovat monella alalla kehittyneet: ennakkoon luettavat materiaalit julkaistaan joka vuosi erikseen vain jokunen kuukausi ennen pääsykoetta ja itse kokeessa jaettavan aineiston tulkitseminen on merkittävässä roolissa. Pääsykokeet on myös mahdollista uusida ja ne ovat avoinna kelle tahansa halukkaalle hakijalle.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

- numeerinen vastaus ehdotus 8: 2*
numeerinen vastaus ehdotus 9: 2
numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

Korkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien yhteistyö on oikein kannatettavaa. Tärkeää on kuitenkin yhteistyötä suunnitellessa huomioida se, ettei samalla lisätä alueellista eriarvoisuutta: korkeakouluun pitää pystyä hakemaan yhtäläisin mahdollisuuksin myös muusta vastaavasta koulutuksesta kuin vain paikallisesta yhteistyössä olevasta oppilaitoksesta.

Jo suoritettujen korkeakouluopintojen huomioiminen nykyistä paremmin opiskelijavalinnassa on yhdenmukaista osaamisperustaisuuden kanssa.

Kansallisten ja kansainvälisten ammattitaitokilpailujen hyödyntäminen valinnoissa voi olla perusteltua, jos kilpailu aidosti vastaa asia- ja taitosisällöltään korkeakouluopinnoissa vaadittavaa osaamista.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Osaamisperustaisuus ja yksilölliset koulutuspolut joustavoittavat niin opiskelua kuin opiskelemaan hakeutumista ja näin nopeuttavat myös korkeakouluista valmistumista. Kannatamme lämpimästi ehdotusta 11. Luonnollisesti kaikkia tehtäviä uudistuksia on tarpeen seurata ja arvioida, joten kannatamme myös ehdotusta 12.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Helvetin hyvä raportti.

Suomen Lukiolaisten Liitto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 5

numeerinen vastaus ehdotus 3: 5

numeerinen vastaus ehdotus 4: 5

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 5

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

SLL katsoo, että toisella asteella hankitun, opetussuunnitelmien perusteissa määritellyn, osaamisen on pääsääntöisesti riitettävä korkeakoulujen opiskelijavalinnassa näytöksi opiskelijan edellytyksistä tulla valituksi. SLL kannattaa toisen asteen tutkintotodistuksen hyödyntämistä silloin kun se antaa riittävän ja vertailtavan kuvan hakijoiden osaamisesta.

Opiskelijalle korkeakoulujen opiskelijavalintaan liittyy paljon stressitekijöitä. Tiiviimmällä yhteistyöllä ja selkeämmällä viestinnällä korkeakoulut voivat purkaa monimutkaisina ja vaikeaselkoisina näyttäytyviä valintakäytänteitä. Tämä vähentää myös opiskelijoiden tarvetta taktikoida hakuvaiheessa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

SLL kannattaa korkeakoulujen ja toisen asteen koulutuksen järjestäjien erilaisia yhteistyömalleja, joita voidaan hyödyntää opiskelijavalinnassa. SLL katsoo, että tällaista yhteistyötä rakennettaessa on otettava huomioon koko oppilaitosverkko – yhteistyö ja sujuvimpien siirtymien rakentaminen ei saa keskittyä korkeakoulupaikkakunnille.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

SLL kannattaa nykyistä vahvempaa opiskelijoiden vahvuuksien tunnistamista ja niiden hyödyntämistä opintopolun suunnittelussa opiskelijoiden pohjakoulutuksesta riippumatta.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Suomen Opiskelija-Allianssi -OSKU ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

OSKU ry on erityisen iloinen työryhmän ehdotuksesta nro 3 eli ammatillisten perustutkintojen arviointiasteikon muuttamisesta takaisin 5-portaiseksi. Tämä on ollut opiskelijoiden hartaasti toivoma uudistus.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä**Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12***numeerinen vastaus ehdotus 11: 1**numeerinen vastaus ehdotus 12: 1***Tarkempia näkemyksiä****Lausunnonantajan muita huomioita raportista**

Toivomme OKM:n panostavan erityisesti yhteistyöhön korkeakoulujen suuntaan, jotta työryhmän hyvät ehdotukset saadaan toteutumaan.

Suomen Opiskelijakuntien liitto**Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7***numeerinen vastaus ehdotus 1: 1**numeerinen vastaus ehdotus 2: 1**numeerinen vastaus ehdotus 3: 1**numeerinen vastaus ehdotus 4: 1**numeerinen vastaus ehdotus 5: 1**numeerinen vastaus ehdotus 6: 1**numeerinen vastaus ehdotus 7: 1***Tarkempia näkemyksiä**

SAMOK on tyytyväinen että ammatillisen tutkinnon suorittaneiden hakeutumiseen on etsitty laajasti hyviä käytänteitä ja toiselta asteelta valmistuneiden korkeakouluun hakeutumisen haetaan yhdenvertaisuutta. SAMOK kokee, että ammatillisen tutkinnon suorittaneet ovat tärkeä voimavara ja hakijajoukko erityisesti ammattikorkeakouluille.

SAMOK kannattaa todistusvalinnan laajentamista niin, että myös ammatillisen koulutuksen tutkintotodistusta omaavilla hakijoilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet hyödyntää todistustaan valinnoissa. SAMOK pitää tärkeänä sujuvaa siirtymistä ammatillisesta koulutuksesta saman alan ammattikorkeakoulutukseen. SAMOK pitää tärkeänä, että myös valintakokeen kautta on mahdollista tulla valituksi. SAMOK tunnistaa, että motivaatio korkeakouluun hakemiseen saattaa syntyä vasta myöhemmin jolloin valinnat koulutuspolulla eivät välttämättä tue todistusvalinnassa tai oma osaaminen voi olla paljon parempaa kuin nuorempana suoritettu todistus osoittaa. Raportin esitystä 5. SAMOK haluaa vielä tarkentaa, että valintakokeiden ei tulisi perustua raskaaseen ennakkomateriaaliin joka kuormittaa hakijaa.

SAMOKin näkemyksen mukaan ammatillisen koulutuksen arvioinnin muuttaminen 1-5 on sekä valintojen, että opiskelijan kehittymisen ja oman osaamisen ymmärtämisen kannalta tärkeä muutos. SAMOK tunnistaa

ammattillisen koulutuksen arvioinnin yhdenmukaisuuden haasteen ja toivookin, että KARVIN toteuttaman arvion lisäksi arvioinnin yhdenmukaisuuden varmistamiseen kehitetään myös muita keinoja.

SAMOK kannattaa esitystä siitä, että korkeakouluja tuetaan vanhempien tutkintotodistusten hyödyntämisessä niin, että hakijat ovat yhdenvertaisessa asemassa lukiotaustaisiin hakijoihin verrattuna. SAMOK kannustaa kuitenkin harkitsemaan, miten vanhojen todistusten pisteyttäminen vielä kertoo korkeakouluille hakijan ajantasaisesta osaamisesta.

SAMOK kannattaa työryhmän esitystä valintaperusteiden pitkäjänteisyydestä ja toivookin, ettei vastaavaan tilanteeseen enää jouduta kuin silloin, kun korkeakoulut luopuivat ammatillisen koulutuksen tutkintojen hyödyntämisestä valinnoissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

SAMOK kannattaa yhteistyön lisäämistä koulutuksen järjestäjien välillä. SAMOKin näkemyksen mukaan tämä saattaa kuitenkin asettaa opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan jos kaikilla oppilaitoksilla ei ole sopivaa yhteistyökumppania. Tämän valintaväylän kehittäminen on kuitenkin kannatettavaa ja SAMOK toivookin että myös verkon kautta tapahtuvaan yhteistyöhön panostetaan. SAMOK toivookin, että mahdollisimman monella toisen asteen opiskelijalla olisi mahdollisuus tutustua ja siten innostua korkeakouluopinnoista.

SAMOK tarkastelee työryhmän esitystä 10. yhdenvertaisuuden näkökulmasta ja kokee, että kaikilla toisen asteen kilpailuilla tulisi olla samanlainen asema valinnoissa oli sitten kyseessä ammatillinen tai lukiolaisille suunnattu kilpailu.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

SAMOK kiittää työryhmää erilaisen osaamisen huomioimisesta ja arvostamisesta. On tärkeää, että korkeakouluissa opitaan ymmärtämään että ammatillisessa koulutuksessa saadun osaamisen erillaisuus on vahvuus, ei heikkous. SAMOK kannattaa lämpimästi opintopolkujen henkilökohtaistamista.

SAMOK kannattaa esitystä valintojen kehittämisen arvioinnista. SAMOK haluaa kuitenkin huomauttaa, että korkeakoulujen valintojen kehittäminen nykyisestä kaksi kertaa vuodessa mallista jatkuvan sisäänoton malliin haastaisi korkeakouluopiskelijoiden ryhmäytymisen. Opiskelijoiden hyvinvoinnin kannalta on

tärkeää että hän ryhmäytyy toisten opiskelijoiden kanssa ja löytää paikkansa korkeakoulu yhteisössä. Tämän toteuttaminen jatkuvan sisäänoton mallissa olisi todella haastavaa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

SAMOK kiittää tasapainoisesta esityksestä valintojen kehittämiseksi ja toivookin, että jatkossa valintojen kehittämisessä huomioidaan kaikkien hakijaryhmien tarpeet. SAMOKin arvion mukaan jatkossa Suomessa tarvitaan kasvavassa määrin korkeakoulutettuja jo

Suomen ylioppilaskuntien liitto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 3

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 1

Todistusvalinnat ja niiden merkityksen lisääminen ovat vastoin SYL:n kantoja. Mielestämme korkeakoulutukseen tulee valita opiskelijoita ensisijaisesti toisen asteen opintomenestyksestä riippumattomin keinoin, jotka ovat kaikille samat. Muistutamme, etteivät ammattikoulun todistusten arvosanat ole yhteismitallisia, minkä takia valintakokeilla on tärkeää rooli hakijoiden osaamisen mittaamisessa myös tulevaisuudessa. Niiltä osin kuin todistusvalintaa käytetään, on opiskelijoita kohdeltava tasa-arvoisesti taustasta riippumatta ja ammatillisen tutkinnon todistuksesta annettava pisteitä kuten ylioppilastodistuksesta.

Ehdotus 2

Kannatamme ehdotusta olla käyttämättä erillisiä kiintiöitä toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneille. Kiintiöt ensikertalaisille ovat jo käytössä ja tämän sisälle rakennettu kiintiö tekisi valintaprosessista tarpeettoman monimutkaisen ja vaikean. Korkeakoulujen tulee valita opiskelijat prosessilla, jossa hakijan tausta ei luo järjestelmään eroja.

Ehdotus 3

Kannatamme arvosteluasteikon muuttamista viisi-portaiseksi. Arvosteluasteikon uudistaminen selkeyttää tilannetta, muttei tuo arvosanoille samaa yhteismitallisuutta ja vertailtavuutta kuin ylioppilaskirjoitukset.

SYL:n mielestä olisi perusteltua pohtia myös lukion arvosteluasteikon muuttamista viisiportaiseksi arvosanojen vertailtavuuden lisäämiseksi.

Ehdotus 4

SYL kannattaa KARVI:n toteuttamaa arviointia ammatillisen koulutuksen oppimistuloksista suhteessa arvosanoihin. Arviointi tuo tietoa arvosanojen vertailukelpoisuudesta ja mielestämme tutkimuksen ajoitus vuodelle 2022 on sopiva.

Ehdotus 5

SYL kannattaa toisen mahdollisuuden antamista niille, joille toisen asteen opiskelu ei syystä tai toisesta onnistunut halutulla tavalla. Valintakokeiden muuttaminen osaamista, valmiuksia ja kyvykkyyttä korkeakouluopintoihin ulkoa opetteluun sijasta on toivottavaa kehitystä. Useille aloille sopiviin pääsykokeisiin suhtaudumme varauksella, koska samalta kuulostavien alojen välillä on suuriakin eroja. Toisaalta yliopistoissa tapahtunut kehitys kohti laaja-alaisia kandeja on jo yhdistänyt hakukohteita, jolloin emme näe tarpeelliseksi entisestään yhdistää aloja samojen kokeiden alle.

Ehdotus 6

Kannattamme yhtenäistä menetelmää ja KOSKI-palvelun hyödyntämistä todistus tiedon saamiseksi. OPH:n ja korkeakoulujen yhdessä tekemä arvio vanhojen todistusten arvioinnista on mielestämme erittäin tarpeellista ja ministeriön taloudellinen tuki tähän prosessiin on hyvä asia.

Ehdotus 7

SYL kannattaa järjestelmää, jossa opiskelija pystyy ennakoimaan opiskelijavalinnassa vaadittavia asioita kuten lähtöpisteiden määrän. Valintaperusteet kuuluvat korkeakoulujen autonomian piiriin ja mielestämme nykytilanne on hyvä ja vaatimukset valintojen kohdalta ennakoitavissa. Käytännössä uudistukset valintaperusteissa vaativat neljän vuoden siirtymäajan, jotta ne olisivat toista-astetta aloittavien opiskelijoiden tiedossa ennen kurssivalintoja. Emme allekirjoita raportin väitettä valintaperusteiden ennakoitavuuden yhteydestä kustannustehokkuuden kasvamiseen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 4

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 8

SYL kannattaa valintakursseja, jotta voidaan varmistaa opiskelijalla olevan opintojen alussa aidot valmiudet aloittaa ja jatkaa opinnoissa. Valinnat kuuluvat korkeakoulujen autonomian piiriin ja mielestämme yhteistyö eri asteiden välillä johtaa helposti paikallisiin ratkaisuihin, koska toisen asteen oppilaitoksissa ja korkeakouluissa on eroja. Erilaisissa yhteistyöratkaisuissa on muistettava saavutettavuus ja tasa-arvo, joiden saavuttamisessa digitalisaatio on verkkokurssit ovat hyviä keinoja.

Ehdotus 9

SYL kannattaa valintakriteerien vertailukelpoisuutta ja yhtenäistämistä, koska se lisää hakijoiden yhdenvertaisuutta. Muistutamme, ettei todistusvalinta kuitenkaan ole ainoa reitti korkeakouluopintoihin. Valintakokeiden käyttö aloilla, joille ne sopivat tulee muistaa valtakunnallisia malleja kehitettäessä.

Ehdotus 10

SYL vastustaa kilpailujen käyttämistä opiskelijavalinnoissa. Mielestämme kilpailujen käytössä on kyseessä kutsuntamenettely, jossa opiskelemaan kutsutaan halutut henkilöt. Kilpailujen arviointikriteerejä ei tarvitse avata samoin kuin pääsykokeiden valinta- ja arvostelukriteerejä. Tällä tavalla toteutettu valinta ei olisi myöskään missään suhteessa itse korkeakouluun, koska valintaprosessi olisi käytännössä ulkoistettu. Kilpailujen mahdolliset osallistumismaksut ja muut osallistujille koituvat kustannukset eivät ole linjassa opiskelun ja opiskelijavalinnan maksuttomuudesta. Kilpailuihin osallistumismahdollisuus riippuu paljon opiskeltavasta alasta ja opiskelupaikkakunnasta, vaikka kilpailu olisikin valtakunnallinen. Tällöin ehdotus ei täytä SYL:n tavoitteita yhdenvertaisesta opiskelijavalinnasta.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 11

SYL kannattaa yksilöllisiä koulutuspolkuja ja aikaisemman osaamisen tunnistamista. Toivomme tähän riittäviä resursseja korkeakoulujen puolelta ja digitalisaation hyödyntämistä. Koulutuksen laadun kannalta suhtaudumme epäilevästi siihen, että opintoja aloitetaan korkeakouluissa ympäri vuoden. Pelkäämme tämän johtavan tilanteeseen, jossa perusopinnot tarjotaan vain verkkokursseina ja opiskelijat jätetään opinnoissa oman onnensa nojaan. Mielestämme ryhmäyttävät kokemukset muiden samaan aikaan aloittaneiden opiskelijoiden kanssa ovat opintoihin kiinnittymisen kannalta tärkeää.

Ehdotus 12

SYL kannattaa seurannan toteuttamista. Mielestämme myös sidosryhmiä tulee osallistaa laajasti ehdotusten toteutumisen arvioinnissa. Lisäksi arviointiin tulee sisällyttää ehdotusten toiminnan arviointi: johtavatko ne saavutettavaan korkeakoulutukseen, jossa kaikilla on mahdollisuus päästä opiskelemaan.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen toisen asteen tutkintotodistusten hyödyntäminen opiskelijavalinnoissa on kannatettavaa. Jotta valinnat voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti ja yhteishaun valinta-aikataulut huomioiden, on todistusarvosanoja voitava käsitellä sähköisesti. Toisen asteen ammatillisen perustutkinnon todistukseen perustuva valinta ei saa tuoda lisäresurssitarvetta korkeakouluille tai todistusarvosanojen yhdenvertaiseen hyödyntämiseen on osoitettava erillinen määräraha.

Tällä hetkellä ammatillisen toisen asteen todistusarvosanoja ei ole sähköisesti kansallisesti saatavissa, mikä on haaste korkeakouluille. Tästä johtuen on erittäin perusteltua, että korkeakoulut voivat halutessaan hyödyntää myös muita osaamiseen perustuvia joustavia ja tasavertaisia valintatapoja ammatillisen toisen asteen opiskelijoiden valinnoissa korkeakouluopintoihin.

Arene toteaa, että KOSKI-palvelu on erittäin tärkeä, ja sen käyttöönottoa pitää vauhdittaa.

Kohta 1.

Todistusten sisällölliseen vertailukelpoisuuteen todetuissa käytännön haasteissa pitää löytää kaikkia tyydyttävä ratkaisu. Valintatavassa on varmistettava hakijoiden oikeusturva ja tasavertainen kohtelu.

Kohta 2. Kiintiöt palvelevat hyvää tarkoitusta, mutta ne voivat kääntyä alkuperäistä ajatusta vastaan, joten niiden käyttö pitää olla tarkkaan harkittua.

Kohta 3. Arvosana-asteikon muuttaminen viisiportaiseksi on hyvä suunta erottelun parantamiseksi.

Kohta 5. Jotta valintaprosessi olisi mahdollisimman oikeudenmukainen, on todistusvalinnan rinnalla oltava mahdollisuus osoittaa osaaminen valintakokeissa, joissa mitataan osaamista ja valmiuksia ja kyvykkyyttä korkeakouluopintoihin. Valintakokeiden väylä voi kuitenkin olla nykyistä kustannustehokkaampi.

Kohta 7. Valintaperusteiden jatkuvuus on tärkeää ja mahdollisille muutoksille on annettava riittävästi toteutusaikaa, jotta hakija voi vaikuttaa tulevaan korkeakouluvalintaan valinnoillaan toisen asteen opinnoissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Esitykset ovat kannatettavia ja lisäävät valintaväylien joustavuutta. Yhteistyömallit tukevat myös opiskelijoiden ohjausta korkeakouluopintoihin, sekä tukevat nivelvaiheen yhteistyötä. Kansallisissa kehittämishankkeissa kehityt yhteiset toimintamallit (mm. pisteytysmallit, valintanäytöt) lisäävät korkeakouluvalintoja opiskelijälähtöisyyttä, ja mahdollisuuksia opiskelijoiden erilaisen osaamisen tunnistamiseen. Toisen asteen ja korkeakoulujen välisessä yhteistyössä on huolehdittava, että ratkaisut eivät luo kahdenkeskisiä rakenteita, vaan mahdollistavat tasavertaisen hakeutumisen mihin tahansa korkeakouluun toisen asteen jälkeen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Esitykset ovat kannatettavia.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Työryhmä nostaa monipuolisesti esiin ammatillisen toisen asteen opiskelijoiden osaamisen ja ammatillisten tutkintojen tasavertaisen huomioimisen korkeakoulujen opiskelijavalintojen uudistamisessa.

Ammatillinen koulutus tuottaa erilaista osaamista. Korkea

Suomen yliopistot UNIFI ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Opiskelijavalintajärjestelmän kehittäminen nykyisestä on keskeistä sekä yhteiskunnan että yksilöiden kannalta. On ensiarvoisen tärkeää, että sekä ylioppilastutkinnon että ammatillisen toisen asteen tutkinnon suorittaneet kyvykkäät ja motivoituneet henkilöt voivat sujuvasti ja viivytyksittä jatkaa opintojaan korkeasteen oppilaitoksissa. Valinta hakijoiden välillä tulee toteuttaa menettelyillä, jotka ovat sekä hakijoiden että korkeakoulujen näkökulmasta kustannustehokkaita ja valideja.

Osaamisperustainen ammatillinen koulutus antaa lähtökohtaisesti kelpoisuuden yliopistolliseen koulutukseen ilman ylioppilastutkintoon osallistumista. Opiskelijoiden osaamisen monipuolisuus on etu; työelämään tarvitaan maistereita, joilla on myös käytännön kokemusta alalta.

Mikäli valinnoissa siirrytään nykyistä laajemmin todistusvalintaan, on tarkoituksenmukaista, että ylioppilastutkintotodistusten rinnalla myös ammatillisen toisen asteen todistukset tulevat huomioon otetuiksi. Tämän edellytyksenä on KOSKI-palvelun onnistunut käyttöön otto.

Varauksia liittyen todistusvalintaan:

- ammatillisen koulutuksen todistukset eivät ole vertailukelpoisia/tasa-arvoisia keskenään (vrt. yo-tutkinto). Miten huolehditaan siitä, että eri oppilaitokset arvioivat opiskelijan suorituksia samalla tavalla? On paikallaan tarkentaa arvioinnin perusteita ja seurata niiden käyttöä.
- miten valintavaiheessa varmistetaan toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneen hakijan opiskelutaidoista/ -valmiuksista; edellytyksistä menestyä opinnoissa ja valmistua tavoiteajassa?

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

UNIFI esittää harkittavaksi avoimen väylän nostamisen rinnasteiseksi opiskelijavalinnoissa todistusvalinnan ja pääsykokeen kanssa. Avoin yliopisto vartenotettavana väylänä korkeakouluopintoihin soveltuisi erityisesti henkilöille, jotka ovat suorittaneet toisen asteen ammatillisen tutkinnon ja jotka eivät ole

menestyneet ylioppilaskirjoituksissa. Avoin väylä tarjoaisi mahdollisuuden osoittaa korkeakoulukelpoisuus ja edellytykset menestyä korkeakouluopinnoissa.

Valintakokeiden tulisi olla sellaisia, että ne eivät vaatisi hakijalta ennakkovalmistelua, mutta mittaisivat osaamista, valmiuksia ja kyvykkyyttä.

Opiskelijavalintojen kehittämisessä tulee ottaa huomioon niin hakijoiden kuin koulutusalojen eroavaisuudet.

UNIFI kannattaa seurantaa ja arviointia sekä tutkimusta opiskelijavalintojen kehittämisen tueksi.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Valintojen uudistamisessa on tärkeää huolehtia siitä, ettei opintojen etenemiselle tule turhia esteitä eikä erilaisia opintopolkuja valinneille tule ns. umpiperiä. Valintaperusteiden tulee olla selvillä opiskelijalle siinä vaiheessa, kun hän koulussa teke

Axxell Utbildning AB

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 3

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Omnia kannattaa laajasti työryhmän ehdotuksia.

On erittäin tärkeä ja odotettu kehityssuunta, että ammatillisia tutkintoja ja niiden tuottamaa osaamista hyödynnetään opiskelijavalinnassa ilman vertailua lukio- ja ylioppilastutkintoihin.

Näemmekin, että opiskelijavalintoja sekä korkeakouluopintoja tulee kehittää siitä lähtökohdasta, että osalla hakijoista ja opiskelijoista on vahvemmat akateemiset valmiudet ja osalla vahvemmat työelämävalmiudet.

Erilaisista lähtökohdista ja erilaisilla valmiuksilla yhdessä opiskelevat opiskelijat varmistavat, että työelämään saadaan monipuolisia osaajia.

Yhteisten tutkinnon osien tavoitteena on ensisijaisesti tukea ammatillista osaamista. Niiden osuus tutkinnosta on hyvin pieni. Siitä huolimatta oppiainelähtöiset osa-alueet ohjaavat virheellisesti vertaamaan lukion ja ammatillisen tutkinnon tuottamaa osaamista. Onkin tästä syystä erittäin tärkeää pohtia, pitäisikö siirtyä arvioimaan numeraalisesti vain tutkinnon osia. '

Arvosanojen luotettavuudesta puhuttaessa on muistettava, että ammatillisen koulutuksen arviointi on osaamis- ja kriteeripohjaista. Ammatillisten tutkinnon osien oppimistulosten arviointia on jo toteutettu ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lukion arvosanoille ole laadittu valtakunnallisia kriteereitä, vaan arvosanat perustuvat opettajan vaatimuksiin. Luotettavuutta on siis hyvä arvioida, mutta tasapuolisesti sekä ammatillisessa koulutuksessa että lukiossa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Omnia kannattaa vahvasti valtakunnallisia opiskelijavalintamenettelyjä. Se on ohjauksen onnistumisen ja hakijoiden yhdenvertaisuuden kannalta erittäin tärkeää. Yhtenäistäminen aloittain eri kouluasteidenkin välillä on tärkeää.

Ammatillisen koulutuksen (ja lukion) aikana suoritettujen korkeakouluopintojen vaikutus opiskelijavalintaan tulisi valtakunnallisesti määritellä. Esimerkiksi opintosuorituksia riittävän paljon ja riittävän hyvin suorittaneille tulisi mahdollistaa suora sisäänpääsy opintoihin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Omnia näkemys on, että osaamisperusteisuuden lisääminen kaikilla koulutusasteilla on tärkeää. Se lisää joustavia ja yksilöllisiä opiskelupolkuja ja vähentää turhaa päällekkäistä koulutusta. Osaamis- ja kriteeriperusteisuus lisäisi yhdenvertaisuutta osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa korkeakouluopnnoissa.

On tärkeää helpottaa opiskelijoiden urapolkujen suunnittelua heti peruskoulusta alkaen. Selkeät, ennakoitavat ja valtakunnalliset toimintamallit helpottaisivat ammatinvalintaa. Ammatillisen koulutuksen aikana suoritettujen ammattikorkeakouluopintojen valtakunnallinen määrittely vahvistaisi ammatillisen koulutuksen merkitystä jatko-opintoväylänä.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Kiitos työryhmälle!

Etelä-Savon Koulutus Oy

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 1: Kannatamme todistusvalintaa soveltuvan alan korkeakoulututkintoon, mutta olemme sitä mieltä, että ammatillista tutkintotodistusta pitäisi pystyä hyödyntämään alasta riippumatta.

Ehdotus 2: Olemme sitä mieltä, että jatkossa myös ammatillisesta tutkintotodistuksesta pitää saada pisteitä, näin ollen yhteispistevalintaa ei tarvittaisi. Pääsykokeella olisi kuitenkin mahdollisuus osoittaa osaamista ja tulla valituksi, jos todistuspisteet jäävät alhaisiksi. Ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneet valittaisiin pelkällä pääsykokeella. Kiintiöt voisivat näin ollen olla: 50% valitaan todistuksella ja 50% pääsykokeella.

Ehdotus 3: Kannatamme ehdotusta, koska yhteisten tutkinnon osien osuus ammatillisesta tutkinnosta on pieni, mutta pohdimme onko tasavertaista, että ylioppilastutkintotodistuksesta saisi pisteitä per aine kun taas ammatillinen tutkintotodistus antaa vain yhden kokonaispistemäärän.

Ehdotus 4: Ehdottomasti olemme sitä mieltä, että edelleen kaikille hakijoille tulee olla väylä osoittaa osaamisensa ja kyvykkyytensä. Korkeakoulutettu amis on kansainvälisen kilpailukyvyyn kannalta yhteiskunnallemme elinehto.

Ehdotus 5: Valintakokeiden pitää olla yhdellä alalla samanlaiset eri oppilaitoksiin niin, että samalle alalle eri oppilaitoksiin hakeva tietää miten valmistautua kokeeseen ja materiaalit ovat samat. Alalle yhteiset valintaperusteet on kohtuus hakijaa kohtaan.

Ehdotus 7: Käytännön ohjaustyössä on havaittu, että jos ammatillisella tutkintotodistuksella ei ole vaikutusta jatko-opintoihin pääsemiseen, vaikuttaa se opiskelumotivaatioon. Samoin jos etukäteen tiedettäisiin, että esim. Taitaja-menestyksellä olisi vaikutusta, sekin ohjaisi opiskelijaa tekemään tietynlaisia valintoja opintojensa aikana.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 8: Yhteistyötä tehdään, mutta aikataulutus on haasteellista. Lisäksi paikallisten oppilaitosten keskenään tekemät räätälöidyt ratkaisut ovat ongelmallisia haettaessa jonkun muun paikkakunnan vastaavaan oppilaitokseen.

Ehdotus 9: Toivomme, että esim. Jatkoväylä-hankkeessa saadaan luotua valtakunnallisia malleja. Liittyen ehdotukseen 11, korkeakoulujen on pystyttävä rakentamaan monipuolisempia henkilökohtaisia opintopolkuja, joissa pystyttäisiin huomioimaan myös toisissa korkeakouluissa suoritettuja opintoja.

Ehdotus 10: Tällaisten asioiden huomioiminen ohjaa opiskelijan valintoja jo opintojen aikana. Myös esimerkiksi NY-toimintaa pitäisi jollain tavalla huomioida valinnoissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

-

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Helsingin kaupunki

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

On hyvä, että ammatillinenkin todistus voi mahdollistaa todistusvalinnan.

Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden valintaa korkeakouluopintoihin pelkkään todistukseen perustuvalla todistuvallinnalla tulisi kehittää erityisesti saman alan ammattikorkeakouluopintoihin haettaessa. Olennaista todistuvallinnassa on arvioida kunkin pohjakoulutuksen antama osaaminen suhteessa haettavaan tutkintoon. Tämä edellyttää, että korkeakoulut tuntevat myös eri ammatillisten perustutkintojen tuottaman osaamisen riittävän hyvin, jotta todistuksia pystytään mahdollisimman monipuolisesti hyödyntämään valintamenettelyissä. Ammatillisiin perustutkintoihin pohjautuvassa todistusvalinnassa tulisi arvioida erityisesti ammatillisten tutkinnon osien tuottamaa osaamista, joka tuo lisäarvoa ammatillisen perustutkinnon suorittaneille verrattuna ylioppilaisiin.

Yhteispistevalintaa käytettäessä myös ammatillisen tutkinnon todistuksesta pitää saada lähtöpisteitä. Todistusvalinnan ja yhteispistevalinnan lisäksi oleellista on, että edelleen on mahdollisuus tulla valituksi eri valintatavoilla ja että eri tavoilla valittavien määrät ovat tarkoituksenmukaiset. Kaikilla korkeakoulukelpoisilla riippumatta suoritetusta tutkinnosta on oltava mahdollisuus päästä opiskelemaan korkeakoulututkintoa. On myös tärkeää, että hakija pääsee näyttämään alalla tarvittavan ja soveltuvan osaamisen ja kyvykkyytensä. Näin ollen myös pääsykokeiden kautta tulee valita opiskelijoita. Heikot todistusarvosanat eivät saa vaikuttaa, jos kiinnostus jatko-opintoihin herääkin vasta myöhemmässä vaiheessa, esim. työelämässä hankitun kokemuksen myötä.

Arviointiasteikon palauttaminen asteikolle 1-5 on jatko-opintoihin valinnan vuoksi erittäin tervetullut. Moni koulutuksen järjestäjä ja opiskelijat ovat jo aikaisemmin esittäneet toiveen arviointiasteikon muuttamisesta. Asteikko 1-3 ei erittele opiskelijoiden osaamista riittävästi. Se ei myöskään motivoi riittävästi opiskelijaa tavoittelemaan parempaa arvosanaa. Arvioinnin tasalaatuisuuden vuoksi on tärkeää määritellä arvioinnin kriteerit kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa ja kaikissa niihin sisältyvissä tutkinnon osissa viidelle arvosanalle.

Asiaa on hyvä myös arvioida, joten Karvin arviointi 2022 on paikallaan. Osaamisen arvioinnin tasalaatuisuuden takaamiseksi on tärkeää arvioida oppimistuloksia ja niiden suhdetta annettuihin arvosanoihin. Tämä on merkittävää opiskelijan oikeusturvan kannalta sekä koulutuksen järjestäjän laadun varmistamiseksi.

Todistusarvosanat on hyvä saada suoraan Koskesta. Se helpottaa työtä ja vähentää virheitä. KOSKI-palvelu on tervetullut työkalu myös lähettävälle oppilaitokselle.

Valintaperusteiden pysyvyys tukee opiskelijan valintoja ja oppilaitoksen tarjonnan suunnittelua.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyön hyödyt ovat ilmeiset sekä jatko-opinnoista tietoisuuden ja kiinnostavuuden lisäämisessä, alojen vetovoimaisuuden lisäämisessä että työelämän yhteistyötapojen edistämässä jo opiskeluaikana. Yliopistot eivät ole toistaiseksi olleet juurikaan aktiivisia yhteistyössä. Tätä on hyvä viritellä ja etsiä yhteisiä hyötyjä, joita varmasti löytyy.

On tärkeää, että mahdollisuudet eivät rajoitu pelkästään toisen asteen oppilaitoksen ja korkeakoulun kahdenvälisiin sopimuksiin, vaan että toisen asteen opiskelijoilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet suorittaa esim. avoimia korkeakouluopintoja riippumatta sen hetkisestä oppilaitoksesta tai paikkakunnasta. Näitä malleja on hyvä kehittää valtakunnallisilla kehittämishankkeilla.

Suoritettuja avoimia korkeakouluopintoja pitäisi voida hyödyntää väylänä korkeakouluopiskelijaksi siten, että samaan tutkintoon/alaan liittyvät opinnot voisi olla suoritettuna missä tahansa ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

Ammatillisen toisen asteen ja korkeakoulujen välinen yhteistyö olisi otettava huomioon myös rahoituksessa. Tavoitteena on sujuvoittaa siirtymistä korkea-asteen opintoihin ja lyhentää opiskeluaikaa korkeakoulussa. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistuksen myötä herää kysymys siitä, millä rahoituksella toisen asteen ja korkeakoulujen yhteistyötä toteutetaan.

Ammattitaitokilpailujen hyödyntäminen opiskelijavalinnassa on kannatettavaa. Se lisää niiden tunnettuutta ja ammatillisen koulutuksen arvostusta entisestään ja lisää opiskelijan motivaatiota kehittää osaamistaan mestaritasolle.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Myös korkeakouluissa on tarpeen kehittää opiskelijoille henkilökohtaisia polkuja. Näin voidaan tukea ja lisätä ammatillista väylää tulevan opiskelijan opiskeluvaihtoehtoja sekä huomioida ja hyödyntää paremmin sitä osaamista, jota hänellä jo on. Erityisesti ammatillisen osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen korkeakouluopinnoissa on tärkeää.

Opintojen aloittamisen joustavuutta voisi kehittää niin, että sisäänottoja olisi tulevaisuudessa nykyistä enemmän.

On hyvä, että OKM seuraa raportissa esitettyjen ehdotusten toteutumista. Sen lisäksi on tärkeää, että myös Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI) tekee omaa seuranta-arviointia siirtymistä toiselta asteelta korkeakouluihin.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Helsingin kaupunki kannattaa vaihtoehtoisten ja rinnakkaisten tapojen kehittämistä korkeakoulujen ja yliopistojen valintamenettelyissä. Ammatillisella perustutkinnolla tulisi olla mahdollisuus tulla valituksi suoraan soveltuvan alan ammattikorkeakouluopin

Helsinki Business College Oy

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 4

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotus 1

- todistukseen perustuvaa todistusvalintaa tulee lisätä ja se voi olla pääasiallinen valintatapa, mutta sen ei tule olla ainoa, jotta kaikille taataan mahdollisuus jatko-opintoihin eikä pussinperiä tule
- pelkät todistusvalinnat eivät edelleenkään edistä ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneiden valintaa, kun näissä on edelleenkin arviointiasteikkona hyväksyty/hylätty

Työryhmän ehdotus 2

- eri valintatavoilla voidaan valita joustavien opintopolkujen edistämiseksi, jotta osaamisen ja kyvykkyyden pääsee näyttämään
- samalla on mitattava korkeakouluvalmiuksia ja kyvykkyyttä jatko-opintoihin, ei itse opintojen sisältöä
- arviointiasteikon muutos ei ole tarpeellinen: arviointiasteikon muutos vie aikansa ja edellyttää kuitenkin vanhojen todistusten muuntamista yhdenvertaisuuden säilyttämiseksi; erottelevuutta on riittävästi, jos keskiarvon tulisi olla yli 2,5

Työryhmän ehdotus 3

- arviointiasteikon muutos ei ole tarpeellinen
- jatko-opintokelpoisuuden muutos astuu ehdotuksen mukaan voimaan 2018, jolloin ammatillisen koulutuksen todistukset ovat vielä vanhan arviointiasteikon mukaisia ja muuntotaulukkoa tarvitaan joka tapauksessa
- ammatti- ja erikoisammattitutkintolaisten todistusten arviointiasteikko hyväksyty/hylätty
- arviointiasteikon muutos ei sinällään edistä korkeakoulujen tietämystä ammatillisesta koulutuksesta tai luottamusta arvosanojen vertailukelpoisuuteen

Työryhmän ehdotus 4

- kannatamme valtakunnallista vaikuttavuuden arviointia ja niiden vaikutusta jatko-opintokelpoisuuteen, valintoihin ja läpäisyyn

Työryhmän ehdotus 5

- kannatamme vaihtoehtoisia väyliä, jossa voi osoittaa osaamisensa ja korkeakoulukyvykkyytensä (etenkin aikuiset)
- kannatamme myös KOSKI-palvelun hyödyntämistä

Työryhmän ehdotus 6

- kannatamme KOSKI-palvelun käyttöönottoa jatko-opintoihin vuodesta 2018
- kannatamme yhteisiä ohjeistuksia ja suosituksia arvosanojen vertailusta ja todistusten tulkinnasta
- ohjeistus tekee arviointiasteikon muuttamisen tarpeettomaksi

Työryhmän ehdotus 7

- kannatamme ehdottomasti valintaperusteiden pitkäjänteistä määrittelyä, mikä tuo vakautta opiskelijan valintoihin ja jatko-opintopolkujen valintaan

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotus 8

- kannatamme yhteistyön lisäämistä opiskelijavalinnassa
- kannatamme yhteistyön lisäämistä myös verkko-oppimisympäristöjen ja materiaalien osalta
- valtakunnassa voitaisiin kehittää yhteisiä osaamista ja korkeakoulukyvykkyyttä mittaavia kurseja yhteiseen verkko-oppimisympäristöön, joita kaikki opiskelijat voisivat vapaasti suorittaa koulutustasosta huolimatta; tämä lisäisi tietoisuutta koulutusjärjestelmästä, eri tasojen osaamistavoitteista ja toisi luottamusta eri koulutustasoilla osoitettuun osaamiseen

Työryhmän ehdotus 9

- kannatamme yhteisiä systemaattisia ja valtakunnallisia malleja, jossa osoitetun osaamisen ja korkeakoulukyvykkyyden perusteella voi hakeutua ja päästä opiskelemaan eri korkeakouluihin
- tässä ratkaisuna voisi olla yhteinen valtakunnallinen verkko-oppimisympäristö kurseineen ja materiaaleineen. Nämä olisivat kaikille tarjolla ja niitä voisi suorittaa huolimatta siitä, missä koulutusasteella opiskelee

Työryhmän ehdotus 10

- kannatamme erilaisten osaamisen osoittamistapojen hyödyntämistä valinnoissa, mm. ammattitaitokilpailuja
- ammatilliselle puolelle voidaan kehittää myös muita vastaavia osaamisen osoittamistapoja

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotus 11

- kannatamme monipuolisia henkilökohtaistettuja opintopolkuja, jotka huomioivat opiskelijan aikaisemman osaamisen. Tämä lisää myös opiskelijan motivoitumista ja vähentää keskeyttämisä. Liiketalouden sekä tieto- ja viestintätekniikan erinomaisin arvosanoin suorittaneet opiskelijat ovat kertoneet tylsistyvänsä mm. ammattikorkeakouluopinnoissa, jotka ovat ensimmäisen vuoden pääosin samoja opintoja kuin ammatillisessakin.

Työryhmän ehdotus 12

- kannatamme ehdotusten toteutumisen seuranta, toteuttamissuunnitelman laadintaa sekä KARVIN vaikuttavuuden arviointia 2020

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Kiitos, raportti oli selkeä ja myös lausuntolomake selkeärakenteinen ja riittävän ytimekäs! :)

s. 68 Kaksoistutkinnot

- kaksoistutkintojen suosio oli hyvässä nousussa oman valintakoodin myötä. Valitettavasti se poistettiin, Jos halutaan vahvistaa kaksois

Hengityслиitto ry. / Ammattiopisto Luovi

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 2: Kiintiöt ovat hieman keinotekoinen sisäänpääsyväylä: kiintiöissä sisäänpäässeillä ei välttämättä ole riittävästi opiskelunvalmiuksia. Todistuspistevalinta ja pääsykoevalinta antavat riittävästi mahdollisuuksia erilaisista taustoista omaaville hakijoille. Yhteispistevalintaa emme kannata.

Ehdotus 3: Tässä ja kaikissa ehdotuksissa tulisi pohtia, millä tavalla erityistä tukea saavien opiskelijoiden valintamenettelyssä toimitaan. Ammatillisen 2. asteen todistus saattaa sisältää yhden tai useita mukautettuja tutkinnon osa ja YTO osa-alue arvosanoja. Millä tavalla ne huomioidaan hakupisteetyksissä? Opiskelunvalmiuksien kartoittaminen ja varmistaminen tulisi sisältyä korkea-asteen valintamenettelyihin, jotta yhteishaun problematiikkaan päädyttäisi (yhteishaussa perusopetuksen yksilöllisten opetuksen saaneiden *-numeroita ei pystytä yhteishakujärjestelmässä tunnistamaan, jolloin toisen asteen opintoissa on joukko opiskelijoita, joilla ei ole yksilöllistämistä johtuen valmiuksia selviytyä toisen asteen koulutuksesta. Erityisen tuen tarve ei käy ilmi nykyään yhteishakumenettelyssä. Nyt tätä ilmiötä haluaisimme sikäli nostaa esille, jotta ilmiö uudistusta tehtäessä huomioitaisiin).

Ehdotus 4: Ammatillisen 2. asteen koulutuksessa käytettävien arviointikriteerien tulkinta on osoittautunut ongelmalliseksi. KARVI on tehnyt useita oppimistulosten arviointien v. 2007 alkaen ja usein on jouduttu toteamaan, ettei arvosana kerro osaamisen tasosta riittävästi. Arviointitilanteeseen liittyy tekijöitä, jotka vaikuttavat arvosanatasoon. Arvosanat pitäisi saada vertailukelpoisiksi kuin ne nykyään ovat. Auttaisiko tässä valtakunnallinen ammatillista osaamista mittaavat tehtävät vrt. TAITAJA-kisoissa käytettävät tehtävät.

Ehdotus 6: Koskeen siirtyä osa tiedoista, historiatieto ei siirry. Joitakin vuosia kestävä siirtymäaika voi olla haastava. Aiemmin jo viitattiin kysymykseen mukautettujen arviointien merkitsemisestä KOSKEen ja hakujärjestelmiin: miten mukautetut arvioinnit tunnistetaan tässä tapauksessa korkea-asteen opiskelijavalinnoissa?

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Korkeakoulujen valintaprosessissa tulisi huomioida (linjata, päättää) erityistä tukea tarvitsevien hakijoiden todistuksiin liittyvät yksityiskohdat kuten ammattitaitovaatimuksista poikkeaminen ja niiden mukauttaminen. Kuinka nämä huomioidaan mahdollisissa

Invalidisäätiö / Keskuspuiston ammattiopisto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotukseen 5 liittyen haluamme sanoa, että ehdotus on sinänsä hyvä, vaikka valintakokeet eivät olekaan kannatettavia. Pitäisi siirtyä järjestelmään, jossa karsinta tapahtuisi vasta ensimmäisen opintovuoden jälkeen, jos opintoviikot eivät ole karttuneet.

Ehdotuksesta 4 haluamme sanoa, että on hyvä, että saamme vertailutietoa. Se auttaa kehittämisessä.

Ehdotus 7 on erinomainen uudistus.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 5

numeerinen vastaus ehdotus 9: 5

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 5

numeerinen vastaus ehdotus 12: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Kajaanin kaupunki

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotukset ovat kannatettavia ja nostavat ammatillisen tutkinnon suorittaneen mahdollisuudet korkeakoulutukseen tasavertaiseksi ylioppilastutkinnon suorittaneen kanssa. Pelkkä todistusvalinta on sinällään tasa-arvoinen, mutta työkokemuksen, ammattitutkinnon sekä erikoisammattitutkinnon hyödyntämistä pitää myös tehostaa. Moni ammatillisen tutkinnon suorittanut haluaa heti tutkinnon suorittamisen jälkeen siirtyä työelämään ja korkeakouluopinnot tulevat mieleen vasta myöhemmin.

Maininta siitä, että mahdollisissa pääsykokeissa painipisteen tulisi olla korkeakouluopintovalmiuksia ja – kyvykkyyttä mittaavissa tavoissa, on kannatettava.

Ehdotuksessa 4 esitetty KARVIN vuodelle 2022 tehtäväksi esitettävä arviointi oppimistulosten ja niiden suhde arvosanoihin on sinällään kannatettava. KARVI on ohjeistettava kyselyyn niin, että sen toteuttaminen ei kuormita oppilaitosta liikaa, kyselyjä näinä aikoina on ihan tarpeeksi. Onkohan tuo vuosi 2012 liian aikaisin ajatellen sitä, että uudistuneet tutkintorakenteet ovat tuohon mennessä olleet vasta vähän aikaa käytössä?

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevistä ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Suomessa ammatilliset oppilaitokset toimipaikkoineen sijaitsevat yleensä samoissa keskuksissa kuin korkeakoulujen yksiköt. Näin erilaisten yhteistyömallien luominen on mahdollista ja arkea. Se on sinällään järkevää, koska oppilaitosten tehtävänä on pääosin paikallisen työvoimatarpeen tyydyttäminen. Alueellisten ammatillisten oppilaitosten sekä korkeakoulujen pitää pystyä palvelemaan seutukunnan työelämään mahdollisimman hyvin. Toki oppilaitoksilla on erilaisia valtakunnallisia ja kansainvälisiäkin tehtäviä ja tavoitteita.

Ammatillisen toisen asteen ja korkeakoulujen välinen yhteistyö olisi otettava huomioon myös rahoituksessa: tavoitteena on sujuvoittaa siirtymistä korkea-asteen opintoihin ja lyhentää opiskeluaikaa

korkeakoulussa. Kun ammatillisen toisen asteen rahoitusta vähennetään, kenen rahoituksella yhteistyötä toteutetaan?

Vaikka paikallisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen ns. Väylä –opinnot voivat luoda epätasa-arvon joko eri aikana valmistuneiden tai eri korkeakouluihin pyrkivien välille, Väylä –opintojen kokonaisuhyöty lienee merkittävämpi.

Ammattitaitokilpailujen hyödyntäminen opiskelijavalinnassa on kannatettavaa. Se lisää niiden tunnettuutta ja ammatillisen koulutuksen arvostusta entisestään ja lisää opiskelijan motivaatiota kehittää osaamistaan mestaritasolle.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Tämän päivän työelämä on nopeasti muuttuvaa, uusia ammatteja koko ajan luovaa, ja yleensäkin uudentyyppejä työskentelytapoja synnyttävää. Ammattien elinkaari on lyhenemässä ja ammattien raja-aidat häviävät. Siksi koulujärjestelmän on uudistuttava samaa tahtia. Työyhteisöissä syntyy uudentyypeistä dynamiikkaa eri ammattiryhmien välille ja mikäli koulujärjestelmä peruskoulusta yliopistoon ei ole mukana tässä uudistuksessa, koko osaamisen kehittäminen jää junaamaan samaa uraa.

Valintajärjestelmien pitäisi olla uudentyypeisiin erilaisiin vaihtoehtoisin toimintaan ja osaamiseen kannustavaa, ei nykyisen muotoinen karsintaan perustuva malli. Jokaiselle pitää löytää oma ura.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Raportti oli hyvä ja monipuolinen kuvaus tämän hetken korkeakouluvalintoihin liittyvästä problematiikasta ja toimintatavoista. Esitetyt erilaiset ehdotukset ovat perusteltuja.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä**Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10**

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä**Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12**

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä**Lausunnonantajan muita huomioita raportista**

Kaikki ehdotukset ovat hyviä ja parantavat tasavertaisia mahdollisuuksia hakeutua korkeakouluopintoihin.

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä**Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7**

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen koulutuksen todistuksista pisteitä tulee antaa niin ammatillisista kuin yhteisistä tutkinnon osista. Pääsykokeita tulisi kehittää niin, että hakijan ei tarvitse käydä useissa saman alan kokeissa, vaan kokeet olisivat alakohtaisia ja niitä hyödynnettäisiin valtakunnallisesti. Työkokemuspisteet antavat tasavertaisemman lähtökohdan korkeakouluopintoihin mm. ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneille hakijoille.

Jos todistuspisteitä käytetään opiskelijavalinnassa, on tärkeää, että arvosanojen vertailuohjeet tehdään yksiselitteisiksi vanhoistakin tutkinnoista. Pysyvät valintamenettelyt ovat hyvä asia, mutta toisaalta korkeakouluopintoihin tulisi voida tulla valituksi, vaikka tiettyjä opintoja ei ole osannut valitakaan.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Polkumallit innostavat opiskelijoita ja kehittävät ammatillista koulutusta sekä korkeakouluja miettimään ammatillisen koulutuksen tuomaa osaamista ja sen edelleen kehittämistä eli hyödyt ovat moni-ilmeisemmät kuin pelkkä opiskelijavalinta.

Ammattitaitokilpailujen hyödyntäminen ja suora valinta korkeakouluun tulisi olla kilpailuissa menestyneillä. Lisäksi olisi hyödyllistä miettiä tiettyjen ammatillisen koulutuksen alojen tuovan vastaavat pisteet korkeakouluopintoihin kuin lukiodiplomi tuo lukion suorittaneille. Alan laajempi osaaminen on varmasti alan ammatillisen koulutuksen suorittaneilla syvällisempi kuin pelkän alaan liittyvän lukiodiplomin tekijöillä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Korkeakouluopinnoissa on turhauttavaa opiskella asioita, joita jo osaa. Tällöin motivaatio laskee ja opintojen tuottama osaamisen taso jää alhaisemmaksi. Kun arvostamme aikaisemmin hankittua osaamista ja sen päälle rakennettavaa osaamista, on motivaatio varsin korkea, sillä henkilökohtainen hyöty on heti mitattavissa.

Tutkimussuunnitelmaa tehdessä tulee huomioida tuotetun tiedon ajantasaisuus. Usein arvioinneissa tieto on niin vanhaa, että se on vain suuntaa antavaa. Tällöin voidaan miettiä panos-tuotos -suhteen kokonaisuutta ja rahallista arvoa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Korpisaaren säätiö

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Toisen asteen todistuksiin nojaavissa korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa on selvitettävä arvosanojen korottamisen mahdollisuus.

Opiskelija voi esimerkiksi kansanopistossa parantaa arvosanoja, mikäli se on edellytys jatko-opintoihin pääsylle. Kymppiluokan kaltainen arvosanojen korottamiseen tähtäävä vuosi on tarpeellinen myös toisen asteen ja korkeakoulun välissä. Tätä työtä tehdään nykyään kansanopistoissa hyvällä menestyksellä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Avoimen yliopiston/ammattikorkeakoulun kautta tulisi saada tasavertainen malli kaikille opiskelijoille edetä korkeakouluun todistusvalinnan tai pääsykokeen ohi. Malli olisi hyvä myös siitä syystä, että tarjonta ja "jakelu" esimerkiksi kansanopistojen verkoston kautta on jo valmiina.

Ammatillista koulutusta tarjoavilla kansanopistoilla on pitkä ja hyvä kokemus toisen asteen ja korkea-asteen yhetistyöstä jopa samalla kampuksella.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

On erittäin tärkeää tunnistaa avoimen yliopiston/ammattikorkeakoulun opinnot tutkinto-opiskeluvaiheessa, että niistä saadaan suoritukset ja lyhennettyä opiskeluaikaa.

Kaikkiaan joustavat väylät korkea-asteen opintoihin ovat tärkeitä ja tukevat koulutuksen tasa-arvoa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Avoin yliopisto/ammattikorkeakoulu on tärkeä väline korkeakouluun hakeutumisessa. Paljon opiskelijoita jää ilman opiskelupaikkaa korkeakoulussa, heille pitää kuitenkin taata mahdollisuus korkeakouluopintojen aloittamiseen esimerkiksi kansanopistossa, mui

Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Karvin arviointiin pitää kytkeä uuden valintamenettelyn toimivuutta, miten valinnan muutos on toteutunut ja miten se näyttäytyy korkeakoulujen pääsykoevalinnoissa (arvosanojen ja korkeakouluun pääsyn välinen yhteys).

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Karvin arviointien suunnitelmassa täytyisi olla tarkemmat toteutusaikataulut. Lisäksi pitäisi huomioida, etteivät arvioinnit kuormita liiaksi eri toimijoita (samaa aikaan useita eri arviointeja ja osin päällekkäisiä arviointeja). Kerralla voisi kerätä kattavan arviointiaineiston, jota voidaan hyödyntää useiden eri arviointien toteutuksessa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Ammatillisen perustutkinto väylänä korkeakouluopintoihin nousee nykyistä vahvempaan asemaan, mikä on kannatettava suunta. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittanut voi hakeutua korkeakouluopintoihin ainoastaan valintakokeiden kautta (ehdotus nro 5),

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 4

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen ensisijainen tehtävä on kouluttaa osaavaa työvoimaa elinkeinoelämän tarpeisiin. Tämä tehtävä tulee myös tulevaisuudessa korostumaan, sillä eräillä aloilla on jo pitkään ollut pula osaavasta työvoimasta ja näille aloille onkin rekrytoitu paljon ulkomaalaista työvoimaa. Lukion ensisijaisena tehtävänä on kouluttaa akateemisiin opintoihin.

Perusopetuksen päättävästä ikäluokasta opinnoissansa parhaiten menestyneet hakeutuvat lukiokoulutukseen ja ammatillisen koulutuksen tehtäväksi jää koko ikäluokan kouluttaminen. Vaikka ammatilliseen koulutukseen hakeutuu myös perusopetuksessa hyvin menestyneitä nuoria, tulee koulutukseen runsaasti erittäin heikolla perusopetuksen päästötodistuksella ja alhaisella motivaatiolla varustettuja nuoria. Onkin huolehdittava siitä, että myös ammatilliseen koulutukseen hyvillä arvosanoilla tulleet nuoret ovat työelämän käytettävissä eivätkä pelkästään hakeudu toisen asteen tutkinnon suorittamisen jälkeen suoraan korkeakouluopintoihin. Kun nuori on tutkinnon suorittamisen jälkeen saanut riittävästi työelämäkokemusta, on hänellä erinomaiset edellytykset ja tiedot sekä taidot hakea ja siirtyä niin halutessaan korkeakouluopintoihin.

Ehdotus 1: Erityisen tärkeätä on, että korkeakoulut aidosti huolehtivat siitä, että korkeakoulujen valintaperusteet kannustavat tavoittelemaan opintomenestystä toisella asteella mahdollisimman laajasti. Tällä nostetaan toisen asteen koulutuksen tasoa ja se motivoi opiskelijaa parempiin suorituksiin.

Ehdotus 2: Korkeakouluilla on laaja autonomia opiskelijavalintojen suhteen ja sitä pitää kunnioittaa loppuun saakka. Korkeakoulujen rahoitusmekanismi edellyttää korkeakoulun itsenäisyyttä opiskelijavalintoja tehtäessä. Osassa opiskelijavalintoja on edelleen perusteltua, että korkeakoulu käyttää yhteispistevalintaa, jossa osa pisteistä annetaan todistuksen perusteella ja osa valintakokeen perusteella. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen todistusarvosanojen ongelmana on, että ne eivät ole valtakunnallisesti keskenänsä vertailukelpoisia edes tutkintokohtaisesti. Ilman valtakunnallisia yhteneviä toisen asteen ammatillisen koulutuksen päättökokeita ja niiden yhteismitallista arviointia todistusten arvosanojen yhdenvertaisuutta ei voida edes toteuttaa. Se, että todistusten arvosanoissa on käytössä 1-3 asteikko ja että se muutetaan esim. 1-5 asteikoksi ei ratkaise arvosanojen yhdenvertaisuuteen liittyvää ongelmaa. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää ollaan uudistamassa ja yhdeksi koulutuksen järjestäjän rahoituksen perusteeksi on esitetty jatko-opintoihin sijoittumista. Vaarana on, että rahoituksen turvaamiseksi opiskelijoiden arvosanat annetaan yläkanttiin ja näin hänen pääsynsä jatkokoulutukseen paranee ja samalla koulutuksen järjestäjän valtiolta saama rahoitus paranee.

Ehdotus 3: Ehdotus on kannatettava siitä lähtökohdasta, että nykyinen arviointi asteikolla 1-3 on käytännössä koettu ongelmalliseksi ja opiskelijoille epäoikeudenmukaiseksi. Asteikon muuttaminen 5-portaiseksi ei kuitenkaan tuo ratkaisua siihen perusongelmaan, että todistusten arvosanoilla pystyttäisiin luotettavasti tekemään korkeakouluopiskelijavalintoja, kuten ehdotuksen 2 kohdalla perustelimme.

Ehdotus 4: Se, että KARVI toteuttaa ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arvioinnin ja niiden suhteesta opiskelijoille annettuihin arvosanoihin, ei millään tavalla korvaa tai vastaa lukion ylioppilaskirjoituksia, joilla voidaan luotettavasti ja yhdenvertaisesti arvioida opiskelijan osaamista. On mielestämme mahdoton tehtävä KARVI:lle luotettavalla tavalla tehdä ehdotettu arviointi. Lisäksi yksittäinen arviointi ei poista arvosanojen ja osaamisen yhdenvertaisuuteen liittyvää ongelmaa. Korkeakoulujen pääsykokeissa kaikki ammatillisen koulutuksen tutkinnon, niin perus-, ammatti, kuin erikoisammattitutkinnon suorittaneet ovat aidosti ja yhdenvertaisin perustein kilpailemassa korkeakoulupaikasta. Pääsykokeita edelleen kehittämällä pystytään huolehtimaan parhaiden hakijoiden pääseminen korkeakouluopintoihin.

Ehdotus 5: Ehdotus on erittäin kannatettava. Erityisesti niille korkeakoulualoille, joissa teoriaa enemmän painotetaan ammatillista osaamista, pitää hyvän käden taitojen omaavan voida hakeutua, vaikka hänen yleissivistyksensä ei ylittäisi vaativiin teoriaopintoihin. Lähinnä nämä hyvää käden taitoja edellyttävät alat löytyvät ammattikorkeakouluista.

Ehdotus 6: KOSKI-palvelu on tulossa siitä riippumatta, mitä työryhmä esittää. Oletettavasti korkeakoulut tulevat ainakin jonkin verran tarvitsemaan Opetushallituksen apua tutkintotodistusten tulkinnassa. Myös koulutuksen järjestäjät voivat avustaa korkeakouluja tulkinnassa.

Ehdotus 7: Erittäin tärkeä asia opiskelijan sekä kaikkien toisen asteen koulutuksen järjestäjän kannalta. Asia liittyy osittain myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen markkinointiin nuorille.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 8: Erittäin kannatettava asia. Jos ammatillisen koulutuksen järjestäjä ei ylläpidä myös lukiokoulutusta, jää yhteistyö erityisesti yliopistojen kanssa vähäiseksi tai sitä ei ole ollenkaan. Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen yhteistyö on jonkin verran lisääntynyt kun ammattikorkeakoulut ovat pikku hiljaa saavuttamassa korkeakoulukypsyyttä ja näkevät jälleen toisen asteen kanssa tehtävän yhteistyön tärkeäksi.

Ehdotus 9: Positiivista on, että kaikilla tavoilla pyritään tukemaan ja kehittämään hyvien ja järkevien opiskelijavalintamallien toteutumista korkeakouluopintoihin.

Ehdotus 10: kansainväliset sekä kansalliset ammattitaitokilpailut antavat erittäin hyvän ja luotettavan kuvan opiskelijan osaamisesta ja tätä kannattaa ehdottomasti hyödyntää myös korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 11: Ehdottomasti kannatettava esitys. Henkilökohtaistaminen ja opintojen ohjaus on kehitettävä erityisesti yliopisto-opetuksessa. Korkeakouluopintoihin pitäisi luoda jatkuvan hakeutumisen malli, sillä korkeakouluopiskelun luokattomuus ja opiskelijoiden omat valinnat tukevat jatkuvan hakeutumisen periaatetta.

Ehdotus 12: Suoraan sanottuna koulutuksen järjestäjät ovat täysin kyllästyneet KARVI:n arviointitoimintaan. KARVI:n toiminta työllistää kohtuuttomasti koulutuksen järjestäjiä ja meille on jäänyt todella epäselväksi, kuinka arviointituloksia aidosti käytetään koulutuksen järjestäjän toiminnan kehittämiseksi. Meidän silmissämme OKM liian helposti toteaa, että laitetaan KARVI arvioimaan miettimättä, kuinka paljon tästä tulee kentälle sellaista työtä, johon emme ole varautuneet. Lisäksi toisen asteen koulutuksen rahoitus on viety niin tiukalle, että meillä ei enää ole palkattuna henkilöitä, jotka KARVI:n arviointimääräyksiä pystyvät toteuttamaan. Nyt pitäisi ministeriössä vakavasti miettiä tätä ongelmaa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Lähtökohta työryhmän asettamiselle ei ehkä ollut kaikkein paras. Ministeriö asetti 4.5.2016 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia toimenpideohjelma ylioppilastutkinnon paremmaksi hyödyntämiseksi korkeakoulujen valintamenettelyssä. Työryhmän raportti valmi

Länsirannikon Koulutus Oy

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluopintoihin aikoville olisi hyvä olla tarjolla opintomoduli, joka vahvistaisi edellytyksiä korkeakouluopinnoissa suoriutumiseksi. Kyseisen moduulin suorittamisesta saadulla arvosanalla voisi olla oma painokertoimensa todistusvalinnassa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Oulun seudun koulutuskuntayhtymä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

kohta 3. Keskiarvon laskemiseen oltava yhteinen selkeä kaava, jotta kaikki koulutuksen järjestäjät laskevat samalla tavalla (opintohallintojärjestelmä ja KOSKI).

kohta 4. Arvioinnin luotettavuutta ja yhdenmukaisuutta on hyvä varmistaa. Millaisella kansallisella arvioinnilla voitaisiin verrata oppimistuloksia niistä annettuihin arvosanoihin? Tällä hetkellä ammatillisen osaamisen oppimistuloksia arvioidaan KARVIN toteuttaman arviointiohjelman mukaisesti kokoamalla arviointiaineistoa tutkinnoista (noin 3 tutkintoa vuodessa) koko tutkinnon ajan. Arvioinnit ovat luonteeltaan kehittäviä. Tulokset kuvaavat ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoja sekä näyttöjen järjestämiseen liittyvää toimintaa. Koulutuksen järjestäjiltä koottuja arvosana- ja muita määrällisiä tietoja täydennettiin

koulutuksen järjestäjän itsearvioinneilla sekä analysoimalla toimielimen hyväksymiä näyttösuunnitelmia ja -kuvauksia. Näistä arvioinneista saatu tieto eri tutkinnoista on, että saatu arvosana painottuu kiitettävään (1 -3 asteikko ei erottele), näyttöjä suoritettiin työelämässä x määrä, pedagogisilla toimilla ei ollut juuri merkitystä ja arvosanat olivat jossakin määrin riippuvaisia arvioijista. Arvioinnin luotettavuutta lisäisi parhaiten tutkinnon osien konkreettiset, osaamisperusteiset arviointikriteerit (osaamista verrataan kriteereihin) ja opettajien ja työelämäarvioijien arviointiosaamisen varmistaminen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

11. Näin toteutuisi osaamisperusteisuus koko perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa (pl. lukio?).

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Toisen asteen todistuksiin nojaavassa korkeakoulujen valinnassa on selvitettävä arvosanojen korottamisen mahdollisuus.

Opiskelija voi korottaa esim. kansanopistossa arvosanojaan, mikäli se on edellytys opintoihin pääsulle. Kymppiluokan kaltainen vuosi on tarpeen myös toisen asteen ja korkeakoulujen opintojen välissä. Tällaista työtä tehdään hyvällä menestyksellä kansanopistoissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Avoimen yliopiston/ammattikorkeakoulun kautta korkeasteen opintoihin etenemistä pitäisi saada tasavetäinen malli pääsykoe/arvosanoihin perustuvan valinnan rinnalle. Tällä tavalla vahvistetaan yhdenvertaista pääsemistä korkeakouluopintoihin sekä taataa se, että korkeakouluopinnot ovat aidosti mahdollisia koko väestölle.

Kansanopistot ovat tehneet pitkään työtä ns. nivelvaiheen opintojen mahdollistajana yhdessä korkeakoulujen kanssa ja tätä työ on ollut erittäin tuloksellista.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

On erittäin tärkeää, että avoimen yliopiston/ammattikorkeakoulun opinnot tunnustetaan ja tunnustetaan tutkintopoinnoissa. Näin opiskelijoiden opintoajat lyhenevät ja työelämään siirrytään nopeammin.

Lisäksi on syytä huomata, että kaikenlaiset joustavat väylät korkeakouluopintoihin lisäävät koulutuksellista tasa-arvoa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Avoimen korkeakoulun opinnot ovat hyvin tärkeä elementti varsinaisiin korkeakouluopintoihin hakeutuessa. Useat nuoret jäävät vaille korkeakoulupaikkaa toisen asteen opintojen jälkeen. Sen vuoksi on tärkeää, että heillä on mahdollisuus opiskella mm. avoimen

Raahen koulutuskuntayhtymä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 3. Itse ehdotusta kannatetaan. Aikataulun voimaantulo 1.1.2018 alkaen on tiukka. Täytyy huomioida siirtymäsäännöksiin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Raision seudun koulutuskuntayhtymä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1
numeerinen vastaus ehdotus 4: 2
numeerinen vastaus ehdotus 5: 1
numeerinen vastaus ehdotus 6: 1
numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1
numeerinen vastaus ehdotus 9: 1
numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1
numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

KARVIN kyselyt ovat olleet hyvin työläitä koulutuksen järjestäjille ja niiden toteutusta olisi syytä miettiä tarkemmin.

Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1
numeerinen vastaus ehdotus 2: 1
numeerinen vastaus ehdotus 3: 2
numeerinen vastaus ehdotus 4: 2
numeerinen vastaus ehdotus 5: 1
numeerinen vastaus ehdotus 6: 1
numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 3

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Tampereen kaupunki

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 3

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Mikäli ammatillisen tutkinnon suorittaneiden valintakiintiöistä luovutaan, tämä ei saa heikentää nykyiseen verrattuna heidän jatko-opintomahdollisuuksiaan. Arvosana-asteikon muuttaminen on suuritöinen tehtävä, onko esitetty aikataulu realistinen ottaen huomioon muut ammatillista koulutusta koskevat merkittävät samanaikaiset muutokset. Mukautetun hojks:n perusteella suoritettujen arvosanat eivät ole täysin vertailukelpoisia ja nämä arvosanat tulee kyetä ottamaan erikseen huomioon.

Tieto valintaperusteista voi ohjata ja motivoida opiskelijaa. Kuitenkin tulee mahdollistaa myös alan vaihtaminen. Todistusvalinnan rinnalle tarvitaan muita valintaväyliä. Työelämässä saadun työkokemuksen huomioiminen valintakoemenestyksen rinnalla tulee olla mahdollinen, jotta ei valintakoesyistä edellytetä

esimerkiksi ammatillisen koulutuksen arvosanojen korottamista. On tärkeää korostaa opiskelijoiksi hakeutuvien yhdenvertaisuutta. Nykyisellään jatko-opintokelpoisuus ei ole toteutunut kaikilta osin tasapuolisesti. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorittaneilla tulee olla joustava mahdollisuus hakeutua korkeakoulutukseen. Tutkinnon osien suorittaminen eri koulutuksen järjestäjien toteuttamana tulee tuottaa samanarvoinen lopputulos kuin yhtäjaksoisesti suoritetulla tutkinnolla.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen saamia hyötyjä erityisesti ammatillisen koulutuksen yhteistyön kehittämiseksi ja lisäämiseksi tulee korostaa. Toisen asteen koulutuksen järjestäjiä on runsaasti ja yhteistyömenettelyt tulee luoda joustaviksi ja vain vähän hallinnointia vaativiksi. Ammattikorkeakoulu- ja yliopistoverkko ei ole maantieteellisesti laaja ja kattava, joten yhteistyöratkaisut tulee kyetä toteuttamaan siten, että ne ovat kuitenkin mahdollisimman laajasti kaikkien ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden käytettävissä.

On tärkeää, että ammatillinen koulutus on aidosti vaihtoehto jatko-opintoihin ja väylä avoimen ammattikorkeakoulun ja avoimen yliopiston kautta on mahdollinen myös ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Avoimen korkeakouluopintojen tarjontaa tulee pyrkiä lisäämään kattavasti. Opintojen järjestämiseen ammatillisen koulutuksen opiskelijoille ja tutkinnon suorittaneille tulee saada ammattikorkeakouluille ja yliopistoille kannustavaksi.

Ammattitaitokilpailujen tehtävien laadinnassa tulisi olla mukana työelämän- ja korkeakoulujen edustusta nykyistä laajemmin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Tarvitaan myös korkeakouluille ja yliopistoille kannustumia eri koulutuspolkuja hakeutuneiden opiskelijoiden huomioon ottamiseksi. Opiskelijoiden monipuolisuus vastaa myös työelämän tarpeisiin. Ammatteihin voi olla useampikin vaihtoehtoinen polku.

Riittävätkö korkeakoulujen ja yliopistojen resurssit laajaan yhteistyöhön ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. (Onko esimerkiksi ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittaneiden työllistyminen korkeampaa ja olisiko tämä sitä kautta korkeakoulujen rahoitukseen positiivisesti vaikuttava tekijä.)

Ammattikorkeakouluihin hakeutuu merkittävä määrä opiskelijoita, joilla on toisen asteen ammatillinen koulutus. Osalla ammatillisen koulutuksen opiskelijoista on jo ammatillisten opintojen aikana selkeä tavoite ja halu jatkaa opintojaan esimerkiksi ammattikorkeakoulussa.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Korkeakoulujen ei tule ryhtyä vaatimaan ylioppilastutkinnon kokeen suorittamista ei- ylioppilailta kuten Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmäraportissa ”Valmiina valintoihin” ! Ylioppilastutkinnon parempi hyödyntäminen korkeakoulujen opiskelijavalinn

Turun kaupunki/amatillinen koulutus

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kannatetaan ehdotusta 1, jos ammatillisen tutkinnon suorittaneet kilpailevat keskenään, eivätkä ylioppilaiden kanssa.

On hyvä, että pisteitä annetaan sekä ammatillisista että yhteisistä tutkinnon osista.

Työryhmän ehdotus 2

Mieluummin ammatillisen tutkinnon suorittaneille oma jono, koska ylioppilastodistuksen ja ammatillisen tutkinnon todistusten vertailu on vaikeaa ja pisteytystä suhteuttaa keskenään.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

On hyvä, että eri koulutusmuotojen yhteistyötä halutaan lisätä.

Vaasan kaupunki, Vamia

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 5

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Nykytilanne on se, että hakijan ammatillista tutkintotodistusta ei huomioida lainkaan korkeakouluihin opiskelijoita valittaessa. Ammatillisen tutkinnon suorittaneet joutuvat täten eriarvoiseen asemaan verrattuna opiskelijoihin, jotka ovat suorittaneet yli

Yrkesakademin i Österbotten

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

1. Yleinen hakukelpoisuus ammattikoulutuksesta on säilytettävä kokonaan, ei ainoastaan oman alan.

Tärkeätä että pisteitä lasketaan ammattikoulutuksesta myös opiskeluun motivoinnin kannalta.

3. 5-asteinen arviointi antaa paremman kuvan osaamisesta ja mahdollistaa vivahde-eroja arvioinnissa.

Myös keskiarvosta tulee siten selkeämpi ja tarkempi, tärkeätä että sillä on merkitystä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 2

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

Yliopisto-opinnot ovat vaikeita, vaativat kypsyyttä ja omatoimisuutta.

Taitaja- ym muut kilpailut eivät mittaa teoreettista osaamista.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Aikuisopiskelijoille tärkeitä ehdotuksia.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

4.2. Huom että yliopisto Åbo Akademi koko ajan on laskenut pisteitä myös pelkistä perustutkintotodistuksista hakuvaiheessa ja kaksoistutkinnon suorittaneiden pisteet verrataan ja parempi pistemäärä jää voimaan.

EK

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Tavoitteet siirtymisen ammatillisesta koulutuksesta korkeakoulutukseen ja opiskelijavalintojen sujuvoittamiseksi ovat oikeansuuntaisia. Valintajärjestelmien kehittäminen ja tehostaminen edellyttää korkeakoulujen yhteistyön tiivistämistä esimerkiksi alakohtaisten valintaperusteiden linjaamiseksi, kuten osalla aloista on jo tehtykin.

Paremmiin ja riittävästi ennakolta tiedossa oleviin valintaperusteisiin toisen asteen todistusten hyödyntämisen osalta voivat helpottaa siirtymiä suoraan toiselta asteelta korkea-asteelle. Toimivuus edellyttää nykyistä tiiviimpää yhteydenpitoa toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välillä esimerkiksi opinto-ohjauksen osalta.

KARVIN oppimistulosarviointien lisäksi olisi tarpeen arvioida korkeakoulujen valintamenettelyjä ja miten ne tukevat sujuvia siirtymiä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Todistusvalintaan perustuvien valintojen rinnalla tarvitaan myös jatkossa myös muita valintamenettelyjä. Korkeakoulujen ja toisen asteen yhteistyötä tulee tiivistää tiedonkulun lisäämiseksi ja luomalla mahdollisuuksia opiskelijoille suorittaa korkeakouluopintoja jo osana ammatillista koulutusta tai lukio-opintoja. Osana ammatillista koulutusta suoritettujen korkeakouluopintojen tai ammattitaitokisoja hyödyntäminen opiskelijavalinnoissa on todistusvalintojen rinnalla tärkeää.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

KARVIN oppimistulosarviointien lisäksi olisi tarpeen arvioida korkeakoulujen valintamenettelyjä ja miten ne tukevat sujuvia siirtymiä.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Jatkossa vastaavanalaisissa kyselyissä asia, johon otetaan kantaa kannattaa laittaa myös lomakkeeseen. Vastaukset dokumentoidaan myös vastaajaorganisaatioissa. Nyt tämän lomakkeen informaatioarvo on valitettavan heikko jatkokäytön tai lausuntoviestinnän o

Kirkon työmarkkinalaitos

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotus 1:

Haluaisimme varmistaa, sisältäähän ehdotuksessa 1 käytetty termi todistusvalinta myös todistuksen liitteeseen kirjattavat toisen asteen ammatillisten perustutkintojen yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden arvosanat.

Työryhmän ehdotus 2:

Täydennysesitys a) Ehdotuksessa esitetään, että yhteispistevalintaa tulee käyttää mahdollisimman vähän. Tällä kohdin ehdotusta voisi täsmentää ja jatkaa seuraavalla virkkeellä: Yhteispistevalintaa tulee käyttää tarkoituksenmukaisella tavalla esimerkiksi säännellyillä aloilla ja ns. SORA-tutkintoihin haettaessa.

Täydennysesitys b) Esitys ensimmäisen virkkeen täydentämiseksi: ”...ettei erillisiä kiintiöitä ammatillisen tutkinnon suorittaneille pääsääntöisesti (lisäys) tarvita.” Perustelu: Ammatillisen tutkinnon suorittaneille voidaan tarvita myös erillinen kiintiö, jotta voidaan varmistaa, että koulutukseen tulee myös nykytasoa enemmän ammatillisen tutkinnon suorittaneita.

Työryhmän ehdotus 3:

Haluaisimme varmistaa, sisältäähän työryhmän ehdotus 3 mahdollisuuden siihen, että ammatillisten perustutkinnon tutkintotodistuksen liitteeseen merkittäviä yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden erillisiä arvosanoja voidaan myös käyttää.

Työryhmän ehdotus 7:

Joillakin korkeakouluilla on jo nyt keskenään yhtenäinen valintaprosessi. Tämä on hyvä kehityssuunta. Eri korkeakoulujen valintaperusteiden tulisi olla samoilla aloilla sisällöllisesti mahdollisimman yhtenäisiä ja myös opinto-ohjauksen näkökulmasta riittävän pysyviä.

Täydennysesitys: Korkeakoulut muuttavat valintaperusteiden päivitysrytmiä siten, että erityisesti todistusten hyödyntämisen osalta valintaperusteet ovat nykyistä pysyvämpiä ja (lisäys:) sisällöllisesti yhteneväisempiä.

Valintaperusteissa tulisi lisäksi määritellä selkeästi, miten arvioidaan sekä alalle että koulutukseen soveltuvuutta. Alalle soveltuvuuden varmistaminen on tärkeä osa valintaa mm. ns. sora-tutkinnoissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Rakennusteollisuus RT ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kun pisteitä tulee antaa sekä ammatillisista että yhteisistä tutkinnon osista, niin jää epäselväksi se, miten yhteisten tutkinnonosien arvostelutapa hyväksyty/hylätty tukee tätä asiaa tai motivoi opiskelijaa kehittymään näissä aineissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Sivistystyönantajat

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 2

Tarkempia näkemyksiä

Tavoitteet opiskelijavalintojen nopeuttamiseksi ja sujuvoittamiseksi ovat erittäin kannatettavia. Valintajärjestelmissä on kehitettävää esimerkiksi resurssien käytön ja valinnan sujuvuuden kannalta. Kehittämistä voidaan tehdä erityisesti korkeakoulujen välisellä yhteistyöllä esimerkiksi alakohtaisten valintaperusteiden linjaamiseksi, kuten tietyillä aloilla on tehtykin. Lisäksi korkeakoulujen ja toisen asteen yhteistyötä tulee tiivistää sekä informaationkulun että uudenlaisten siirtymisjärjestelmien käyttöönotossa (kuten avoimet kurssit tietyillä aloilla).

Opiskelijavalinta on korkeakouluille ratkaisevan tärkeää. Uudistuksia opiskelijavalintakokonaisuudessa tulee tehdä yhteistyössä, että havaitut ongelmat eivät siirry koulutusketjussa eri kohtaan. Keskimäärin nopeampi koulutukseen pääsy valintajärjestelmiä kehittämällä ei saa johtaa tilanteeseen, jossa esimerkiksi koulutuksen keskeytyminen lisääntyvät tai eteneminen hidastuu.

KOHTA 1, 3 ja 5: Toisen asteen ammatillisten tutkintojen todistuksia ja arvosanoja voidaan hyödyntää valinnoissa nykyistä enemmän ja paremmin, kun KOSKI-palvelu saadaan käyttöön ja arvosanajärjestelmää kehitetään erottelevuuden ja nykyistäkin tasalaatuisemman mittauksen osalta. Rinnalla tulee olla jatkossakin mahdollisuus käyttää myös muita keinoja tehdä opiskelijavalintoja. Tämä on tärkeää mm. alakohtaisista syistä (esim. taidealat), ns. toisen näyttömahdollisuuden tarjoamiseksi opiskelijoille, tai lisäerottelevuuden saamiseksi joillain aloilla.

Kohta 6: KOSKI-palvelun onnistunut käyttöönotto on edellytys ammatillisen koulutuksen tutkintotodistusten hyödyntämiselle korkeakouluvalinnoissa. Erityisesti ennen vuotta 2018 annettujen tutkintotodistusten arvosanojen hyödyntämisen osalta korkeakouluilla tulee olla joustavat mahdollisuudet kehittää parhaaksi katsomiaan valintatapoja, jos arvosanojen vertailtavuudessa ja käyttämisessä ei päästä tyydyttäviin malleihin.

Kohta 7: Paremmin ja riittävästi ennakolta tiedossa olevat valintaperusteet toisen asteen todistusten hyödyntämisen osalta voivat helpottaa siirtymiä suoraan toiselta asteelta korkeasteelle. Toimivuus

edellyttää nykyistä tiiviimpää yhteydenpitoa toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välillä esimerkiksi opinto-ohjauksen osalta. Tämä on korkeakouluille ja koulutuksen järjestäjille myös resurssikysymys. Samalla on aiheellista tarkastella nuorten valmiuksia tehdä pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavia ainevalintoja aiempaa varhaisemmassa vaiheessa opintoja.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen yhteistyötä tapahtuu jo nyt enenevässä määrin ja sen lisääminen on kannatettavaa. Keskinäisessä yhteistyössä kehitettäviä hyviä malleja muun muassa korkeakoulutukseen pääsyn sujuvoittamiseksi kannattaa ottaa käyttöön laajasti.

KOHTA 10: Korkeakouluilla tulee olla mahdollisuus käyttää joustavasti erilaisia valintatapoja mahdollisimman sujuvien ja nopeiden valintojen tekemiseksi ja sopivimpien opiskelijoiden löytämiseksi. Erilaisten kilpailujen hyödyntäminen valinnoissa on yksi hyvä keino.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 5

Tarkempia näkemyksiä

KOHTA 11: Henkilökohtaistettujen opintopolkujen rakentaminen on kannatettavaa. Tässä kuten kaikessa muussakin kehittämisessä on otettava huomioon käytettävissä olevat resurssit.

KOHTA 12: Opiskelijavalinnat ovat keskeinen osa korkeakoulujen autonomiaa. Aihetta koskevaa tutkimustietoa tulee lisätä, mutta sitä tulee käyttää ensisijaisesti tukemaan korkeakoulujen toiminnan kehittämistä, ei ministeriön seurantavälineenä.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Korkeakoulujen opiskelijavalintojen nopeuttaminen ja sujuvoittaminen ovat kannatettavia tavoitteita. Valintamenettelyjä ja eri asteiden koulutusta kehitettäessä on pidettävä huoli siitä, että niin lukiokoulutuksella kuin ammatillisella koulutuksella on ma

Suomen Yrittäjät

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Esitys 2: Sekä todistusta että valintakoetta/soveltuvuuskoetta voidaan käyttää aloilla, joissa tarvitaan soveltuvuuden arviointia

Esitys 5: Valintakoeväylän lisäksi tulee kehittää avoimen korkeakoulun väylää. Tulee laatia korkeakoulujen yhteiset, tasapuoliset periaatteet avoimen korkeakouluopetuksen väylästä tutkinto-opintoihin. Tämä tulisi olla mahdollista kaikilla aloilla (voidaan lisäksi vaatia soveltuvuustestausta, aloilla joissa se on muutoiniin käytössä)

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 10: Suomen Yrittäjät pitää ehdotusta 10 erityisen hyvänä. Ammattitaitokisojen hyödyntäminen korkeakouluvalinnoissa lisää myös ammattitaitokilpailujen vetovoimaa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 11: Sekä ammatillisen väylä että lukioväylän kautta korkeakoulutukseen tuleville tulee tarjota vapaaehtoisia opiskelualmiuksia lisääviä opintoja (esim. opiskelutekniikka, kielet, matemaattiset valmiudet)

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Akava ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen koulutuksen tutkintotodistuksen on oltava vertailukelpoinen lukion reittiä tulevien kanssa. Arvosanojen vertailtavuuden parantaminen on erittäin kannatettavaa. Pelkkä vertailtavuuden kehittäminen ei kuitenkaan riitä, vaan huomioitava myös ammatillisen osaamisen osoittaminen. Ammattiosaamisen näyttöä on kehitettävä niin, että se jatkossakin mittaa myös akateemisia valmiuksia (matemaattisia, kielellisiä ja viestinnällisiä taitoja).

Akava tukee voimakkaasti toisen asteen ja korkeakoulutuksen yhteyden systemaattista vahvistamista. Ammatillisen koulutuksen todistusten hyödynnettävyyden lisääminen korkeakoulujen valintoja paremmin tukevaksi antaisi lisäpontta myös muulle laajemmalle yhteistyölle.

Todistusvalintojen kehittämisen rinnalla tulee huolehtia siitä, että korkeakouluilla on jatkossakin oma valintaväylänsä eri-ikäisille ja eri taustoista tuleville hakijoille – uudistukset eivät saa vaarantaa tätä. Esimerkiksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneilla tulee olla mahdollisuus jatkaa opintojaan korkeakoulutuksessa. Keskeistä opiskelijavalinnoissa tulee olla koulutuksessa vaadittavien tietojen, taitojen ja valmiuksien arvioiminen sekä mahdollisuuksien mukaan myös varsinaisissa työtehtävissä vaadittavien ominaisuuksien arviointi. Valintamenettelyn on lähdettävä aina liikkeelle haettavasta koulutuksesta käsin, eri alojen erityispiirteet huomioiden.

Digitalisoinnin tulee kannustaa ja nopeuttaa myös korkeakouluja valintojen ja koulutuksen kehittämisessä. Tässä tulee huomioida toisen asteen koulutuksen tasaveroisen kehittäminen ja alueellinen tasa-arvo.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Kitkaton siirtyminen toiselta asteelta korkea-asteelle on sekä yksilön että yhteiskunnan etu. Ammatillisen tutkinnon tasaveroinen tarkastelu korkeakouluun johtavina opintoina lukio-opintojen rinnalla on välttämätöntä. On tärkeää, että opiskelijalla on mahdollisuus halutessaan opiskella lisää ns.YTO-aineita tosiasiallisen jatko-opintokelpoisuuden saavuttamiseksi. Tavoitteena toisella asteella tulee olla motivoituneet opiskelijaryhmät molemmissa koulutusmuodoissa sekä korkeatasoisen, omaleimaisen osaamisen tuottaminen sekä lukioista että ammatillisesta koulutuksesta.

Korkeakouluja pitää kannustaa nykyistä vahvemmin edistämään nopeaa siirtymää toiselta asteelta korkeakouluopintoihin. Ammatillista koulutusta tulee kehittää siten, että se tarjoaa koko toisen asteen opiskelun ajan laajasti tietoa eri korkeakoulualoista.

Korkeakouluysteistyö luo uusia mahdollisuuksia kehittää sujuvia ammatillisen koulutuksen valintaväyliä ja uudenlaisia yhteistyömalleja korkeakoulujen kanssa. Jo tälläkin hetkellä ammattikorkeakouluissa on näyttöä siitä, että avoimen tai amk-opintojen vieminen osaksi ammatillisen koulutuksen opintoja tuovat erinomaisia valmiuksia menestyä amk-opinnoissa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen koulutuksen opinpolut yksilöllistyvät reformin seurauksena. Tällöin on tärkeää varmistaa, että jokaisella opiskelijalla on jatkossakin tosiasialliset jatko-opintomahdollisuudet. Yhtenä reformin keskeisenä tavoitteena on siirtää opiskelua entistä enemmän työpaikoille. Tämä ei saa heikentää opiskelijoiden mahdollisuuksia hakeutua korkeakoulutukseen, mikä tulee huomioida erityisesti ammatillista väylää hakeutuville opiskelijoille suunnatussa avoimen korkeakoulutuksen koulutustarjonnassa.

Korkeakoulujen valintajärjestelmää on tärkeä tarkastella kokonaisuutena. Uudistuksen vaikutuksia ja seurauksia on seurattava, jotta valintajärjestelmäuudistuksen mahdollisia valuvikoja voidaan aktiivisesti kehittää yhdessä työelämän ja korkeakoulujen kanssa. Kaikessa koulutuksen kehittämisessä on pidettävä mielessä tulevaisuuden työ ja siellä tarvittava osaaminen. Tämä ei sulje pois – päinvastoin - koulutuksen itseisarvoista sivistystehtävää tai inhimillisen kasvun kokonaisvaltaista tukemista.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Suosituksien 1-7 ovat OAJ:n näkemyksen mukaisia. Työryhmä on ansiokkaasti kiinnittänyt huomion siihen, että korkeakoulujen valintaperusteet ovat sellaisia, että ne kannustavat toisen asteen opiskelijoita tavoittelemaan hyvää opintomenestystä.

Korostamme, että todistusvalinnan lisäksi korkeakouluilla tulee olla hakijoille väylä, jossa hakija pääsee näyttämään kyvykkyytensä. Muun muassa ammatti- ja erikoisammattitutkinnoilla tulee olla mahdollisuus jatkaa opintojaan korkeakoulutuksessa, vaikka todistus ei sisällä numeerisilla asteikoilla annettuja arvosanoja.

Tuemme työryhmän ehdotusta, että valintakokeiden tulee huomioida sekä ammatillisesta koulutuksesta että lukiokoulutuksesta tulevien osaaminen. Alalle soveltuvuutta on mielestämme mitattava jatkossakin useilla aloilla erityisesti opettajankoulutukseen hakeuduttaessa. On kaikille osapuolille järkevää, että valinnat onnistuvat mahdollisimman hyvin heti toisen asteen opintojen päättymisen jälkeen. Opintojen ohjaukseen pitää panostaa jatkossa yhä enemmän opintojen aikana koko toisella asteella.

Korkeakoulut eivät ole pystyneet hyödyntämään ammatillisen koulutuksen todistusten arvosanoja, koska käytössä on ollut arviointiasteikko, mikä ei ole erotellut tarpeeksi hakijoita. OAJ kannattaa arviointiasteikon muuttamista 5-portaiseksi ja sitä, että kaikkien asteikolla 1–5 arvioitujen tutkinnon osien tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden arvosanojen keskiarvo merkitään todistukseen.

OAJ kannattaa esitettyä arviointia vuonna 2022, jolla voidaan todentaa, että arvioinnin yhdenmukaisuuteen ja sen varmistamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota ammatillisessa koulutuksessa. Ammatillisen koulutuksen reformin mukanaan tuomat muutokset ja vaikutukset ovat silloin jo nähtävissä ja arvioitavissa. Koemme tärkeänä, että ammatillisen koulutuksen reformin vaikutusta yleissivistävien aineiden laajuuteen ja sisältöön seurataan, jotta aito jatko-opintokelpoisuus säilyy myös ammatillisen koulutuksen käyneillä.

Näemme hyvänä, että Opetushallitus tukee korkeakouluja Koski-palvelun käyttöönotossa, jotta se saadaan käyntiin hallitusti vuonna 2018. On myös tärkeää, että tätä työtä tuetaan taloudellisesti OKM:n toimesta.

Tiedollisten valmiuksien lisäksi korkeakouluopiskelu edellyttää opiskelijalta vastuun ottamista omasta oppimisestaan. Nyt osalla opiskelijoista ei ole riittäviä kielellisiä tai opiskelu- ja tiedonhankintataitoja. Korkeakouluopintovalmiuksia paikkaaminen korkeakouluissa ei ole tehokasta resurssien käyttöä. Toisen asteen koulutuksessa pitää olla riittävästi opetusresursseja ja opetushenkilöstöä, jotta opiskelijat saavuttavat sekä jatko-opintokelpoisuuden että riittävät opintovalmiudet korkeakoulutukseen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Suosituksat 8-10 ovat OAJ:n näkemyksen mukaisia. Näemme tarkoituksen mukaisena, että korkeakoulut kehittävät yhdessä mahdollisuuksia hakeutua avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettujen korkeakouluopintojen pohjalta korkeakouluihin. Korkeakouluilla on oltava tilaa jatkaa tätä hyväksi koettua keinoa valita opiskelijoita myös avoimessa korkeakoulutuksessa suoritettujen opintojen perusteella. Pidämme myös tärkeänä sitä, että jo toisen asteen aikana voidaan suorittaa joustavasti korkeakouluopintoja. Lisäksi korostamme, että opintopolkumalleja kehitettäessä on huomioitava, ettei kehityskulku johda maksulliseen tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Se, että korkeakoulut voivat hyödyntää valinnoissa ammatillisen koulutuksen osalta kansallisia ja kansainvälisiä ammattitaitokilpailuja, tukee ajatusta, että erilaisilla taustoilla voi hakeutua ja päästä korkeakoulutukseen.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Suosituksat 11-12 ovat OAJ:n näkemyksen mukaisia. Kiitämme työryhmää siitä, että tarkastelussa on ollut se, miten otetaan huomioon, ettei toisen asteen tutkintoon valmistuneille tule tarpeettomia taukoja jatko-opintoihin siirtymisessä. Kaikki toimet, joilla siirtymää korkeakouluopintoihin tuetaan, ovat tervetulleita.

Eri koulutuspolkuja korkeakouluihin kulkeneet rikastuttavat sekä korkeakouluja että työvoiman rakennetta. Opintopolkujen henkilökohtaistamiseen pitää osoittaa korkeakouluille myös voimavaroja. Opiskelija/opettaja-suhdeluku ei ole laskenut korkeakoulu-uudistusten jälkeen, eikä korkeakouluilla ole osoittaa opettajilla riittäviä resursseja ohjaukseen eikä henkilökohtaistamiseen.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Suomen ammatilliset johtajat ry (SAJO ry)

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotukset ovat kannatettavia ja nostavat ammatillisen tutkinnon suorittaneen mahdollisuudet korkeakoulutukseen tasavertaiseksi ylioppilastutkinnon suorittaneen kanssa. Pelkkä todistusvalinta on sinällään tasa-arvoinen, mutta työkokemuksen, ammattitutkinnon sekä erikoisammattitutkinnon hyödyntämistä pitää myös tehostaa. Moni ammatillisen tutkinnon suorittanut haluaa heti tutkinnon suorittamisen jälkeen siirtyä työelämään ja korkeakouluopinnot tulevat mieleen vasta myöhemmin.

Maininta siitä, että mahdollisissa pääsykokeissa painopisteen tulisi olla korkeakouluopintovalmiuksia ja – kyvykkyyttä mittaavissa tavoissa, on kannatettava. Todistusvalintaa on hyvä kehittää ammatillisen tutkinnon suorittaneiden valitsemisessa soveltuvan alan korkeakoulutukseen ja siinä tilanteessa todistusvalinnassa on hyvä painottaa todistuksella osoitettua ammatillista osaamista. Oleellista on, että edelleen on mahdollisuus tulla valituksi eri valintatavoilla ja että eri tavoilla valittavien määrät ovat tarkoituksenmukaiset: kaikilla korkeakoulukelpoisilla riippumatta suoritettusta tutkinnosta on oltava mahdollisuus päästä opiskelemaan korkeakoulututkintoa.

Arvioinnin tasalaatuisuuden vuoksi on tärkeää määritellä arvioinnin kriteerit kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa ja kaikissa niihin sisältyvissä tutkinnon osissa viidelle arvosanalle.

Ehdotuksessa 4 esitetty KARVIN vuodelle 2022 tehtäväksi esitettävä arviointi oppimistulosten ja niiden suhde arvosanoihin on sinällään kannatettava. KARVI on ohjeistettava kyselyyn niin, että sen toteuttaminen ei kuormita oppilaitosta liikaa, kyselyjä näinä aikoina on ihan tarpeeksi. Voisi olla jopa harkinnan arvoista siirtää arviointia vieläkin eteenpäin. Näin kaikki opiskelijat ovat olleet mukana jo uudistuneiden tutkintorakenteiden mukaisessa toteutustavassa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Suomessa ammatilliset oppilaitokset toimipaikkoineen sijaitsevat samoissa keskuksissa kuin korkeakoulujen yksiköt. Näin erilaisten yhteistyömallien luominen on mahdollista ja arkea. Se on sinällään järkevää, koska oppilaitosten tehtävänä on pääosin paikallisen työvoimatarpeen tyydyttäminen. Alueellisten ammatillisten oppilaitosten sekä korkeakoulujen pitää pystyä palvelemaan seutukunnan työelämään mahdollisimman hyvin. Toki oppilaitoksilla on erilaisia valtakunnallisia ja kansainvälisiäkin tehtäviä ja tavoitteita.

Vaikka paikallisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen ns. Väylä –opinnot voivat luoda epätasa-arvon joko eri aikana valmistuneiden tai eri korkeakouluihin pyrkivien välille, väylä –opintojen kokonaishyöty lienee merkittävämpi.

Ammatillisen toisen asteen ja korkeakoulujen välinen yhteistyö olisi otettava huomioon myös rahoituksessa: tavoitteena on sujuvoittaa siirtymistä korkea-asteen opintoihin ja lyhentää opiskeluaikaa korkeakoulussa. Kun ammatillisen toisen asteen rahoitusta vähennetään, kenen rahoituksella yhteistyötä toteutetaan?

Ammattitaitokilpailujen hyödyntäminen opiskelijavalinnassa on kannatettavaa. Se lisää niiden tunnettuutta ja ammatillisen koulutuksen arvostusta entisestään ja lisää opiskelijan motivaatiota kehittää osaamistaan mestaritasolle.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Tämän päivän työelämä on nopeasti muuttuvaa, uusia ammatteja koko ajan luovaa, ja yleensäkin uudentyypisiä työskentelytapoja synnyttävää. Ammattien elinkaari on lyhenemässä ja ammattien raja-aidat häviävät. Siksi koulujärjestelmän on uudistuttava samaa tahtia. Työyhteisöissä syntyy uudentyypistä dynamiikkaa eri ammattiryhmien välille ja mikäli koulujärjestelmä peruskoulusta yliopistoon ei ole mukana tässä uudistuksessa, koko osaamisen kehittäminen jää junnaamaan samaa uraa. Myös korkeakouluissa on tarpeen kehittää opiskelijoille henkilökohtaisia polkuja. Näin voidaan tukea ja lisätä ammatillista väylää tulevan opiskelijan opiskeluvalmiuksia ja huomioida ja hyödyntää paremmin sitä osaamista, jota hänellä jo on.

Valintajärjestelmien pitäisi olla uudentyypisiin erilaisiin vaihtoehtoihin toimintaan ja osaamiseen kannustavaa, ei nykyisen muotoinen karsintaan perustuva malli. Jokaiselle pitää löytää oma ura.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

On hyvä, että korkeakoulujen valintajärjestelmää tarkastellaan kesällä 2017 vielä kokonaisuutena. Uudistuksen vaikutuksia ja seurauksia on seurattava, jotta valintajärjestelmä uudistuksen mahdollisia valuvikoja voidaan aktiivisesti kehittää yhdessä työeläm

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

SAK näkee työryhmän esityksen kannatettavana. Esitys mahdollistaa ylioppilas- ja ammatillisten tutkintojen tasapuolisemman huomioimisen valintakokeissa.

Ammatillisten tutkintojen pisteytyksestä esitetty malli on kannatettava. Arviointiasteikon muutos, ammatillisten ja yhteisten tutkintojen osien pisteytys on kuitenkin suuritöinen tehtävä, jonka toteutukseen on varattava riittävät resurssit sekä perehdytys etenkin arviointia tekeville työelämäedustajille. SAK katsoo, että työelätoimikunnille on taattava riittävästi ohjausta ja tarpeenmukaiset toimintaresurssit niiden arvioinnin oikaisuun liittyvissä tehtävissä. Arviointiasteikolle on laadittava selkeät kriteerit sekä huolehdittava siirtymäajoista ja siirtojärjestelmistä ns. vanhojen tutkintojen osalta. SAK kannattaa KOSKI-palvelun hyödyntämistä sekä KARVI:lle esitettyä selvitysroolia.

Kiintiöiden poistaminen ammatillisen koulutuksen kautta haketuville on myönteistä. Kiintiöt ovat saattaneet olla niin tiukat, että ne ovat rajanneet pois ammatillisen väylän potentiaaleja hakijoita. Esitys yhteispistevalinnan lähtöpisteiden ulottamisesta myös ammatillisiin perustutkintoihin tukee yhdenmukaisuutta.

SAK näkee tärkeänä, että todistusvalinnan rinnalla soveltuvuus- ja valintakokeita on edelleen käytössä. Soveltuvuuskokeet ovat välttämättömiä tiettyjen alojen, kuten sosiaali- ja terveys tai kulttuuri- ja taidealojen, erityspiirteiden vuoksi. Valintakokeilla turvataan myös niiden hakijoiden jatko-opiskelumahdollisuudet, jotka eivät ole todistusvalinnan tai niiden pisteytyksen piirissä, kuten ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneet. SAK kannattaa esitystä korkeakoulujen valintaperusteiden selkeyttämisestä ja niiden muuttamisesta nykyistä pitkäkestoisemmiksi.

SAK painottaa, että jatko-opintoväylän tulee olla avoin kaikissa tapauksissa. Aiempi opintomenestys ei saa rajata mahdollisuutta kehittää osaamistaan tulevaisuudessa. Todistusvalinnan rinnalla, sitä täydentämässä on oltava myös jatkossa muita valintaväyliä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

SAK pitää esitystä näiltä osin kannatettavana.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

SAK näkee henkilökohtaistamisen ja monipuoliset opintopolut myönteisinä. Niiden toteuttaminen vaatii kuitenkin riittävät käytännölliset resurssit, etenkin panostusta ohjauksen ja opetuksen järjestämiseen.

KARVI:lle esitetty rooli on kannatettava.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Raportti oli hyvä ja monipuolinen kuvaus tämän hetken korkeakouluvalintoihin liittyvästä problematiikasta ja toimintatavoista.

Tieteentekijöiden liitto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 3

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 5

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 5

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

HUOM! Vastauksemme koskevat hakemista yliopistoihin.

- Ammatillisessa koulutuksessa on vähennetty yleissivistäviä opintoja, mikä heikentää ammatillisen tutkinnon suorittaneiden valmiuksia yliopisto-opintoihin.
- Lukio-opintoja arvioidaan ylioppilastutkintoarvosanojen perusteella. Ammatillisessa koulutuksessa ei ole vastaavaa valtakunnallista tutkintomuotoa, mikä vaikeuttaa tutkinnon käyttöä opintoihin valittaessa.

- Lukio-opiskelu tuottaa tietynlaista teoreettisen tiedon osaamista ja itsenäisen oppimisen taitoja. Ammatilliset tutkinnot yliopisto-opintoihin valittaessa sopivat rajoitetuille aloille, joilla osaamisen yhteys on määriteltävissä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 5

numeerinen vastaus ehdotus 9: 5

numeerinen vastaus ehdotus 10: 4

Tarkempia näkemyksiä

* Ammatillisissa oppilaitoksissa on kannustettava opiskelijoita suorittamaan lukion kursseja. Ylioppilastutkintoon osallistumista on tuettava eri tavoin.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 3

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

- Henkilökohtaiset opintopolut ovat periaatteessa kannatettavia, mutta vaativat lisäresursseja yliopistojen opetukseen ja opetushallintoon.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

STTK kannattaa työryhmän korostamaa lähtökohtaa, jossa korkeakoulujen tulee tarjota hakeutumisväylä kaikille kelpoisuuden tuottavan tutkinnon suorittaneille, myös ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneille, joiden todistuksissa ei ole numeroarvosanoja. Vaikka korkeakoulujen opiskelijavalintoja tulee kehittää suuntaan, jossa myös ammatilliset tutkintotodistukset huomioidaan, on tärkeää että tämän lisäksi on olemassa väylä, joka tarjoaa toisen mahdollisuuden niille, joiden opiskelumenestys toisella asteella on jäänyt heikoksi. Valintakokeet ovat tarpeellisia mm. alalle soveltuvuuden arvioimiseksi.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen välinen yhteistyö antaa hyvän lähtökohdan sujuvoittaa ja nopeuttaa pääsyä korkeakoulutukseen. Yhteistyötä on edelleen tarkoituksenmukaista kehittää ottaen huomioon yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyvät ongelmat. Samaten on sujuvien siirtymien kannalta tarkoituksenmukaista kehittää valintoja myös siten, että myös muussa kuin samassa korkeakoulussa suoritettut avoimen korkeakoulun opinnot voisivat avata väylän tutkinto-opiskelijaksi.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Yliopistojen opetusalan liitto YLL

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotukset 1–2: Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kaikkien alojen käsitteleminen yhtenä joukkona on ongelmallista. Koulutuksellisia umpiperiä ei tule olla. YLL kannattaa sitä, että valintaperusteet kannustavat hyvään opintomenestykseen 2. asteella. Tiedollisten valmiuksien lisäksi yliopisto-opiskelu edellyttää opiskelijalta vastuun ottamista omasta oppimisestaan, mihin osalla opiskelijoista ei ole riittäviä taitoja. Ammatillisen 2. asteen arvosanojen valtakunnallisten kriteerien luomisessa on tärkeää, että opiskelutaitoja painotetaan. Sama koskee lukio-opiskelun kehittämistä. Valintamenettelyjen tulee sujuvoittaa valintoja, mutta tiedollisten ja opiskelutaidollisten valmiuksien paikkaaminen korkeakouluissa ei ole tehokasta resurssien käyttöä. Opinto-ohjauksen merkitys ja resurssit korostuvat ja heijastuvat myöhempään opintomenestykseen.

Ehdotus 4: YLL kannattaa esitettyä arviointia vuonna 2022.

Ehdotus 5: Monipuoliset valintatavat ja mahdollisuus näyttää osaamisensa palvelevat myös pitkään työelämässä olleita. Työryhmä korostaa alakohtaista tarkastelua, mitä YLL myös kannattaa. Opettajankoulutukseen hakeuduttaessa on edelleen arvioitava soveltuvuus alalla työskentelyyn. On useita aloja, joissa korkeakouluopinnot tyypillisesti rakentuvat lukion oppimäärän päälle (esim. vieraat kielet, historia, psykologia, filosofia, humanistiset aineet kuten historia, lisäksi valmiudet tieteellisten tutkielmien ja esseiden kirjoittamiseen). Muulla tavalla hankitun osaamisen tulee tällöin todellisuudessa vastata tähän oppimäärään kuuluvia tietoja.

Yliopisto-opinnoissa tyypillisesti eteen tulevat ongelmat tulee huomioida myös valintavaiheessa. Osa uusista opiskelijoista ei hallitse itsenäisiä opiskelu- ja tiedonhankintataitoja ja työskentelyä itsenäisesti laajahkojen aineistojen parissa. Eräs viime vuosina yleisemminkin tehty havainto on, että äidinkielen taidot ovat heikentyneet. Asiatekstin virheetön kirjoittaminen tuottaa osalle vaikeuksia. käsitys kirjakielen piirteistä ja vapaan puhutun kielen piirteistä on häilyvä, eivätkä kaikki opiskelijat kykene tuottamaan tieteelliset kriteerit täyttävää asiatekstiä ilman lisäresursointia edellyttävää ohjausta. Myös yliopistotutkintoihin kuuluvat kieliopinnot tuottavat osalle opiskelijoista suuria vaikeuksia. Lisäksi huomattava osa tenttikirjallisuudesta on vieraskielistä. Edellä mainittu koskee tällä hetkellä lukiosta ja ammattikorkeakoulusta tulevia opiskelijoita. Asia on syytä huomioida myös, jos hakuväyliä lavennetaan ja monipuolistetaan.

Yliopistoissa opetetaan yhä enemmän englanniksi. One area high schools (and vocational schools?) might continue to develop is argumentative writing. There are still first year students telling that they've never had to put their own thoughts into essays, and have trouble structuring a

basic argument, with a thesis supported by supporting points. If all students entered university mastered the skill of writing a newspaper editorial, for example, we wouldn't have to use so much time and resources for learning basic text skills.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 2

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 9: Avoimen korkeakoulujen opintojen hyväksi lukeminen voi olla vaihtoehtoisena reittinä toimiva osalle hakijoista, mutta maksullisena koulutuksena YLL ei kannata sen laajentamista minkään hakijaprofiilin pääasialliseksi hakureitiksi.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 5

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotus 11: Monipuolisten, henkilökohtaistettujen opintopolkujen rakentamiseen ei ole osoitettu tai ilmeisesti edes ehdotettu minkäänlaista resurssia. Yliopisto-opinnoissa elävät paikoitellen massaopetus ja itsenäinen opiskelu varsin turvattua elämää. Opettaja–opiskelija-suhdeluku ei ole laskenut yliopistouudistuksen jälkeen, eikä opettajilla ole riittäviä resursseja palvella kunkin opiskelijan yksilöllisiä tarpeita.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Viitaten ehdotuksiin 1 ja 5 STM kiinnittää huomiota myös hakijan soveltuvuuden arviointiin ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan opiskelijavalintaa kehitettäessä (ks. STM:n lausunto/OKM/41/010/2016 ja Terveystieteiden ammattihenkilöiden neuvottelukunnan ehdotus OKM:lle, 28.11.2016). Sosiaali- ja terveydenhuollon nimikesuojatun ja laillistetun ammattihenkilön erityispiirteet asettavat vaatimuksia ammatillisen tutkinnon ja ammattikorkeakoulututkinnon suorittajan valinnalle. STM:n näkemyksen mukaan soveltuvuskokeet ovat keino pyrkiä etukäteen varmistamaan koulutukseen hakevien mahdollisuuksia suoriutua sosiaali- ja terveysalan koulutuksesta karsimalla ne hakijat, joilla ei ole riittäviä kognitiivisia valmiuksia koulutuksen suorittamiseen tai joiden osallistumiseen työpaikalla tapahtuvaan koulutukseen liittyisi potilas- ja asiakasturvallisuusriskejä.

Tällä hetkellä ammatillisten oppilaitosten välillä on vaihtelua soveltuvuskokeiden käytössä. Hallituksen esityksen (39/2017) mukaan ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja valmentavan koulutuksen valtakunnallisissa hakumenettelyissä käytettävistä valintaperusteista sekä pääsy- ja soveltuvuskokeista voitaisiin säätää OKM:n asetuksella. Ammattikorkeakouluilla on esivalinnan jälkeen valintakokeet, jotka jokainen ammattikorkeakoulu rakentaa itse (Terveysalan verkoston s-postiviesti, 23.5.2017). Valintakokeissa voi olla psykologisen soveltuvuuden testausta, matematiikan ja äidinkielen osaamisen kartoittamista, ryhmätilanteessa toimimisen arviointia ja opettajan haastattelu.

STM:n näkemyksen mukaan edellä todettu ei sovellu opiskelijavalintojen kehittämiseen sosiaali- ja terveysalan yliopistotasoisessa koulutuksessa, kuten lääketieteen peruskoulutuksessa. Työryhmän ehdotusten myötä nuori voi joutua tekemään päätöksen lääkärin ammattiin hakeutumisesta jo lukion ensimmäisenä vuonna, koska lukion ainevalinnat muodostuvat väistämättä valinnassa merkityksellisiksi. Tämä ei ole välttämättä suotava kehityssuunta lääkärin ammatissa, jossa menestyminen edellyttää kehittyntä psyykettä.

STM:n näkemyksen mukaan riittävän suuri osuus lääketieteen opiskelijoista tulisi jatkossakin valita mieluummin pääsykokeen kuin ylioppilastodistuksen perusteella. Pääsykoetta tulisi samalla kehittää edelleen siten, että valintaperusteet ennustaisivat mahdollisimman hyvin valittavien opiskelijoiden pärjäämistä lääkärin työssä.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää kannatettavana tutkimusta osaamisen saamisesta ja varmistamisesta henkilökohtaistettaessa osaamisen kehittämistä ja opintopolkuja sekä joustavoitettaessa opintopolkuja.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Avovastauksessa ehdotukseen 5 YLL toi esiin liiton kyselyissä yliopiston opettajien esiintuomia kehitystarpeita erityisesti opiskelutaidoissa, vastuullisuudessa opintoja kohtaan, äidinkielen ja vieraan kielen taidoissa. Keskeistä olisi painottaa toisen as

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 5

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Edellä mainitut ehdotukset ovat kannatettavia. Lisäksi todistusten ja esimerkiksi koulutuksessa tehtyjen näyttöjen tai osaamiskartoitusten hyödynnettävyyttä henkilökohtaisten opintopolkujen suunnittelussa on syytä lisätä.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Valtiovarainministeriö

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 5

numeerinen vastaus ehdotus 4: 5

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 5

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 5

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 5

numeerinen vastaus ehdotus 12: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Opetushallitus

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 2

numeerinen vastaus ehdotus 3: 2

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 2

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotukseen 1

Jos hakijalla on jo toisen asteen tutkinnossaan näyttö haetun koulutuksen kannalta relevantista osaamisesta, joko ammatillista tai akateemista, on kannatettavaa, että osoitettu osaaminen otetaan huomioon valinnassa. Kuten työryhmän muistiossa nostetaan esille, ammatillinen perustutkinto antaa kuitenkin myös yleisen hakukelpoisuuden, joka on myös syytä huomioida todistusvalintaa kehittäessä. Todistuksia hyödynnettäessä on tärkeää, että myös yhteisistä tutkinnon osista annettavat arvosanat otettaisiin huomioon. Ammatillisen osaamisen lisäksi pisteitä voitaisiin antaa yleisestä koulumenestystä, jolloin esimerkiksi tutkintotodistuksen keskiarvo tai jäljempänä todettu painotettu keskiarvo (ks. Opetushallituksen kannanotto työryhmän 3. ehdotukseen) voisi toimia vertailuun sopivana mittarina. Soveltuvan alan ammatillisen osaamisen arvosanoja voisi mahdollisesti kuitenkin painottaa enemmän kuin yleisen koulumenestyksen arvosanoja.

Todistusvalinnan lisäksi hakijalle tulisi antaa muu mahdollisuus näyttää korkeakouluopinnoissa edellytetty osaaminen.

Ulkomailla ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osalta tosiasiallisten pääsymahdollisuuksien kannalta olisi tärkeää selkeästi linjata, miten näitä kohdellaan korkeakouluvalinnoissa.

Ehdotukseen 2

On kannatettava, että ammatillisen tutkinnon suorittaneiden omalle kiintiölle ei olisi tulevaisuudessa tarvetta. Valintatapojen tulisi olla muilla tavoin tasapuolisia takaamaan myös ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sisäänpääsy. Tällä hetkellä ammatillisella koulutuksella hakevat henkilöt ovat mukana vain yhdessä valintatavassa (valintakoe), kun ylioppilaat voivat vastaavasti olla mukana kolmessa valintatavassa (todistusvalinta, yhteispisteet, valintakoe). Tämä asettaa ammatillisella perustutkinnolla hakevat opiskelijat eriarvoiseen asemaan, varsinkin, jos pelkän valintakokeen kautta hakijoita otetaan kaikista kolmesta ryhmästä vähiten sisään. Jos yhteispistevalintaa käytetään myös jatkossa, on kannatettavaa, että ammatillisen perustutkinnon suorittaneilla on yhtä lailla mahdollisuus olla tässä valintatavassa mukana. Yhteispistemäärän käytöstä luopuminen saattaa kaventaa lukiokoulutuksen käyneitten jatko-opintomahdollisuuksia. Yhteispistemäärä on monipuolinen vaihtoehto, jonka käyttö on joissakin tapauksissa perusteltua.

Tärkeää on ottaa huomioon valintatapojen järjestyksen vaikutus. Esimerkiksi: tulisiko ensin valita valintakokeessa parhaiten pärjänneet ja sen jälkeen yhteispisteissä parhaiten pärjänneet, vai mahdollisesti toisinpäin. Korkeakoulujen tulisi tiedostaa, että lopputulos hyväksytyjen suhteen on erilainen, riippuen siitä, mihin järjestykseen valintatavat priorisoidaan.

Ehdotukseen 3

Tässä on syytä ottaa huomioon, että ammatillisen koulutuksen reformi tulee vaatimaan paljon muutoksia, joten arviointien muutokselle tulee varata riittävä siirtymäaika, vaikka kyseinen asetus tulisikin voimaan 1.1.2018. Muutoksen jälkeen asteikolle 1-3 ja 1-5 tarvitaan vastaavuustaulukko, jonka tulisi olla valtakunnallisesti yhdenmukainen. On myös mahdollista, että korkeakoulut rajoittavat tutkintotodistuksien hyödyntämisen alkamaan vasta vuoden 2018 (tai muu asteikon voimaantuloaika) jälkeen myönnettyihin todistuksiin.

Arvosanoja käytettäessä tulee kiinnittää huomiota siihen, että pelkkä arvosanojen keskiarvo ei kuvaa osaamista. Arvosanojen keskiarvoa käytettäessä pienet tutkinnon osat saavat yhtä suuren merkityksen kuin isot tutkinnon osat. Tutkinnon osien osaamispisteiden mukaan painotetun keskiarvon käyttäminen on jonkin verran tasapainoisempi numeroarvo. Jatko-opintovalmiuksia kuvaamaan voisi käyttää yhteisiä opintoja ylipainottavaa keskiarvoa.

Ehdotukseen 4

Opetushallitus kannattaa työryhmän ehdotusta.

Ehdotukseen 5

On kannatettavaa, että valintakokeet ovat mahdollisimman laajasti yhtenäisiä, jotta hakijoiden tosiasialliset mahdollisuudet pyrkiä useampaan oppilaitokseen samassa haussa helpottuisivat. Toisaalta laajamittainen kaikkien korkeakoulujen vuosittain järjestettävä koe voisi kuitenkin luoda piilo-opetussuunnitelman toisen asteen koulutukseen, millä voi olla epätoivottuja vaikutuksia opiskelijoiden oppimiseen. Valintakokeen tarkoitus ei olisi mitata kyseessä olevan alan korkeakouluopintojen osaamista, mutta monella alalla on kuitenkin olennaista saada valintakokeessa tarkempaa tietoa hakijan osaamisesta ja kiinnostuksesta, verrattuna pelkkään yleiseen korkeakoulukelpoisuuteen. Yksi mahdollisuus voisi olla se, että valintakokeissa olisi jokin yhteinen osa ja sen lisäksi jokin alakohtainen osa. Joissakin tapauksissa, esimerkiksi taidealoilla, spesifi valintakoe on perusteltu.

Kun korkeakouluilla olisi todistusvalinnan lisäksi hakijoille muita tapoja osoittaa osaamisensa ja kyvykkyytensä korkeakouluopintoihin, tätä voitaisiin käyttää myös ulkomailla suoritetun tutkinnon osalta.

Ehdotukseen 6

Raportissa ehdotetaan Opetushallitukselle uutta tehtävää vanhojen todistusten vertailukelpoisuuden tulkinnasta. Tämän tehtävän käytännön toteutus ja siihen tarvittavat resurssit tulisi arvioida kokonaisuudessaan ennen kuin tehtävä annetaan Opetushallitukselle.

Ehdotukseen 7

Ehdotuksen tavoite, jolla pyritään siihen, että mahdollisimman varhaisessa vaiheessa opiskelijat toisella asteella tietäisivät, millaisilla valintaperusteilla heidät tullaan korkeakouluvalinnoissa arvioimaan, on

kannatettavaa. Vaikka pieniä muutoksia valintaperusteisiin tehtäisiin, isommat linjat kuten se, mitä arvosanoja todistuksesta painotetaan tai käyttääkö korkeakoulu valinnoissaan valintakokeita, tulisi olla tuleville hakijoille hyvissä ajoin selvillä. Tällä hetkellä haasteena on, että uudistukset ovat vielä keskeneräisiä silloin, kun valintaperusteista pitäisi olla jo mahdollisuus tiedottaa. Olisi tärkeää, että syksyn 2017 aikana korkeakoulut tiedottaisivat valintaperusteistaan vuonna 2019. Tässä yhteydessä pitää kuitenkin huomioida se, etteivät opiskelijat ole olleet täysin tietoisia tulevista valintaperusteista ensimmäisenä opiskeluvuonna.

Valmiina valintoihin 1 -muistiossa korostettiin, että korkeakoulujen tulisi huomioida valintaperusteiden signaalivaikutukset lukioaikaisiin ainevalintoihin. Valintaperusteiden kautta korkeakoulut voivat vaikuttaa osaamiseen, joka korkeakoulutukseen hakeutuvilla on lukion päättyessä. Jos korkeakoulut kokevat esimerkiksi matematiikan, ruotsin tai muun kielitaidon nykytason ongelmalliseksi, voivat ne vaikuttaa lukiolaisten motivaatioon opiskella näitä aineita korostamalla niiden merkitystä valintaperusteissa laajasti ja viestimällä tästä selkeästi. Tämä tulisi huomioida myös ammatillisessa koulutuksessa ja viestinnän tulisi suuntautua yhtä lailla heille. Korkeakouluopinnoista kiinnostuneet voisivat panostaa esimerkiksi englannin opiskeluun, jos tietäisivät sen hyödyttävän heitä tulevaisuudessa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevistä ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotukseen 8

Laaja-alaisen yhteistyön lisääminen on kannatettavaa. Valtakunnallisesti olisi hyvä kartoittaa, minkälaisia yhteistyöratkaisuja on tällä hetkellä jo käytössä. Selvää on ainakin se, että toistaiseksi ratkaisut ovat hyvin paikallisia, jossa voidaan katsoa olevan sekä hyviä että huonoja puolia. Olemassa olevia yhteistyömalleja ja niiden kehitystä tulisi tulevaisuudessa arvioida ja kyseisen arvioinnin pohjalta edistää kehitystyötä. Tämä voisi käytännössä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hyviä paikallisia hankkeita laajennettaisiin valtakunnalliselle tasolle.

Yhteistyö voisi tarkoittaa pienimuotoista ”Tutustu yliopisto-opiskeluun” -ajatuksella toimivaa tarjontaa, kuten esimerkiksi avoimia tutustumisluentoja verkossa, joita voitaisiin markkinoida toisen asteen opiskelijoille. Digitaaliset verkko-opinnot vähentäisivät paikallisuuden ongelmaa ja tarjoaisivat yhtäläiset mahdollisuudet niin lukiolaisille kuin ammatillista tutkintoa suorittaville tutustua jatko-opintojen mahdollisuuksiin. Olennaisinta tässä olisi se, että hakijoille tarjottaisiin mahdollisuus tutustua millaista opiskelu korkeakoulussa olisi. Näin välttäisiin tilanteelta, jossa hakija toteaa vasta pääsykoekirjoja lukiessaan tai ensimmäisen opiskeluvuoden aikana, että ala ei kuitenkaan

Ehdotukseen 9

Myös tässä yhteydessä on huomioitava se, että nykyisistä paikallisista malleista olisi tärkeää saada valtakunnallisia, jotta opiskelijat eivät joudu eriarvoiseen asemaan kotipaikkakuntansa perusteella. Se, mitä tämä käytännössä tarkoittaisi, vaatii tarkempaa pohdintaa.

Yksi vaihtoehto korkeakoulujen valintatavoissa voisi olla sellainen suoravalintaväylä, jossa tietyn verran korkeakouluopintoja suorittanut (osana toiseen asteen opintoja tai ei) voisi päästä kyseisten opintojen menestyksen perusteella suoraan sisään korkeakouluun. Tätä tulisi ehdottomasti soveltaa niin, että hakeutuminen onnistuisi mihin tahansa korkeakouluun, eikä vain siihen, jossa korkeakouluopinnot on suoritettu. Etukäteen menestyksekkäästi suoritettujen korkeakoulu-opinnot voidaan katsoa osoittavan myös soveltuvuutta, motivaatiota ja sitoutumista, jotka ovat osaltaan olleet perusteluina valintakokeiden järjestämiselle.

Ehdotukseen 10

Erilaisten kansallisten ja kansainvälisten kilpailujen hyödyntäminen valinnoissa on kannatettavaa. Ammattitaitokilpailuissa ja eri alojen tiedeolympialaisissa menestymisen huomiointi valinnoissa on kannatettavaa. Tällaisessa tilanteessa huomiointin tulisi tapahtua niin, että hyvällä menestyksellä pääsisi joko suoravalintana sisään soveltuvan alan korkeakouluun tai vaihtoehtoisesti se voisi tuottaa tietyn määrän lisäpisteitä hakijalle.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 5

Tarkempia näkemyksiä

Ehdotukseen 11

Opiskelijan kannalta on hyvä, että tunnistetaan, millä osa-alueilla hän on jo vahvempi ja millä osa-alueilla hän tarvitsee enemmän korkeakoulun tukea (ammattilliset/akateemiset osaamiset). Toisaalta tämä aiheuttaa paineita laajemmalle opintojen ohjaukselle korkeakouluissa ja mikä mahdollisesti aiheuttaa lisäresurssien tarvetta. Pidemmällä aikavälillä merkittävämpi opintojen ohjaus voisi taas vähentää keskeytettyjen tutkintojen ja alan vaihtajien määrää.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Poliisihallitus

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 4

numeerinen vastaus ehdotus 2: 4

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 5

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 5

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 2

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

AMKE pitää ammatillisen koulutuksen kannalta merkittävänä esitystä, jonka mukaan todistusvalinta ja pääsykoevalinta olisivat pääväylät korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Opiskelijoille todistusarvosanojen huomioiminen viestii, että hyvää opintomenestystä kannattaa tavoitella sekä ammatillisissa että yhteisissä tutkinnon osissa. Pääsykoevalinta puolestaan palvelee mm. ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneita sekä opinnoissaan heikommin menestyneitä hakijoita.

AMKE tukee esitystä viisiportaiseen arviointiasteikkoon palaamisesta. Nykyistä laajempi arviointiasteikko helpottaa hakijoiden vertailtavuutta, mikä palvelee sekä korkeakoulujen opiskelijavalintaa, että työelämän rekrytointiprosesseja.

AMKE pitää osin perusteltuna esitystä KARVIN toteuttamasta kansallisesta arvioinnista koskien ammatillisen koulutuksen oppimistuloksia ja niiden suhdetta opiskelijoille annettuihin arvosanoihin. Arvioinnin ajoituksessa vuoteen 2022, se antaa arvokasta tietoa ammatillisen koulutuksen reformin vaikutuksista mm. oppimistuloksiin. Arvioinnin toteuttamista työryhmä perustelee sillä, etteivät korkeakoulut täysin luota ammatillisten tutkintojen arvosanojen vertailukelpoisuuteen. AMKE haluaa muistuttaa, että toisin kuin lukiodien, perustuvat ammatillisen koulutuksen arvosanat valtakunnallisiin kriteereihin.

AMKE pitää tässä yhteydessä tarpeellisenä nostaa esiin kokonaisvaltaisen tarpeen keventää ammatillisen koulutuksen arvioinnin menetelmiä, vähentää arviointien määrää ja kehittää arviointien aikatauluttamista. Yksittäinen koulutuksen järjestäjä osallistuu useisiin arviointeihin vuodessa, mikä kuormittaa merkittävästi koulutuksen järjestäjien taloutta ja henkilöstöä. Tämä on haasteellista tilanteessa, jossa ammatillisen koulutuksen rahoituksen merkittävän supistumisen vuoksi henkilöstön määrää on vähennetty erityisesti tuki- ja hallintopalveluista.

AMKE pitää erittäin tärkeänä, että korkeakoulut linjaavat nykyistä pitkäjänteisemmin, miten todistuksia hyödynnetään valintaperusteena. Kaiken kaikkiaan korkeakoulujen tulee tehdä yhteistyötä, jotta valintakriteerit olisivat mahdollisimman selkeästi ja samansuuntaisesti määritellyt. Avoin viestiminen vaatimuksista on välttämätöntä, jotta opiskelijoita voidaan opinto-ohjauksella tukea jatko-opintoihin hakeutumisessa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen koulutuksen reformin korostama henkilökohtaistaminen mahdollistaa yksilölliset polut, joiden tavoitteena on tukea korkeakouluopintoihin siirtymistä. Myös uudistuvan rahoitusjärjestelmän tulee luoda kannusteet ammatillisen koulutuksen järjestäjille kehittää sujuvia polkuja sekä työelämään että jatko-

opintoihin. Ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen tulisi kehittää erityisesti nivelvaiheeseen ja uraohjaukseen liittyvää yhteistyötä.

AMKE pitää tärkeänä, että alueellisista ja paikallisista toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen välisistä polkuopintoväylistä kehitetään valtakunnallisia malleja, joissa suoritettujen korkeakouluopintojen perusteella voisi hakeutua eri korkeakouluihin opiskelemaan. Paikallisiin ja alueellisiin sopimuksiin perustuvat mallit asettavat opiskelijat eriarvoiseen tilanteeseen eri puolilla Suomea.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 2

Tarkempia näkemyksiä

Ammatillisen koulutuksen jatko-opintoväylän turvaaminen on tärkeää myös korkeakoulujen näkökulmasta. Työelämän tarvitsema osaaminen ja riittävä korkeakoulutettujen määrä varmistetaan ensisijaisesti sillä, että väylät ovat avoinna eri tavoin osaamista hankkineille. AMKE pitää erittäin tärkeänä, että korkeakoulut rakentaisivat monipuolisia henkilökohtaistettuja opintopolkuja, joissa otetaan huomioon opiskelijan aikaisemmin hankittu osaaminen. Työn ja teknologisen kehityksen muuttuessa nopeasti on erityisen tärkeää varmistaa toimiva reitti ammatillisesta koulutuksesta korkeakoulutuksen kautta työelämään.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Korkeakoulututkimuksen seura ry.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 3

numeerinen vastaus ehdotus 2: 3

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotukset 1,2,3, ja 6 muodostavat kokonaisuuden, josta ammatillisen tutkinnon käytännön hyödynnettävyys ja sen laajuus tulevat pitkälti riippumaan. Kun ammattikorkeakoulut luopuivat vuonna 2016 kokonaan todistusten pisteytyksestä, oli työryhmän mukaan syynä ennen kaikkea pisteyttämisen työläys. Muitakin syitä on varmaan ollut, esimerkiksi se, että todistuspisteiden käytöllä ei ole katsottu

saatavan lisähyötyä valintoihin esimerkiksi niiden huonon vertailtavuuden tai erottelukyvyn mukaan. Tähän saattaa tulla parannusta työryhmän ehdottaman (ehdotus 3) uuden viisiportaisen arvosteluasteikon myötä. Tämä jää kuitenkin käytännössä nähtäväksi. Arvosteluasteikon venyttämisen hyödyn saattaa syödä esimerkiksi se, että todistusvalinta laajenee suurempaan hakijajoukkoon. Ehdotuksessa 6 kuvattu sähköinen arvosanavaranto KIOSKI puolestaan varmasti tuo helpotusta pisteytyksen käytännön ongelmiin.

Työryhmän ehdotuksessaan 2 kuvaama periaate valintojen suunnittelemisesta ”tarkoituksenmukaisesti siten,

ettei erillisiä kiintiöitä ammatillisen tutkinnon suorittaneille tarvita, on mielenkiintoinen mutta samalla ongelmallinen. Vaikka teoriassa voidaan rakentaa sellainen pisteytysmalli, jossa sekä ammatillisesta että ylioppilastodistuksesta saa pisteitä saman skaalan mukaan, jää silti kysymys, ovatko skaalalla maksimipisteet saaneet ammatillisen perustutkinnon suorittanut ja ylioppilas käytännössä samalla viivalla korkeakouluopintoja ajatellen. Lainsäädäntöhän lähtee siitä, että hakijat voidaan koulutustaustansa mukaan jakaa eri ryhmiin, ja valintojen tasa-arvon tulee toteutua ryhmien sisällä, ei välttämättä ryhmien välillä. Lisäksi, kuten työryhmäkin esittää (ehdotus 5), tulee hakijoilla olla myös ns. ’second chance’ -väylä, jossa osaamisensa ja kyvykkyytensä pääsee näyttämään.

Ehdotus on käytännössä sama kuin ylioppilastutkintotyöryhmän raportissa (Valmiina valintoihin I, OKM 2016:37), ja tässäkin tasapainoillaan todistusvalinnan laajentamisen tarpeen ja pääsykoeväylän (tai muun valinnan, joka ei perustu koulutodistuksiin) välillä. Kummassakin raportissa jää epäselväksi, miten pitkälle todistusvalintaa voidaan laajentaa ja miten toisen mahdollisuuden väylä toteutetaan ja mitoitetaan. Aiemmin koulutuksen mitoituspolitiikassa on lähdetty siitä, että ammatillista väylää eteneville varataan tietty osuus aloituspaikoista. Myöhemmin, kun ammattikorkeakoulut tulivat mukaan kuvaan, tavoitteena on ollut vain ”turvata” ei-ylioppilaiden eteneminen korkeakoulutukseen (esim. vuosien 1995-2000 kehittämissuunnitelma). Käytännössä tämä on toteutettu koepiste- ja erillisvalinnoin.

Täytyy myös muistaa, että ammatillisen koulutuksen perustehtävä on kouluttaa ammatillisia osaajia työelämään. Tuoreimpien tietojen (Vipunen) mukaan vuonna 2014 ammatillisen peruskoulutuksen suorittaneita vain kymmenisen prosenttia oli vuoden 2015 lopussa päätoimisia opiskelijoita. Opiskeluaan jatkavissa on varmasti niitä, jotka ovat jo alun alkaen suunnitelleet jatko-opintoja tai joille kiinnostus jatko-opintoihin on herännyt opintojen aikana. Toinen merkittävä opintojen jatkamisen syy on kuitenkin se, että valmistunut ei saa töitä. Työttöminä tutkinnon suorittaneista oli joka neljäs, ja jos katsotaan sijoittumista koulutusaloittain, nähdään että alan työllistävyyden ja opiskelun jatkamisen välillä on selvä yhteys.

Vaikka työttömäksi jäämisen ja osaamistason välillä ei välttämättä ole mitään yhteyttä, voi työryhmän esittämistä tilastoista lukea, että ammatillisella tutkinnolla hakevat pärjäävät valinnoissa ylioppilaita huonommin. Vipusen ongelma tässä on kuitenkin se, että suuri osa ammattitutkinnolla hakevista on myös ylioppilastutkinnon suorittaneita. Jos voitaisiin tarkastella pelkällä ammattitutkinnolla hakevia, tilanne on todennäköisesti vieläkin huonompi. On erittäin epätodennäköistä, että todistusvalintaan siirtyminen parantaisi näiden hakijoiden asemaa valinnoissa.

Työryhmän ehdotus 7 on sama, mikä sisältyi jo ylioppilastutkinnon hyödyntämistä pohtineen työryhmän esityksiin, ja se liittyy tarpeeseen tehdä valintaperusteista nykyistä pysyvämpiä ja läpinäkyvämpiä. Esitystä on helppo kannattaa samoin kuin ehdotusta 4 KARVI:n toteuttamaksi arvioinniksi.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän ehdotukset 8, 9 ja 10 liittyvät muihin valintaväyliin, joita kehitetään mm. erilaisissa paikallisissa yhteistyöhankkeissa ja laajemmissa ESR-hankkeissa. Niiden tarkoituksena on luoda joustavia väyliä ja opintopolkuja korkeakoulutukseen niin, että opintoihin siirtyminen samalla nopeutuisi. Yhteistyön kehittäminen on jatkossakin kannatettavaa (ehdotus 8). Kuten työryhmäkin toteaa, tällaiset räätälöidyt ratkaisut voivat kuitenkin olla opiskelijavalintojen yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallisia. Korkeakoulutukseen ei voida rakentaa ”ohituskaistoja” esimerkiksi yksittäisen oppilaitoksen tietyn opintopolun kulkijoille. Tästä syystä työryhmän ehdotus 9 on tärkeä: valintojen yhdenvertaisuus tällaisissa yhteistyömalleissa tulisi varmistaa.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 2

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Työryhmän kaksi viimeistä ehdotusta eivät koske suoraan opiskelijavalintoja. Ehdotus 11 liittyy kasvavaan tarpeeseen lisätä ohjausta ja henkilökohtaistaa korkeakouluopiskelijoiden opintopolkuja ottaen huomioon opiskelijoiden vaihtelevat pohjakoulutukset sekä muu hankittu osaaminen. Ehdotus 12 koskee tarvetta laatia opiskelijavalintojen kehittämistä koskeva tutkimussuunnitelma, mikä sisältyi myös ylioppilastutkintotyöryhmän raporttiin. Lisäksi esitetään, että KARVI toteuttaa vuonna 2020 seuranta-arvioinnin aiemmalle ”Liikettä niveliin” -arvioinnille. Korkeakoulututkimuksen seura pitää ehdotuksia kannatettavina.

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Jatko-opintoväylän selkeyttäminen ammatillisesta koulutuksesta korkeakoulutukseen vahvistaa ammatillisen koulutuksen vetovoimaa, joka on ollut lievässä laskusuunnassa tällä vuosikymmenellä. Valmiina valintoihin - ylioppilastutkinnon parempi hyödyntäminen

MTK ry

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 1

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 5

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 2

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Eri tutkintotasoilla olevien tutkinnonsuorittajien arvosanojen vertailu on haastavaa, koska eri tutkintojen tuottama osaaminen ja ammattitaitovaatimukset ovat niin erilaisia. On silti hyvä, että todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä opiskelijavalinnoissa kehitetään.

Myös maa- ja metsätaloustieteiden alalla on tarkoituksenmukaista ottaa entistä paremmin huomioon taustalla oleva ammatillinen koulutus, koska on kyse erittäin soveltavasta ja käytännönläheisestä osaamisesta. Tämä on vahvuus siirryttäessä korkeakouluun tai tiedeyliopistoon.

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista

Ammatillisten tutkintotodistusten käyttöä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa pohtineen Valmiina valintoihin II -työryhmän raportti perustuu samoihin koulutuspoliittisiin lähtökohtiin, kuin aiemmin ylioppilastutkinnon parempaa hyödyntämistä pohtineen työ

Suomen Kuntaliitto

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevat ehdotukset 1-7

numeerinen vastaus ehdotus 1: 2

numeerinen vastaus ehdotus 2: 1

numeerinen vastaus ehdotus 3: 1

numeerinen vastaus ehdotus 4: 1

numeerinen vastaus ehdotus 5: 1

numeerinen vastaus ehdotus 6: 1

numeerinen vastaus ehdotus 7: 1

Tarkempia näkemyksiä

Valintajärjestelmän tulee olla sellainen, että se toteuttaa yleistä jatko-opintokelpoisuutta, eikä ohjaa vain pohjakoulutukseen soveltuvan alan korkeakoulututkintoon (Ehdotus 1).

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

numeerinen vastaus ehdotus 8: 1

numeerinen vastaus ehdotus 9: 1

numeerinen vastaus ehdotus 10: 2

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

numeerinen vastaus ehdotus 11: 1

numeerinen vastaus ehdotus 12: 1

Tarkempia näkemyksiä

Lausunnonantajan muita huomioita raportista